

ÄGARSTYRNING
STATSRÅDETS KANSLI

Statsrådets kansli Avdelningen för ägarstyrning Årsberättelse 2009

Statsrådets kansli
Avdelningen för ägarstyrning
Årsberättelse 2009

Innehåll

1	Ministerns inledande ord	5
<hr/>		
2	Inledning	7
<hr/>		
3	Statens ägarstyrning	9
<hr/>		
3.1	Ägarstyrningens målsättningar	9
3.2	Ägarstyrningens verksamhetsram	9
3.3	Centrala händelser inom ägarstyrningen	10
4	Statens aktieportfölj	13
<hr/>		
4.1	Utvecklingen av portföljens marknadsvärde	13
4.2	Börsportföljens avkastning	16
4.3	Utvecklingen av de börsnoterade bolagens totalvärde i förhållande till branschen	17
4.4	Utvecklingen av portföljens totala värde 2005–2009	18
4.5	Utdelningsavkastning och utdelningsrelation	20
5	Bolagsöversikter	23
<hr/>		
5.1	Statens direkta börsinnehav	23
5.2	Onoterade bolag som är verksamma på marknadsvillkor, omsättning över 25 M€	33
5.3	Onoterade bolag som är verksamma på marknadsvillkor, omsättning under 25 M€	67
5.4	Specialuppgiftsbolagen Solidium Oy och Governia Oy	78
6	Ekonomiskt mervärde som bolagen skapar	81
<hr/>		

BILAGA 1: Centrala nyckeltal	82
BILAGA 2: Anvisningar från staten som ägare om premiering av och pensionsförmåner för företagsledningen	84

1 Ministerns inledande ord

Djup ekonomisk recession rådde såväl internationellt som också i Finland under år 2009. Den statliga ägaren påverkades kraftigt av effekterna av det historiskt svaga budgetåret genom både ägande i bolag och den allmänna utvecklingen på marknaden.

Under året uppstod det runt om i världen diskussion om statliga stöd och protektionism. Det är naturligt att man är oroad för sysselsättningen i det egna landet. De statsägda bolagen beskylldes för att ha gjort förhållandevis större nedskärningar i antalet anställda än övriga bolag. En närmare granskning av siffrorna visade dock att de statsägda bolagen för det mesta har varit mera moderata i sina permitteringar och uppsägningar än jämförelsegruppen. Vid hanteringen av den kraftiga förändring som har gällt bolagen har långsiktig verksamhet och mjuka metoder betonats i lösningar som gäller de anställda.

Världshandeln har stor betydelse för Finland och en kortsiktig finanspolitik stärker inte vår ställning på denna marknad. Med försörjningsberedskap som motivering justerade flera länder sina arrangemang gällande inhemskt ägande. Ägande är dock inte alltid den lösning som fungerar bäst för försörjningsberedskapen. Samhällets funktionsförmåga upprätthålls bäst genom upprätthållandet av en allsidig marknad.

Under året berördes statsbolagen också av diskussionen om premiering. En arbetsgrupp tillsattes för att granska detta. På arbetsgruppens förslag preciserade strukturen för premiering. Hösten 2009 drog finanspolitiska ministerutskottet upp nya principer för premiering av ledningen. Premiering av ledningen ska vara skälig, förbindande och långsiktig. För bolagens styrelser är premieringen ett viktigt redskap, som skapar framgångsmöjligheter för företagen. Efter bolagsstämmorna kommer övervakning av hur de nya reglerna om premiering fungerar att bli aktuell.

För Destias del framkom en annan faktor som bör utvecklas i anknytning till god förvaltningssed. Misstankarna i anknytning till hur förvaltningsseden tillämpats ledde till en intern granskning av förvaltningen.

Genom sitt agerande visade den statliga ägaren trots utmaningarna att de mål och verksamhetsprinciper för ägarpolitiken som uppstod i början av 1990-talet fortfarande står sig. Samma konsekventa och till sitt innehåll likadana linje hos ägaren gav bolagen driftssäkerhet och förtroende för ägaren.

Det gångna året var också en period av nyskapande. Solidium Oy, som ansvarar för ägarstyrningen i noterade bolag där den statliga ägaren är minoritetsägare, inledde sin verksamhet. Bolaget befäste sin ställning både som ett redskap för ägarstyrningen och som krävande ägare på det finländska företagsfältet.

Många av de företag som staten äger är dynamiska föregångarbolag inom sin bransch, vissa av dem till och med vid en världsomspännande granskning. Trots att affärsverksamheten i flera av bolagen är mycket internationell har deras verksamhetsställen i Finland fortlöpande en anmärkningsvärd betydelse för vårt land till exempel regionalt eller genom sina underleverantörer.

Ur investerarperspektiv var utdelningsavkastningen i de noterade bolag som ingår i den statliga portföljen högre än genomsnittet för bolagen på börsens huvudlista. Bolagen i portföljen betalade även i genomsnitt högre utdelning på sitt resultat än genomsnittet, vilket gagnade bolagens samtliga aktieägare.

Ägarstyrningens årsberättelse beskriver utvecklingen av innehavet i bolag både under det gångna året och under ett längre tidsintervall. Utöver uppgifter om de specifika bolagen behandlar årsberättelsen även linjedragningarna för ägarpolitiken, organiseringen av ägarstyrningen och ägarstyrningsåtgärderna. Infallsvinkeln är långsiktigt ägande, ökat ägarvärde samt effekterna av olika åtgärder.

Min uppfattning är att årsberättelsen ger en klar bild av den statliga ägarens verksamhetsprinciper och erbjuder riksdagen en möjlighet att uppskatta ägarstyrningens verksamhet.

Jyri Häkämies
Ansvarig minister för statens ägarstyrning

2 Inledning

Denna årsberättelse behandlar ägarstyrningen i de bolag där statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning ansvarade för ägarstyrningen år 2009. De bolag som till följd av olika arrangemang har inlett sin verksamhet i början av år 2010 har inte inkluderats i årsberättelsen för år 2009.

I början av år 2009 ansvarade avdelningen för ägarstyrning för 30 bolag av vilka 4 var noterade bolag och två bolag med specialuppgifter (Governia Oy och Solidium Oy). Staten äger därtill 15 sådana bolag med specialuppgifter där ägarstyrningen ligger på de övriga ministeriernas ansvar enligt bolagens bransch. Utanför den centraliserade ägarstyrningen finns dessutom nio bolag som under denna regeringsperiod helt eller delvis har övergått i statlig ägo och som verkar på marknadsvillkor.

Under år 2009 sålde staten sin ägarandel i Santapark Oy samt överlät sin ägarandel i Elisa Abp som apportegendom till det av staten helägda Solidium Oy. Överlåtelsen av aktierna i Elisa Abp var en fortsättning på överlåtelsen av åtta ickestrategiska börsbolags aktier i december 2008.

Därmed ansvarade avdelningen för ägarstyrning i slutet av år 2009 för 28 bolag av vilka 3 var noterade på börsen. Under år 2009 skedde ingen förändring i antalet bolag med specialuppgifter.

Bolagen som behandlas i denna årsberättelse uppvisar stora skillnader i storlek och verksamhet. Det finns mera offentlig information att tillgå om börsnoterade bolag än om andra bolag. De börsnoterade bolagens marknadsvärde noteras dagligen genom bolagens börskurser. Av dessa orsaker presenteras aktieinnehavet nedan indelat i fyra bolagsgrupper:

- Börsbolag där staten har direkt innehav
- Statens indirekta innehav i börsbolag genom Solidium (s.k. Solidium-bolag)
- Onoterade bolag med en omsättning på över 25 miljoner euro
- Onoterade bolag med omsättning på under 25 miljoner euro
- Bolagen Governia Oy och Solidium Oy, som har specialuppgifter, behandlas dessutom separat

Syftet med indelningen är att förenhetliga presentationen av bolagen inom respektive grupp och dessutom att tydligt ange att det vid granskningen av bolag i olika storleksklasser är motiverat att fokusera på olika fakta. Solidium-bolagen presenteras inte enligt bolag eftersom Solidium Oy publicerar en egen årsberättelse och delårsrapport. I ägarstyrningens årsberättelse behandlas Solidium-bolagen som en portföljgranskning under Statens aktieportfölj samt i presentationen av Solidium Oy som bolag.

Uppgifterna i denna årsberättelse är baserade på offentligt tillgänglig material. Årsberättelsen tar upp de uppgifter om statens aktieportfölj och bolag som ägarstyrningsavdelningen anser vara relevanta. Avdelningen analyserar bolagen självständigt och ger sin syn på deras situation. Bolagsanalyserna är baserade på Valuatum Oy:s system för företagsanalys. Ägarstyrningsavdelningen har räknat ut nyckeltalen enligt allmänt godkända redovisningsprinciper. Nyckeltalen kan skilja sig från dem som bolagen själva räknat ut. Skillnaderna beror bl.a. på vilka poster som inkluderas i bolagets jämförbara vinst.

3 Statens ägarstyrning

3.1 Ägarstyrningens målsättningar

Den statliga ägaren eftersträvar ett så bra ekonomiskt och samhällligt helhetsresultat som möjligt. I de bolag som verkar på marknadsvillkor är syftet med statens ägarstyrning att uppnå bästa möjliga helhetsresultat. Detta bedöms utgående från en långsiktig ökning av lönsamheten och ägarvärdet. I de bolag som sköter statliga specialuppgifter har staten som ägare i första hand samhällliga målsättningar, men den allmänna målsättningen är att verksamheten också ska vara lönsam.

Statens bolagsinnehav måste också förvaltas på ett sätt som kan kontrolleras och åtnjuter offentligt förtroende. Utgångspunkten är att staten som ägare ska agera konsekvent och förutsägbart och på ett sätt som främjar en långsiktig utveckling av bolagen.

Den statliga ägarens verksamhet ska dels vara konsekvent och dels så öppen som möjligt. Vidare måste dess verksamhet och principer åtnjuta förtroende på värdepappersmarknaden för att statens agerande som en betydande ägare inte ska inverka negativt på värderingen av de börsbolag som ingår i statens portfölj. De på marknadens villkor verksamma affärskompanjerna och konkurrenterna måste för sin del kunna lita på att bolagen inte får en särställning på grund av det statliga ägandet.

Samtidigt måste ägarstyrningen skötas på ett sätt som möjliggör kommunikation mellan företagen och betydande ägare. Som motvikt till öppenheten är det viktigt att insiderbestämmelserna iakttas strikt. Företagens planer och affärshemligheter måste ovillkorligen behandlas konfidentiellt, liksom även statens ägarpolitiska affärshemligheter.

3.2 Ägarstyrningens verksamhetsram

Statens verksamhet som ägare är baserad på lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning som trädde i kraft 1.1.2008 (1368/2007, nedan ägarstyrningslagen). Ägarstyrningslagen gäller statens verksamhet som ägare i alla bolag, både börsbolag och privata bolag.

Statens ägarfunktioner och de statsägda bolagens verksamhet regleras också på ett mera allmänt plan av principen att staten som ägare ska iakttä de lagar som den själv stiftat i egenskap av lagstiftare och att de av staten – helt eller delvis – ägda bolagen ska iakttä samma normer som finländska företag med annan ägarstruktur.

Utgångspunkten är sålunda den att statens ägarpolitik och de därtill anslutna normerna och besluten på samma sätt gäller både börsbolag och icke börsnoterade bolag. Även om ägarpolitiken är enhetlig finns det betydande skillnader mellan börsnoterade och icke börsnoterade bolag när det gäller ägarförvaltningen i praktiken. Detta beror på att det vid ägarstyrningen är nödvändigt att beakta den offentlighet som anknyter börsbolag, värdepappersmarknadslagstiftningen jämte tillämpningsdirektiv samt ägarnas stora antal.

Bolagen skiljer sig från varandra också i det avseendet att en del av dem sköter vissa uppgifter för statsförvaltningen, vilket innebär att de inte nödvändigtvis strävar efter maximering av sitt ekonomiska resultat utan efter att sköta uppgiften i fråga på ett så bra och effektivt sätt som möjligt. Merparten av bolagen verkar emellertid på marknadsvillkor och strävar efter att producera ekonomiskt resultat. Samtliga börsbolag verkar i alla avseenden på marknadens villkor och varken i föreskrifterna och bestämmelserna om dem eller i fråga om principerna för ägarstyrningen görs någon skillnad som beror på storleken av statens ägarandel.

Statens ägarstyrningsfunktioner normeras dels av lagstiftningen om ägarstyrning och dels av regeringsprogrammet, statsrådets beslut samt regeringens finanspolitiska ministerutskotts ställningstaganden.

Det mest grundläggande av dessa för ägarstyrningens dagliga verksamhet är det principbeslut om statens ägarpolitik som regeringen fattade i juni 2007. I det dras riktlinjerna för statens ägarstyrning upp. Avsikten är att beslutet ska iakttas vid statens ägarpolitiska beslutsfattande och vid skötseln av ägarstyrningsuppgifterna.

Till de ställningstaganden som finanspolitiska ministerutskottet har gett hör bland annat ställningstagandet om premiering i statligt ägda bolag och statliga intressebolag. Anvisningarna följs då staten i egenskap av ägare definierar sin ståndpunkt till de arrangemang som besluten gäller i statligt ägda bolag som verkar på marknadsvillkor. Statens strävar även efter att tillämpa linjdragningarna i statliga intressebolag. Bolagets styrelse ansvarar för tillämpning av anvisningen och gentemot den statliga ägaren även för att den följs. Det senaste ställningstagandet om premiering härstammar från september 2009 (Se bilaga 2).

3.3 Centrala händelser inom ägarstyrningen

I mars sålde staten de aktier som staten ägde i Santapark Oy, 32,1 % av aktiestocken till ett bolag vid namn Santa's Holding Oy utgående från ett anbudsförfarande. Samtidigt sålde Rovaniemi stad och Lapin Matkailu Oy de aktier som dessa ägde i Santapark till Santa's Holding. Till följd därav fick bolaget ett totalt innehav på 55,9 % i Santaparks aktiestock. I och med att det utspridda innehavet i Santapark koncentrerades till lokala företagare inom turismnäringen får bolagets affärsverksamhet bättre förutsättningar än tidigare att utvecklas.

I juni överlät staten såsom apportegendom samtliga statligt ägda aktier i Elisa Abp, cirka 9,6 % av aktiekapitalet och röstmängden i Elisa till det av staten helägda bolaget Solidium Oy. Över-

låtelsen var en fortsättning på överlåtelse av aktierna i åtta ickestrategiska börsbolag i december 2008. Till följd av överlåtelsen av aktierna i Elisa höjdes det egna kapitalet i Solidium med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet på aktierna, det vill säga 173,5 miljoner euro.

Enligt Statsrådets beslut av den 21.10.2008 upphörde Solidiums föregångares verksamhet den 30.4.2009 till följd av en delningsprocess då samtliga tillgångar och skulder i sin helhet genom delningsavtalet övergick till de mottagande bolagen, det vill säga Solidium Oy och Governia Oy. Solidiums uppgift har definierats som skötsel av innehaven så att de genererar bästa möjliga totalavkastning. Bolaget kan både öka och minska placeringarna i aktier, vid behov även skaffa sig innehav i andra börsnoterade bolag. Solidiums styrelse och verkställande direktör har befogenheter enligt aktiebolagslagen och den statliga ägaren fattar enligt de allmänna principerna för statens ägarpolitik beslut å ena sidan om bolagets linjedragningar och allmänna verksamhetsprinciper samt å andra sidan om de frågor som faller inom ramen för bolagsstämmans beslutsrätt.

Från och med hösten 2009 behandlas Solidium Oy i rapporteringen från avdelningen för ägarstyrning genom s.k. portföljrapportering. Solidium publicerade sin årsberättelse sommaren 2009. Solidium Oy:s första räkenskapsperiod var 1.5.–30.6.2009. Solidium publicerade även en delårsrapport för perioden 1.7.–31.12.2009.

I september 2009 fastställde regeringens finanspolitiska ministerutskott ett ställningstagande om anvisning för premiering av företagsledning och pensionsförmåner (se bilaga 2). I anvisningen behandlas premieringen av företagsledningen och nyckelpersoner som en helhet där elementen består av chefs- eller arbetsavtalets villkor gällande såväl personens lön som också pensionen och naturaförmånerna.

Enligt ställningstagandet måste man vid premieringen av företagsledningen kunna förena företagets förmåga att konkurrera om de bästa förmågorna och rimlighet. Grundlönen ska vara konkurrenskraftig och tilläggspremierna ska grunda sig på mätbara resultat samt en långsiktig bra prestation hos den premierade. Det maximala beloppet för ett årligt resultatavvode är 40 % av grundlönen för den premierade såvida inte särskilda skäl finns för annat. Den kortaste tillåtna perioden för långsiktig premiering är tre år och den maximala premien som får utbetalas är 100 % av den grundlön som har utbetalats till den premierade under programmet. Staten godkänner inte premiering med aktieoptioner och aktiepremiering ska vara knuten till förbindelser om ägandet. Premieringsprogrammen ska inkludera en möjlighet till jämkning och återkrav.

Pensionsåldern för högsta ledningen ska följa den lägsta gränsen för allmän rätt att gå i pension, för tillfället minst 63 år och i de nya pensionsavtalen ska tilläggs pensionerna grunda sig på en tilläggsbetalning som anses ingå i den totala premieringen (s.k. defined contribution) och inte på en viss pensionsnivå. Samtliga anställda i bolaget ska ha möjlighet att dra nytta av företagets goda framgångar. De resultatavvodes- och bonussystem som används i bolagen ska garantera personalen en rättvis andel av bolagets goda resultat. De centrala medlen för premiering av de anställda är resultatlön och personalfonder. Vid beredningen av ställningstagandet har man beaktat de linjedragningar som bedömningsgruppen för anvisningen om premiering gav i sin

rapport i juni med undantag för höjning av det maximala beloppet för resultatavvode, som inte ansågs vara motiverat.

Den nya anvisningen följer även långt det premieringsställningstagande som finanspolitiska ministerutskottet gav i juni 2007.

Den arbetsgrupp som Statsrådets kansli tillsatte i september 2008 gav i oktober 2009 sin rapport om VR-Group Ab:s och banförvaltningscentralens fastighetsförmögenhet. Arbetsgruppen föreslog att man av de fastigheter som inte hör till VR:s kärnverksamhet bör överföra de fastigheter som lämpar faller inom de principer som definierar ägande och utveckling inom Senatsfastigheterna till de Senatsfastigheter som finansministeriet anvisar.

I oktober fick regeringen riksdagens samtycke till att staten vid behov får avstå från att vara enda ägare och majoritetsägare i Destia Oy, Labtium Oy och Raskone Oy. Statsrådets plenum fattade i december beslut om partiell delning av Destia Oy genom att bolagets verksamhet med färjetrafik spjäldes till ett separat statsbolag som ägs direkt och helt av staten. Finlands Färjetrafik Ab inledde sin verksamhet den 1.1.2010. Avdelningen för ägarstyrning ansvarar för bolagets ägarstyrning.

År 2009 betalade de bolag som omfattas av Statsrådets kanslis ägarstyrning ut 593,8 miljoner euro (889,6 miljoner euro) i utdelning till staten. De bolag som överfördes till Solidium betalade år 2009 284,9 miljoner euro i utdelning till Solidium och 26,1 miljoner euro som kapitalåterbäring (Elisa Abp och Stora Enso Abp). Solidium betalade ingen utdelning till staten år 2009 till följd av grundläggningkostnaderna för Solidium och täckning av samt beredskap för dess intressebolags behov av kapitaltillskott. År 2008 betalade de bolag som överförts till Solidium sammanlagt 656,3 miljoner euro i utdelning till staten. Betalda utdelningar till staten och Solidium från de bolag som omfattas av kansliets ägarstyrningsansvar och de bolag som överförts till staten uppgick till sammanlagt 894,7 miljoner euro år 2009 (1 545,9 miljoner euro år 2008).

4 Statens aktieportfölj

I detta kapitel granskas utvecklingen av statens aktieportfölj år 2009. Statens direkta och indirekta börsinnehav via Solidium behandlas i flera sammanhang som en helhet.

4.1 Utvecklingen av portföljens marknadsvärde

Under år 2009 ökade det sammanlagda marknadsvärdet på statens direkta börsinnehav från 8,6 miljarder euro till 10,4 miljarder euro, det vill säga 20,9 %, då aktiekurserna återhämtade sig från nedgången förorsakad av den ekonomiska recessionen. Helsingfors börs allmänna index ökade med 15,0 % under år 2009.

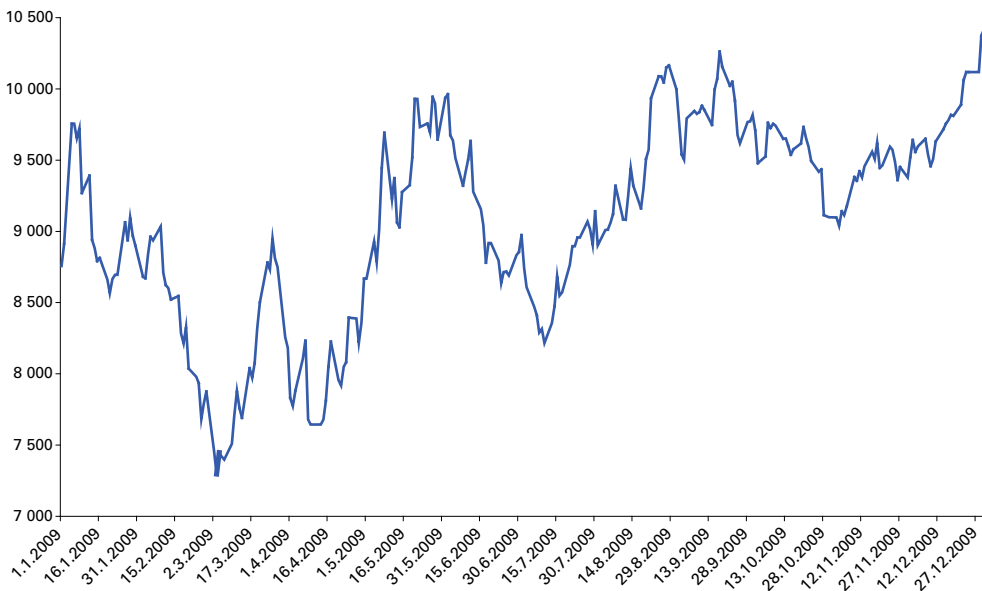
Tabell 1a: Statens direkta börsinnehav 31.12.2009

	Pris/ aktie €	Antal aktier lkm	Ägarandel	Portföljens viktade värde	Innehavets marknads- värde M€
Finnair	3,75	71 515 426	55,8 %	2,6 %	268,2
Fortum	18,97	450 932 988	50,8 %	82,1 %	8 554,2
Neste Oil	12,42	128 458 247	50,1 %	15,3 %	1 595,5
Sammanlagt				100,0 %	10 417,9

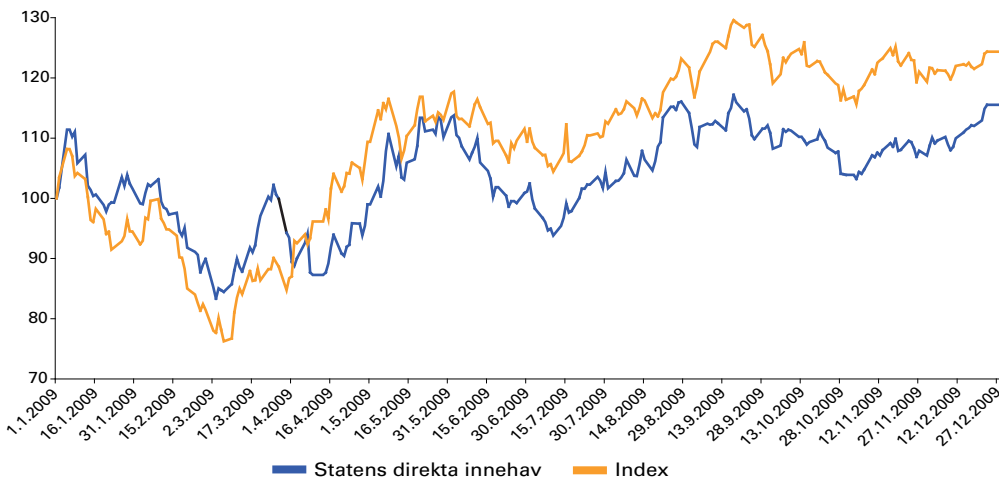
Tabell 1b: Statens indirekta innehav i börsbolag via Solidium 31.12.2009

	Pris/ aktie €	Antal aktier lkm	Ägarandel	Portföljens viktade värde	Innehavets marknads- värde M€
Elisa	15,96	16 631 000	10,0 %	3,4 %	265,4
Kemira	10,39	25 895 604	16,7 %	3,4 %	269,1
Metso	24,63	15 695 287	10,4 %	4,9 %	386,6
Outokumpu	13,26	56 440 597	31,0 %	9,6 %	748,4
Rautaruukki	16,14	55 656 699	39,7 %	11,5 %	898,3
Sampo	17,02	79 280 080	14,1 %	17,2 %	1 349,3
Sponda	2,73	95 163 745	34,3 %	3,3 %	259,8
Stora Enso Abpj	5,44	97 079 438	12,3 %	6,7 %	527,7
TeliaSonera	5,07	616 128 221	13,7 %	39,9 %	3 123,8
Sammanlagt				100,0 %	7 828,4

Figur 1: Utvecklingen av marknadsvärdet på statens direkta börsportfölj 2009, M€

Figur 2: Utvecklingen av marknadsvärdet på statens direkta börsportfölj och OMX Helsingfors prinsindex år 2009 (1.1.2009=100)

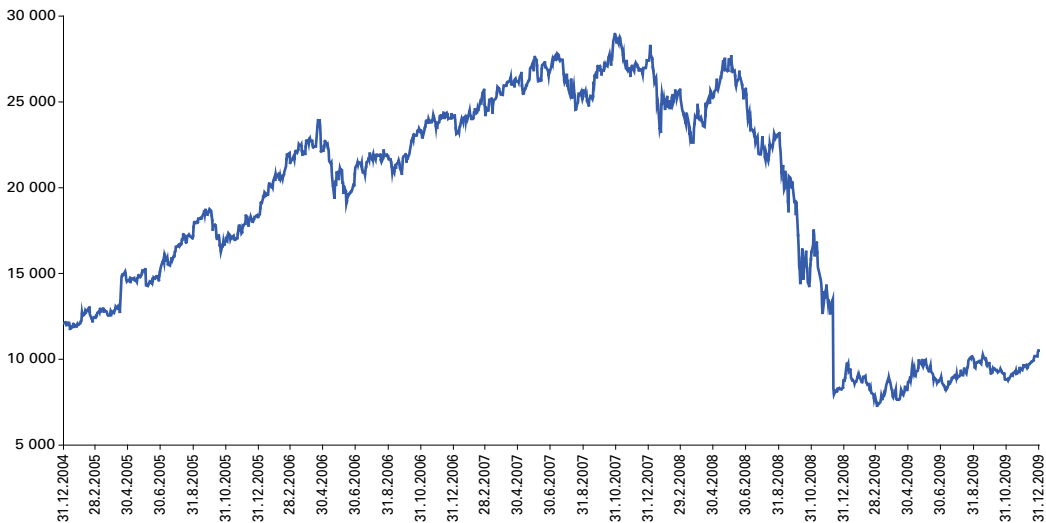

Figur 3 åskådliggör den betydande nedgången i statens direkta börsinnehav under den andra hälften av år 2008. Detta är huvudsakligen en följd av den allmänna kursnedgången till följd av den ekonomiska recessionen och av att de aktier som staten äger i åtta ickestrategiska börsbolag (Kemira Oyj, Metso Abp, Outokumpu Oyj, Rautaruukki Abp, Sampo Abp, Sponda Oyj, Stora Enso Oyj och TeliaSonera AB) den 11.12.2008 överfördes till Solidium Oy, som är ett av staten helägt bolag. På motsvarande sätt överlät finska staten den 11 juni 2009 samtliga statligt

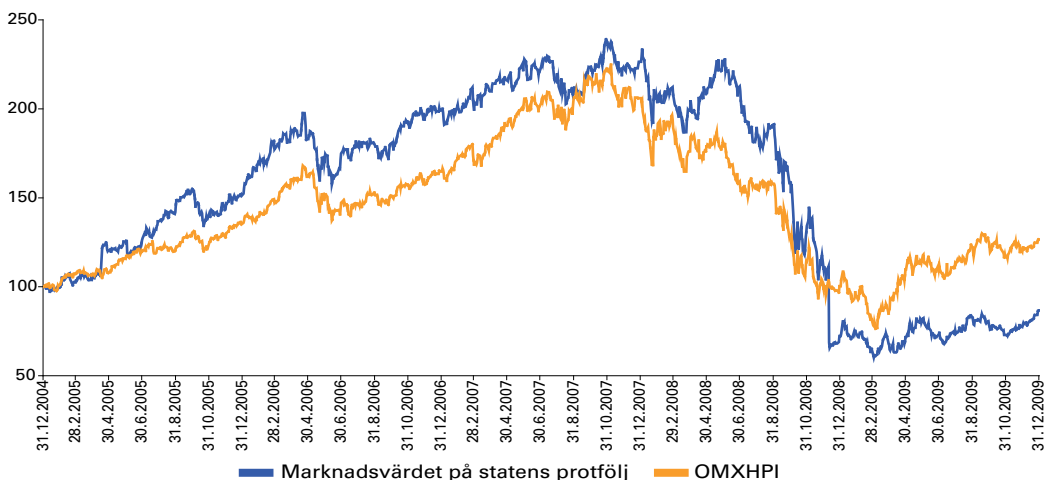
ägda aktier i Elisa Abp som apport till Solidium Oy. Finnair Oyj, Fortum Abp och Neste Oil Oyj blev kvar som statligt direkt ägda bolag. Till följd av detta är nedan beskrivna utvecklingen av marknadsvärdet på börsinnehavet över de senaste fem åren inte jämförbar under hela granskningsperioden.

Figur 3: Utvecklingen av marknadsvärdet på statens direkta börsportfölj 2005–2009, M€

Solidium-bolagen överfördes från staten 11.12.2008 och 11.6.2009

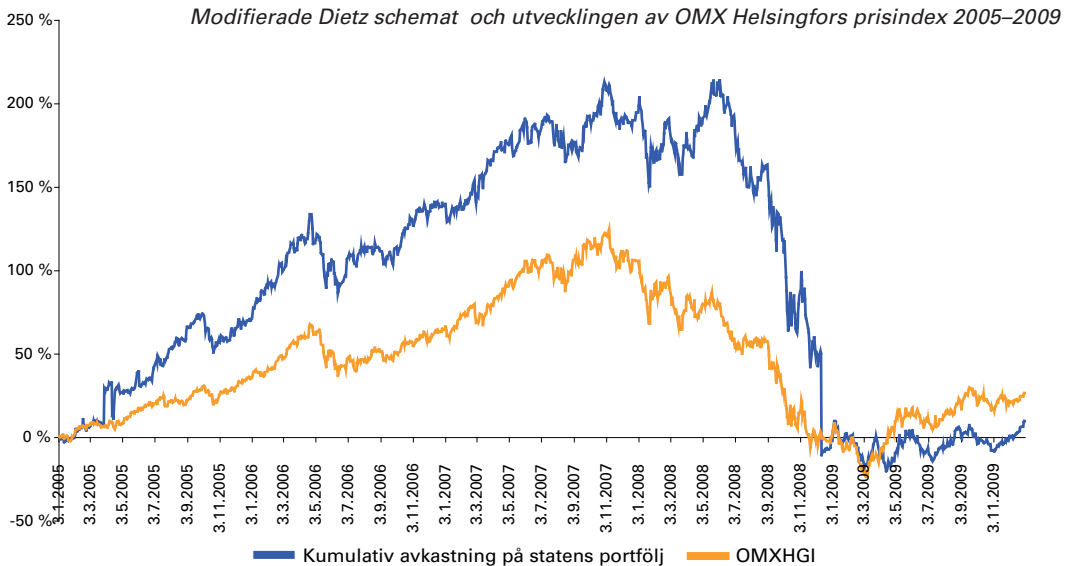
Figur 4: Utvecklingen av marknadsvärdet på statens direkta börsportfölj och OMX Helsingfors prisindex (31.12.2004=100)

4.2 Börsportföljens avkastning

Figur 5 åskådliggör att den kumulativa avkastningen på statens direkta börsinnehav överskred Helsingfors börs avkastningsindex 2005–2008, men underskred indexet under majoriteten av år 2009.

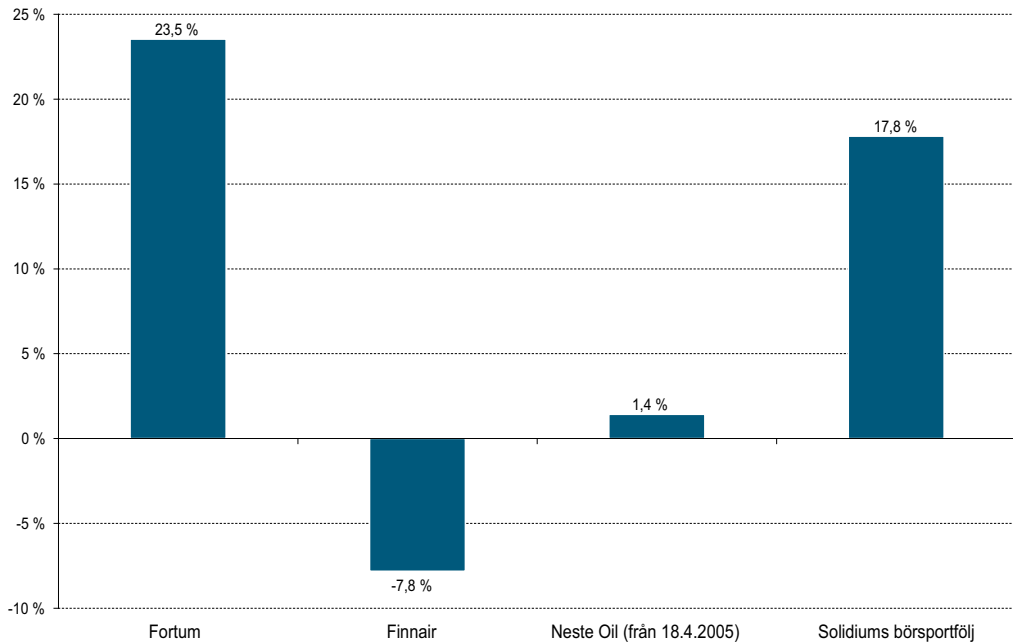
Figur 5: Kumulativ avkastning på statens direkta börsinnehav uträknad med det

I uträkningen av utvecklingen av värdet på det direkta och indirekta statliga innehavet utgående från kassaflödet i det nuvarande direkta statliga börsinnehavet i bolag och nuvarande Solidium Oy:s portfölj har mottagen utdelning, placeringar i aktieemissioner, köp av aktier, försäljningsinkomster från aktier samt utvecklingen av marknadsvärdet på det statliga innehavet beaktats. Utgångspunkten för uträkningen är marknadsvärdena i slutet av år 2004.

I jämförelsen har Fortum varit mest framgångsrikt på bolagsnivå. Fortums årliga avkastning på totalvärdet har enligt den interna räntesatsen under drygt fem år varit i genomsnitt 23,5 %. Neste Oils årliga avkastning har varit 1,4 %. Finnairs utveckling har varit negativ.

Figur 6: Årlig avkastning uträknad på kassaflödet från statens börsportfölj 31.12.2004–31.12.2009 (IRR)

Kassaflöde = förändring i marknadsvärdet + utdelning - aktieemissioner + försäljning av aktier.

4.3 Utvecklingen av de börsnoterade bolagens totalvärde i förhållande till branschen

Figur 7 visar utvecklingen av de börsnoterade bolagens totalvärde. Matrisen visar utvecklingen av bolagens totalvärde enligt bolag samt utvecklingen av bolagens aktiekurs i förhållande till branschindex.

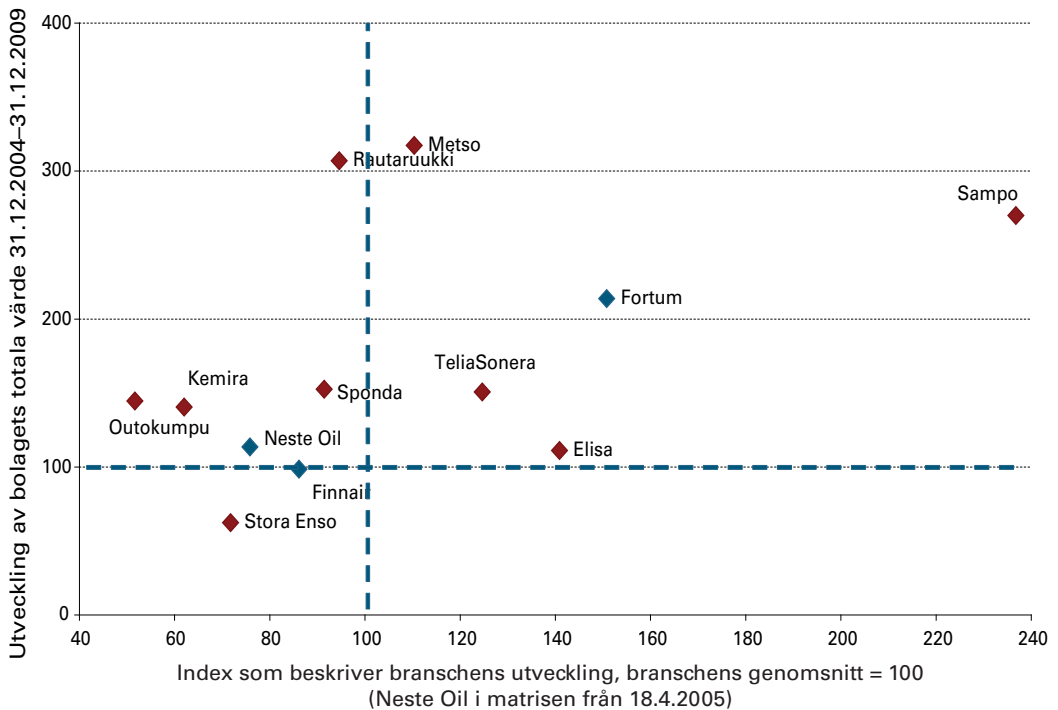
Utvecklingen av bolagens totalvärde kan avläsas på y-axeln. Utgångspunkten är då det horisontella 100-poängsstrecket. Om bolagets sammanlagda avkastning varit positiv ligger den ovanför 100-poängsstrecket.

Utvecklingen av bolagens börskurs i förhållande till branschens utveckling kan avläsas på x-axeln. Utgångspunkten är då det vertikala 100-poängsstrecket. Om utvecklingen av bolagets börskurs har varit bättre än branschens utveckling i genomsnitt ligger bolaget till höger om 100-poängsstrecket.

Marknadsvärdet på Sampo, Elisa, Fortum, TeliaSonera och Metso har vuxit snabbare än branschens marknadsvärde.

Utvecklingen av två bolags totalvärde har stannat på negativa sidan. Dessa bolag är Finnair och Stora Enso.

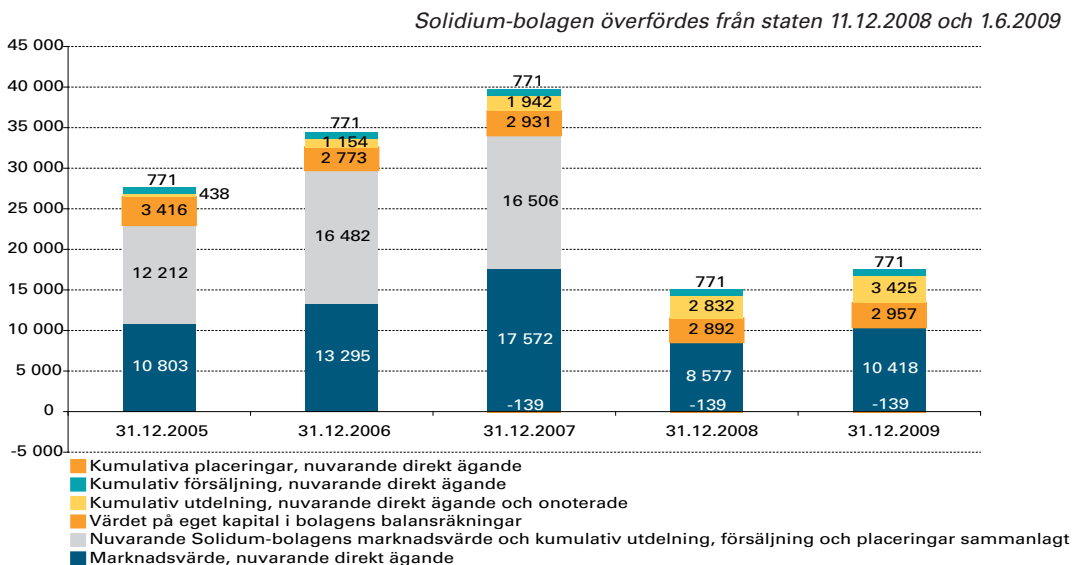
Figur 7: Utveckling för bolagets aktiekurs i förhållande till branschindex; direkt innehav och Solidium-bolagen 31.12.2004–31.12.2009

4.4 Utvecklingen av portföljens totala värde 2005–2009

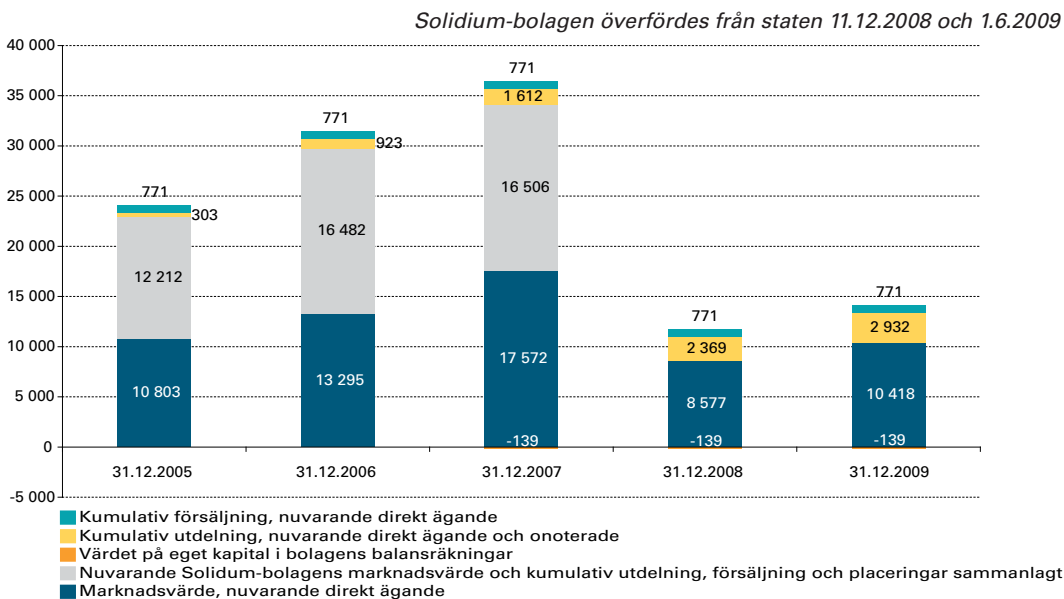
Av figur 8 framgår hur hela aktieportföljen har utvecklats under perioden 2005–2009. Figuren visar både börsnoterade bolag och övriga bolag. Som det egna kapitalets värde anges för börsnoterade bolag det egna kapitalets marknadsvärde och för onoterade bolag kapitalets bokföringsvärde. Figurens utdelningar visas enligt kassapincipen. De investeringar som staten har gjort minskar portföljens totala värde.

Figur 8: Utvecklingen av värdet på statens direkta innehav 2005–2009, M€

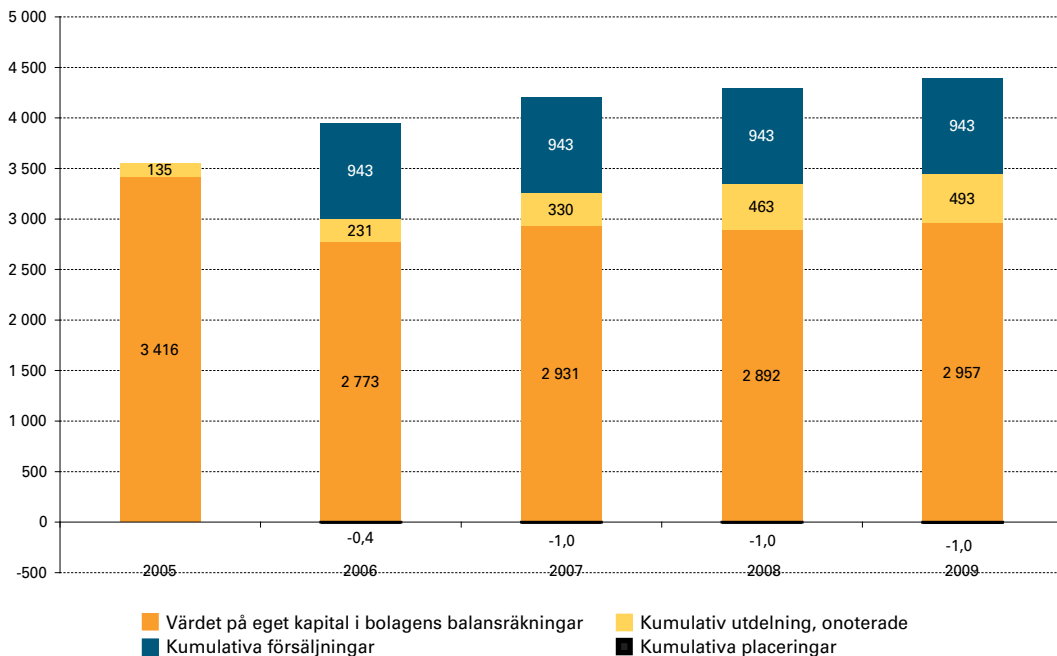
I slutet av år 2009 var marknadsvärdet på börsportföljen för direkt statligt innehav något lägre än i slutet av år 2005. Under de senaste fem åren har staten sålt aktier ur börsportföljen för direkt statligt innehav till ett värde av cirka 2,7 miljarder euro. Under samma tidsperiod har staten gjort tilläggsplaceringar för 0,4 miljarder euro genom att delta i Finnairs och Spondas aktieemission år 2007 och genom att köpa aktier i Elisa av Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma år 2008. Under den aktuella perioden har staten fått 2,3 miljarder euro netto från affärerna med direkt börsinnehav.

Figur 9: Utvecklingen av värdet på statens direkta börsinnehav 2005–2009, M€

Det totala värdet på noterade bolag i statens portfölj har utvecklats enligt figuren här nedanför. Till följd av Solidium Oy:s speciella karaktär ingår bokföringsvärdet för bolagets eget kapital inte i siffrorna. Minskningen av eget kapital år 2006 förklaras huvudsakligen med försäljningen av Kapiteeli Oy i oktober 2006.

Figur 10: Utvecklingen av de noterade bolagens totala värde 2005–2009, M€

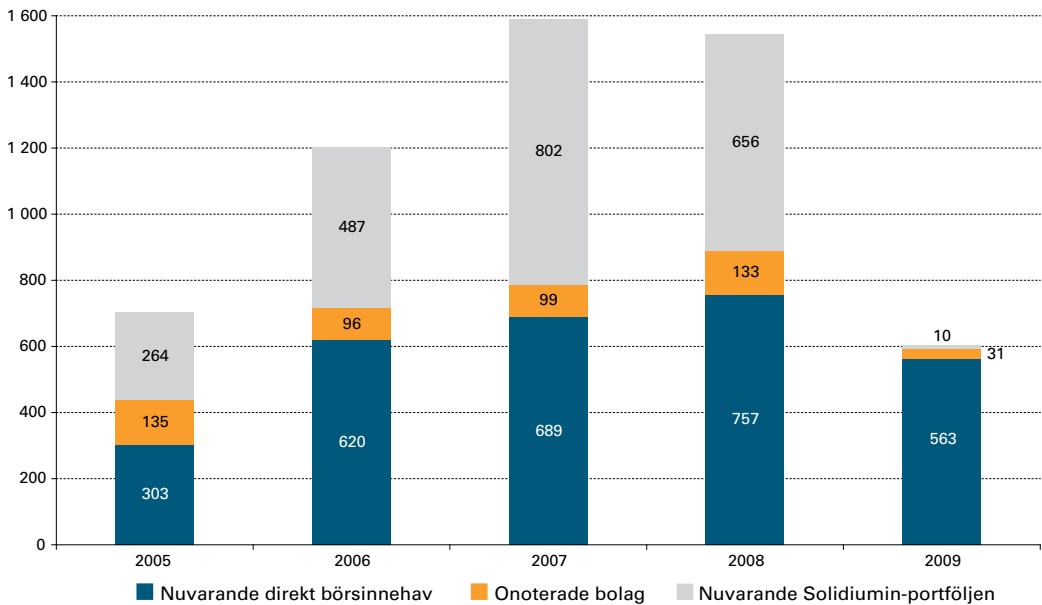

4.5 Utdelningsavkastning och utdelningsrelation

Under de fem senaste åren har de penningutdelningar som de statligt direkt ägda bolag som verkar på marknadsvillkor betalat till staten utvecklats enligt tabellen här nedanför. År 2009 minskade det utdelningsbelopp som inflöt till staten betydligt. Detta påverkas av effekterna av den globala finanskrisen på bolagens utdelningar.

År 2009 minskade det utdelade beloppet från statens nuvarande direkta bolag i börsportföljen med 201 miljoner euro huvudsakligen till följd av att utdelningen från Fortum minskade. Utdelningen från Neste Oil minskade likaså. Finnair betalade ingen utdelning år 2009. Utdelningen från onoterade bolag minskade med 99 miljoner euro huvudsakligen till följd av att VR-Group Ab inte betalade någon utdelning (utdelning år 2008 55 miljoner euro) och Itellas utdelning minskade med 29 miljoner euro. År 2009 betalade Solidium ingen utdelning till staten på grund av grundläggningkostnaderna för Solidium och dess intressebolags behov av kapitaltillskott samt beredskap för dessa. År 2009 fick Solidium 284,9 miljoner euro i utdelning och 26,1 miljoner euro i kapitalåterbetalning (Elisa Abp och Stora Enso Oyj).

Figur 11: Utdelningar till staten enligt kontantprincipen 2005–2009, M€

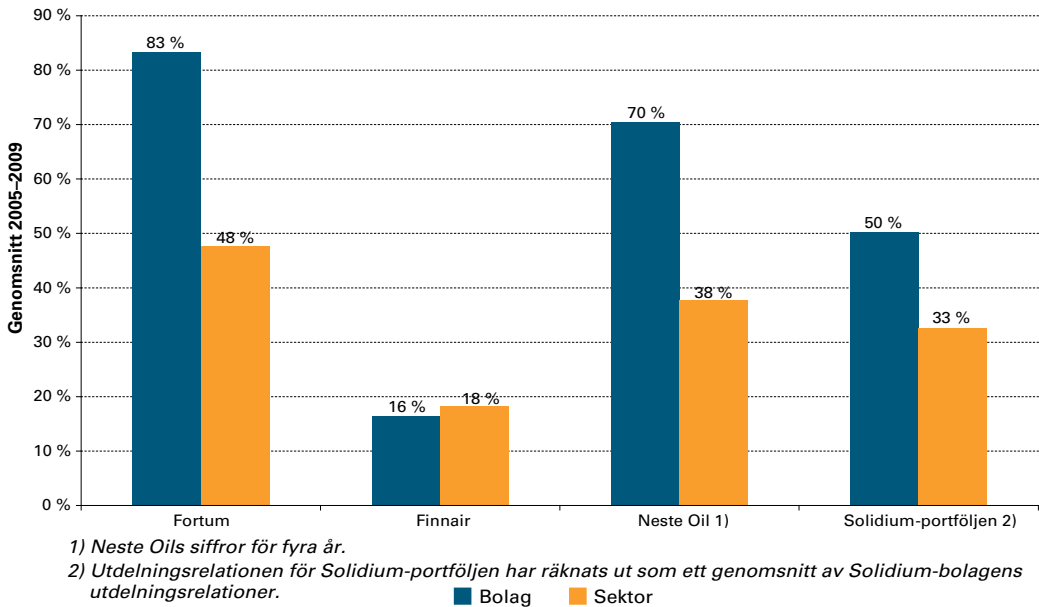

Åren 2005–2009 var utdelningsrelationen för statens nuvarande direkta börsinnehav 66,6 % och utdelningsavkastningen 4,6 %. På motsvarande sätt var utdelningsrelationen för Helsingfors börs 71,7 % (44,0 %) och utdelningsavkastningen 4,1 % (4,9 %) enligt kurserna i slutet av år 2009.

Vid en granskning av de genomsnittliga utdelningsrelationerna kan man konstatera att de bolag som ingår i den nuvarande statliga direkta börsportföljen med undantag för Finnair har betalat en bra utdelning i förhållande till siffrorna för branschen.

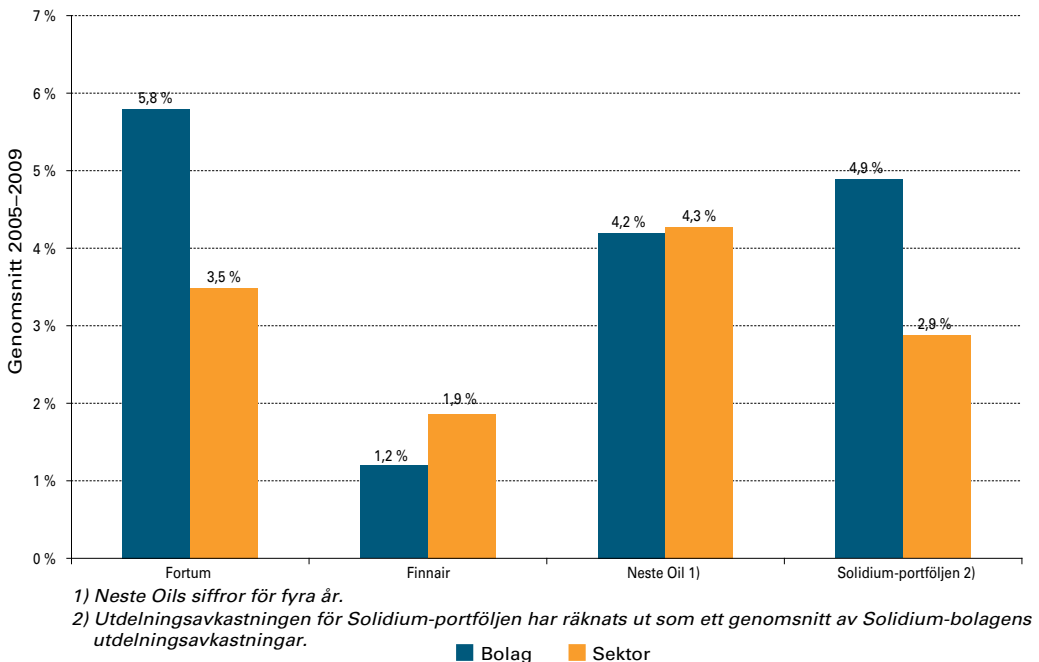
Nedan jämförs bolagen med sådana andra bolag inom respektive bransch som är börsnoterade på olika håll i världen.

Figur 12: Utdelningsrelation för statens direkta börsinnehav och Solidium-portföljen 2005–2009

Av utdelningarna från statens nuvarande direkta börsinnehav har utdelningsavkastningen från Fortum betydligt överskridit och utdelningsavkastningen från Finnair och Neste Oil något underskridit sektorns utdelningsavkastning.

Figur 13: Utdelningsavkastningen av statens direkta aktieinnehav och Solidium-portföljen 2005–2009

5 Bolagsöversikter

Bolagen presenteras i följande ordning: statens direkta börsinnehav, noterade bolag med över 25 miljoner euros omsättning, noterade bolag med under 25 miljoner euros omsättning och Governia Oy och Solidium Oy, som har specialuppgifter.

5.1 Statens direkta börsinnehav

FINNAIR OYJ **flygbolag**

Statens ägarandel: 55,8 %

Styrelseordförande: Christoffer Taxell

Verkställande direktör: Mika Vehviläinen

Antal anställda: 7 945

Huvudort i Finland: Vanda

Finnair Oy är en koncern inom resebranschen som erbjuder reguljärflyg, semesterflyg, resebyråtjänster och frakttjänster i Finland och internationellt. 75 % av koncernens omsättning kommer från flygtrafik, som förutom ruttflyg även inkluderar frakt- och charterflyg. Finnairs hemfält är sådant att bolaget har en konkurrensfördel på trafiken mellan Europa och Asien. Helsingfors-Vanda flygstations läge utnyttjas genom att bolaget kan erbjuda de snabbaste förbindelserna mellan flera europeiska och asiatiska metropoler. År 2009 transporterade Finnair 7,4 miljoner resenärer och 89 miljoner kilo frakt. Finnairs flygflotta är en av de modernaste i världen.

För luftfartsbranschen var år 2009 ett historiskt svagt år. Finnairs omsättning minskade ordentligt och resultatet gick kraftigt på förlust. Efterfrågan minskade inom såväl reguljärflyg, semesterflyg som också inom fraktrafiken. Till följd av rådande överkapacitet i branschen sjönk priserna på biljetter och frakt. Nedgången i medelpriserna på reguljärflyg påverkades dessutom av att antalet affärsresor minskade betydligt till följd av den världsomspännande recessionen. Finnair inledde ett effektiviseringsprogram på 200 miljoner euro, men det var inte möjligt att i tillräckligt hög grad anpassa kostnadsstrukturen till de sjunkande priserna. Tack vare nedskärningarna i kapacitet var passagerarbeläggningen på flygen dock bra.

Under de första månaderna innevarande år har efterfrågan i branschen och hos Finnair åter börjat öka. Efterfrågan på passagerar- och fraktrafik i trafiken på Asien, som är speciellt viktig för Finnair, har stärkts. För Finnair är situationen trots det fortfarande utmanande eftersom det är svårt att höja prisnivån till följd av överkapacitet. Överkapaciteten försvinner inte från marknaden utan att det sker omorganiseringar inom branschen. På Finnair är man tvungen att fortsätta anpassningen av kostnadsstrukturen och skära ner på enhetskostnaderna i förhållande till de

lägre medelintäkterna för att bolagets lönsamhet ska återställas. Drygt en fjärdedel av objekten för det pågående effektiviseringsprogrammet är fortfarande oidentifierade. I programmet hänförs sig ett besparingsmål på cirka 120 miljoner euro till personalkostnader. Med nuvarande prisnivå och skyddspolitik förutses bränslekostnaderna utgöra cirka 20 % av Finnairs omsättning (24 % år 2009).

Förverkligandet av Europa-Asien strategin fortsätter. Antalet passagerare som reser via Helsingfors har ökat från 0,3 miljoner år 2001 till över 1,1 miljoner år 2009. Den snabba välstandsökningen i Asien ger bolaget förutsättningar att utöka passagerarvolymerna också i framtiden. Utan existerande Asien-strategi skulle Finnairs förmåga att upprätthålla ett ruttnätverk från Finland till övriga Europa vara avsevärt mycket svagare. Över hälften av de reguljära flygturer som Finnair erbjuder går som reguljärflyg till Asien.

Det pågående programmet med förnyande av flygflottan slutförs innevarande år. Reformen skapar en enhetlig flygflotta för Finnairs reguljära trafik. Kostnadsinbesparingar sker i och med att antalet plantyper minskar, vilket ger effektiviseringar i användning av besättningspersonalen och serviceverksamheten. Den nya flygflottan förbrukar dessutom mindre bränsle och bildar mindre utsläpp jämfört med den äldre generationens maskinpark. Vissa av de använda flygplanen, som Finnair har ägt, har lagts ut för försäljning. För bolagets lönsamhet är det viktigt att den nya flygplansflottan utnyttjas effektivt, men till följd av rådande överkapacitet i branschen kan det vara svårt att utöka utbudet på ett lönsamt sätt.

Finnair har finansierat investeringarna i flygflottan med långfristiga lån, som bolaget bland annat har lyft hos Europeiska Investeringsbanken. Bolaget har dessutom ingått finansieringsleasningsarrangemang med exportkreditanstalterna i Airbus ägarstater. För att stärka balansräkningen emitterade Finnair på hösten ett hybridlån på 120 miljoner euro. Lånet inkluderas i eget kapital. Bolaget ingick dessutom vissa avtal om försäljning och återhyrning. För Finnairs del består de tillgängliga finansieringskällorna av en syndikerad kredit, ett företagscertifikatprogram samt möjligheten till återlåning av pensionsmedel. Bolagets balansräkning och likviditet är bra. Åtstramningen på finansmarknaden har höjt Finnairs finansieringskostnader och prisnivån på leasningsavtalen.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	1 838	2 256
Rörelseresultat*	M€	-124	-58
Rörelseresultat %	%	-6,7	-2,6
Balansomslutning	M€	2 447	2 084
Marknadsvärde i slutet av perioden	M€	481	627
Soliditet	%	35,5	36,9
Nettoskuldsättningsgrad**	%	86,9	65,1
Avkastning på eget kapital	%	-12,7	-5,3
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-8,4	-3,0
Antal anställda		7 945	9 617
Antal anställda i Finland		7 207	8 847
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

* Ägarstyrningen rapporterar rörelseresultatet inklusive bl.a. förändrade värden på derivatinstrument och försäljningsvinster

** Inklusive beräknade leasingavgifter under de följande sju åren

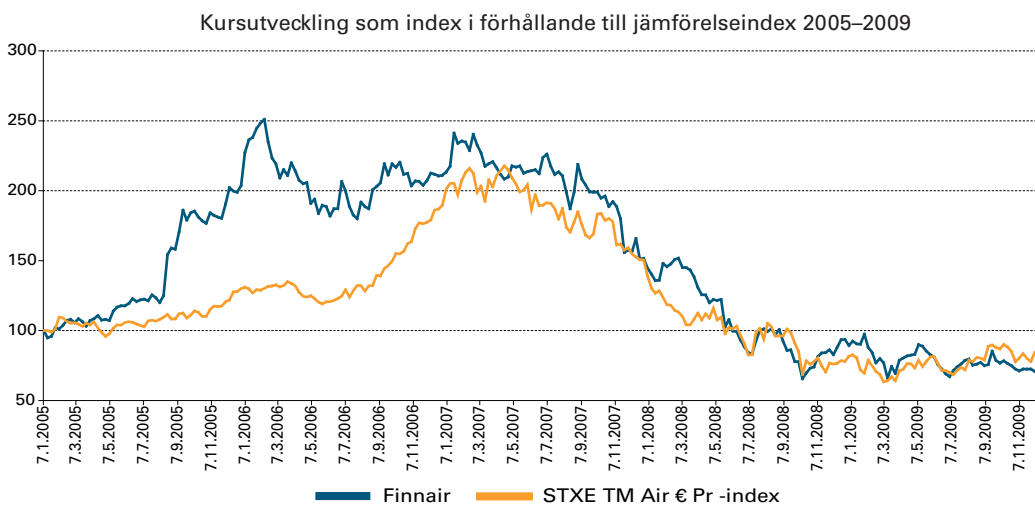
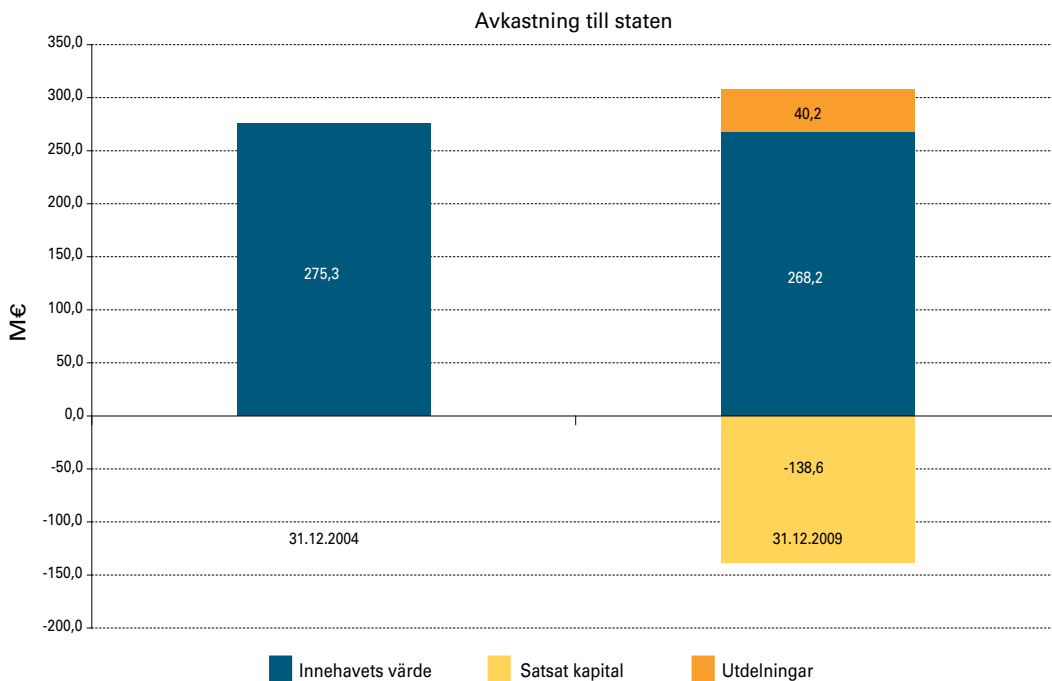
KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Air France – KLM*	Frankrike-Holland	23 970
Lufthansa	Tyskland	22 283
British Airways*	Storbritannien	10 819
SAS	Sverige	4 233

* omsättning för den räkenskapsperiod som utgick i mars 2009

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Investeringar i förnyandet av flygflottan cirka 200 miljoner euro år 2010.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var -8,1 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

FORTUM ABP samhällsservice

Statens ägarandel: 50,8 %

Styrelseordförande: Matti Lehti

Verkställande direktör: Tapio Kuula

Antal anställda: 15 579

Huvudorter i Finland: Esbo, Imatra, Ingå, Joensuu, Träskända, Kauttua, Karleby, Kuusamo, Leppiniemi, Lojo, Lovisa, Nådendal, Nokia, Uleåborg, Björneborg, Vasa och Vanda.

Fortum Abp är ett ledande energibolag med verksamhet framförallt i Norden, Ryssland och Östersjöområdet. Företagets kärnverksamhet är produktion, försäljning och distribution av el och värme samt drift och underhåll av kraftverk.

Fortums elproduktion uppgick år 2009 till 65,3 TWh (64,2 TWh) och värmeproduktionen till 48,8 TWh (40,3 TWh). I EU-länderna var 91 % (92 %) av Fortums elproduktion år 2009 koldioxidfri. Av Fortums elproduktion producerades 51,6 TWh i de nordiska länderna. Detta utgjorde 13 % (13 %) av de nordiska ländernas hela elförbrukning år 2009. Av värmeproduktionen producerades 19,0 TWh (20,8 TWh) i de nordiska länderna.

Fortums jämförbara rörelsevinst förbättrades och var 1 888 miljoner euro (1 845 miljoner euro) trots att elkonsumtionen i Norden sjönk med 5 % och Nordpools partipris med 22 %. Detta berodde huvudsakligen på de lyckade valen av skydd inom elproduktionssektorn. Försäljningspriset för Fortum Powers el var 49,8 euro/MWh, medan Nordpools systempris var 35,0 euro/MWh. Markets och Russia förbättrade sin lönsamhet. Den försvagade svenska kronan minskade rörelsevinsten med cirka 100 miljoner euro.

Power står för majoriteten, det vill säga 1 469 miljoner euro, av Fortums jämförbara rörelsevinst på 1 888 miljoner euro. Powers rörelsevinst sjönk med 59 miljoner euro. Heats rörelsevinst var 227 miljoner euro (250 miljoner euro). Distributions rörelsevinst förbättrades och var 262 miljoner euro (248 miljoner euro). Elöverföringssektorns resultat är stabilt till följd av reglering. Markets har gjort ett resultatlyft och visar ett positivt resultat på 22 miljoner euro (-33 miljoner euro). Resultatet för Russia förbättrades och dess rörelsevinst var -26 miljoner euro (-92 miljoner euro). Russias resultat för det sista kvartalet var 7 miljoner euro positivt. Bolaget uppskattar att kostnadsinbesparingarna på årsnivå i Ryssland kommer att ligga på 100 miljoner euro år 2011.

Fortum har skyddat 70 % av elförsäljningen år 2010 till priset 44 euro/MWh. Skyddsgraden för år 2011 är 40 % till priset 42 euro/MWh.

I Ryssland sjönk marknadspriset på el med 6 % under år 2009, men det steg med 28 % under det sista kvartalet. Det reglerade priset steg med 12 % under år 2009 och 13 % under det sista kvartalet. I juli 2009 hade 50 % av partimarknaden avreglerats och från början av år 2010 hade 60 % av partimarknaden avreglerats. Partimarknaden för el väntas vara helt avreglerad senast år 2011.

Fortums skuldsättningsgrad är 70 % (73 %). Penningflödet från affärsverksamheten var starkt, det vill säga 2 264 miljoner euro (2 002 miljoner euro). Förhållandet mellan Fortums nettoskuld och driftsbidrag var 2,6 (2,5 i slutet av år 2008). Siffrorna ligger under den strategiska målnivån på 3,0–3,5.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	5 435	5 636
Rörelseresultat	M€	1 782	1 963
Rörelseresultat %	%	32,8	34,8
Balansomslutning	M€	19 841	20 278
Marknadsvärde i slutet av perioden	M€	16 852	13 519
Soliditet	%	42,8	41,5
Nettoskuldsättningsgrad	%	70,3	73,5
Avkastning på eget kapital	%	16,0	18,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	12,1	15,0
Antal anställda		11 613	15 579
Antal anställda i Finland		2 700	3 045
Utdelningar	M€	888	888
Utdelning till staten	M€	451	451

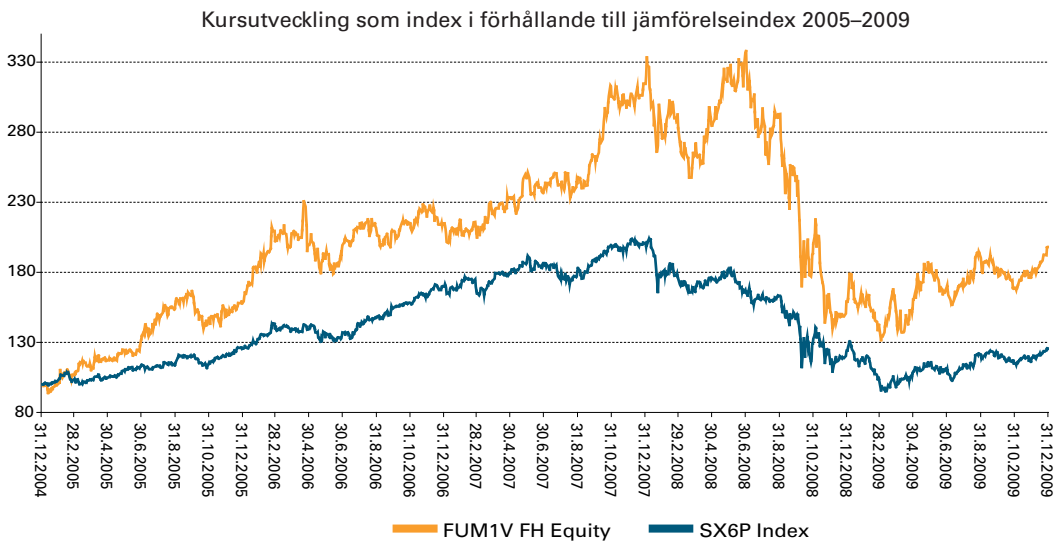
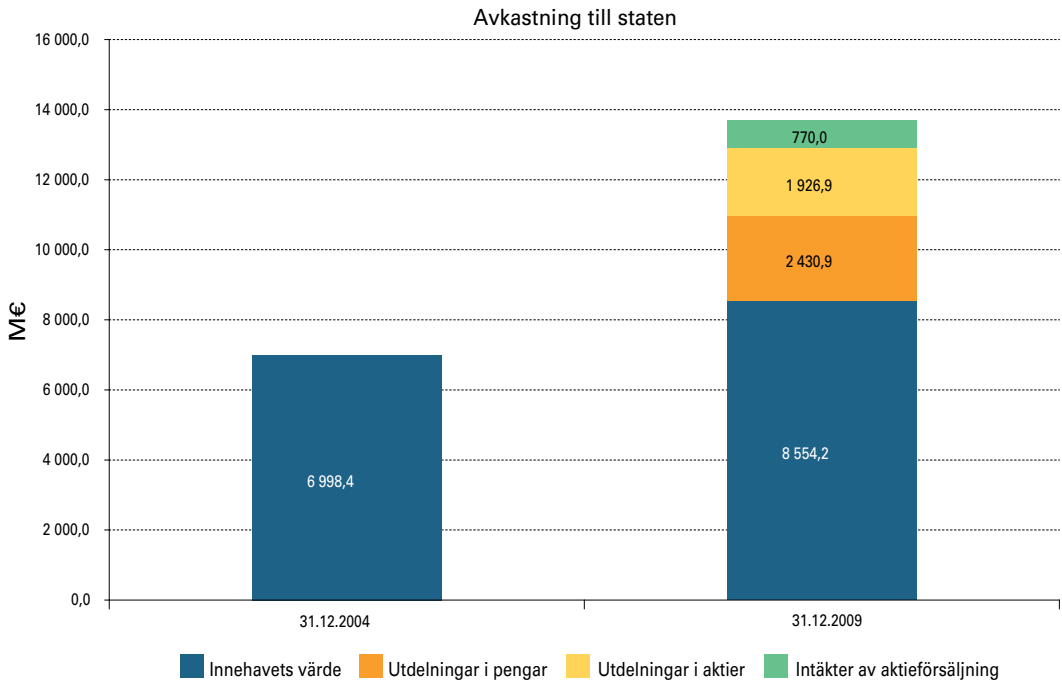
KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
E.ON	Tyskland	81 817
EDF	Frankrike	66 336
Enel	Italien	62 171
RWE	Tyskland	46 191
Iberdrola	Spanien	24 558
Vattenfall	Sverige	19 358
Verbund	Österrike	3 483
Statkraft	Norge	3 097

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Fortum har publicerat ett årligt investeringsprogram på 0,8–1,2 miljarder euro. Av detta används 400–500 miljoner euro till underhålls- och produktivitetinvesteringar. Tillväxtinvesteringarna i ny elproduktionskapacitet i Ryssland fördelar sig ojämnt på åren 2010–2015 och de beräknas uppgå till sammanlagt cirka 1,8 miljarder euro. Detta är i genomsnitt cirka 300 miljoner euro årligen. De övriga årliga investeringarna i anläggningstillgångar hänför sig till tillväxten i de nordiska och baltiska länderna, huvudsakligen i byggande av samproduktionskapacitet för el och värme (CHP).

Den 5.2.2009 lämnade Fortum in en principbeslutsansökan till statsrådet om byggande av en ny kärnkraftsenhet i Lovisa. Investeringens totala värde är cirka 4–6 miljarder euro. I Olkiluoto deltar Fortum dessutom genom sitt innehav i Industrins Kraft med en cirka 25 % andel i byggandet av den femte kärnkraftsverksenheten i Finland.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var 14,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

NESTE OIL ABP energiindustri

Statens ägarandel: 50,1 %

Styrelseordförande: Timo Peltola

Verkställande direktör: Matti Lievonen

Antal anställda: 5 092

Huvudorter i Finland: Esbo, Nådendal och Borgå

Neste Oil Abp är ett förädlings- och marknadsföringsbolag som inriktar sig på högklassiga bränslen för renare trafik. Bolaget eftersträvar tillväxt såväl i fråga om traditionell oljeförädling som i fråga om tillverkning av högklassig diesel av förnybara råvaror. Neste Oils raffinaderier är belägna i Borgå och Nådendal. De har en sammanlagd destillationskapacitet för ca 260 000 barrel råolja per dag och förädlingskapaciteten är ca 15 miljoner ton per år.

Neste Oil strävar efter att bli världsledande producent av renare bränsle. Bolaget fortsätter investeringarna för att öka de nuvarande raffinaderiernas kapacitet. Neste Oils årliga produktionskapacitet av NExBTL-diesel är 380 000 ton. Utgående från de beslut om investeringsprojekt som redan har fattats är kapaciteten cirka 2 miljoner ton år 2011. Neste Oil planerar tillväxt inom två segment. Dessa är Oil Refining och Renewable Fuels. Strategin kompletteras av Oil Retail.

Den planerade kapaciteten för Neste Oils NExBTL-anläggning i Singapore är 800 000 ton och anläggningen beräknas vara färdig år 2010. En lika stor anläggning i Rotterdam beräknas bli klar år 2011.

År 2009 försämrades den jämförbara rörelsevinsten till en femtedel och var 116 miljoner euro (602 miljoner euro). Den rapporterade rörelsevinsten ökade till 335 miljoner euro (186 miljoner euro). Tillväxten berodde på en lagervinst på 261 miljoner euro jämfört med lagerförlusten på 453 miljoner euro året innan. Penningflödet från affärsverksamheten var 177 miljoner euro (512 miljoner euro) och efter investeringar -708 miljoner euro (17 miljoner euro).

Neste Oils lönsamhet försämrades av att förädlingsmarginalen sjönk till 7,35 usd/bbl (13,39). Marginalen på den för bolaget viktiga dieseln försämrades cirka 64 % och var 11,18 usd/bbl (31,23). Urals-Brent-prisdifferensen minskade till -0,81 usd/bbl (-2,95) och referensförädlingsmarginalen minskade till 3,14 usd/bbl (9,93)

Oil Retail's jämförbara rörelsevinst sjönk till 105 miljoner euro (602 miljoner euro). Samtliga mest betydande drivrutiner för den totala förädlingsmarginalen (dieselmarginalen, prisdifferensen mellan rysk råolja och Brent-råolja samt referensförädlingsmarginalen) var svagare än för ett år sedan. Flottans fraktpriser rasade under året och låg på 81 poäng (179 poäng).

Den jämförbara rörelsevinsten för förnybara bränslen sjönk till negativ och var -30 miljoner euro (2 miljoner euro). Däremot steg den jämförbara rörelsevinsten för minuthandeln och var 50 miljoner euro (22 miljoner euro).

Under året steg Neste Oils nettoskuldsättningsgrad med 40,2 %-enheter. Investeringarna var 863 miljoner euro (508 miljoner euro). Bolagets mål är att skuldens andel av det totala kapitalet ligger i intervallet 25–50 %. År 2009 var siffran 46,3 % (31,5 %).

Från och med 1.4.2009 tog Neste Oil i bruk en ny organisationsstruktur. I samband med organisationsreformen övergår bolaget från linjeorganisation till matrisorganisation.

NYCKELTAL

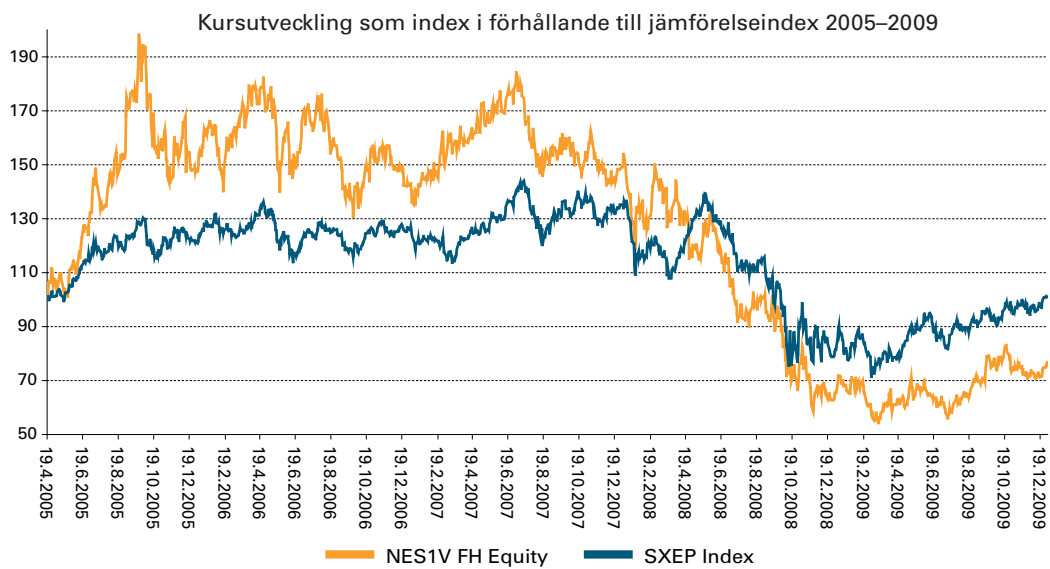
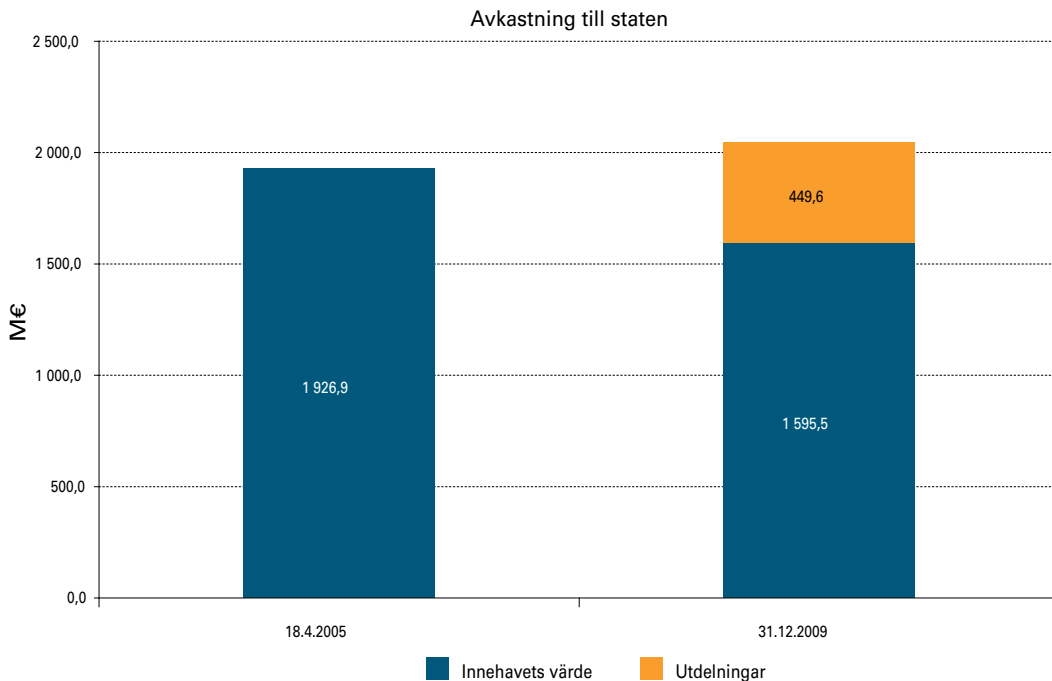
		2009	2008
Omsättning	M€	9 636	15 043
Rörelseresultat	M€	335	186
Rörelseresultat %	%	3,5	1,2
Balansomslutning	M€	5 700	4 720
Marknadsvärde i slutet av perioden	M€	3 185	2 713
Soliditet	%	39,1	46,3
Nettoskuldsättningsgrad	%	86,3	46,1
Avkastning på eget kapital	%	10,2	4,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	9,0	6,1
Antal anställda		5 092	5 262
Antal anställda i Finland		3 668	3 984
Utdelningar	M€	64	205
Utdelning till staten	M€	32	103

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
OMV	Österrike	17 917
Petroplus holding	Schweiz	14 798
MOL	Ungern	11 558
Hellenic Petroleum	Grekland	6 757
ERG	Italien	5 983
Saras	Italien	5 230
Motor Oil Hellas	Grekland	3 939

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Singapore	NExBTL-anläggning	2010	550 miljoner euro
Rotterdam	NExBTL-anläggning	2011	670 miljoner euro
Bahrai	basoljeanläggning	2011	cirka 125 miljoner euro (Neste Oils andel)

Statens avkastning 18.4.2005–31.12.2009 var 1,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

5.2 Onoterade bolag som är verksamma på marknadsvillkor, omsättning över 25 M€

ALTIA ABP alkoholproduktion och -handel

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Jarmo Leppiniemi

Verkställande direktör: Antti Pankakoski

Antal anställda: 947

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Koskenkorva, Rajamäki

De två höjningarna av alkoholskatten i Finland under året och den utmanande ekonomiska situationen medförde en minskning av den totala alkoholförsäljningen i Finland med 3,0 % (1,2 %) år 2009. I Finland sjönk försäljningen av starka alkoholdrycker med 6,6 % (4,7 %). Ökningen av vinförsäljningen har också avtagit och var cirka 1 % (2,4 %).

I Sverige ökade den totala försäljningen med 7,6 % (6,6 %) och i Norge med 4,0 % (3,9 %). Tillväxten i Sverige kan förklaras med kronans svaga värde, som styrde de svenska konsumenterna att handla sina alkoholdrycker i hemlandet och i viss mån även främjade gränshandel från grannländerna.

Kapaciteten på fabriken i Koskenkorva utnyttjades i genomsnitt till 60 % främst till följd av att efterfrågan på stärkelse som levereras till träförädlingsindustrin sjönk. Av det korn som bolaget tog emot på fabriken i Koskenkorva år 2009 grundade sig 80 % på produktion av korn för stärkelse enligt avtal med Altia. Fram till slutet av året hade medelpriset på kornlagret sjunkit med cirka 21 %.

Mot slutet av året förnyade Altia sin verksamhetsmodell. Enligt den nya verksamhetsmodellen består Altia-koncernen av affärsområdena Brands, Trading, och Industrial-Services, medan Supply Chain erbjuder dessa kostnadseffektiva tjänster genom att utnyttja fördelarna med koncentration av verksamhet.

Under räkenskapsperioden effektiviserade Altia sina funktioner för att trygga verksamhetsförutsättningarna och lönsamheten på längre sikt. I de olika resultatenheter betydde detta företagsarrangemang och indragningar i organisationerna.

År 2009 var Altias omsättning 407,3 miljoner euro (463,3 miljoner euro), vilket var 12 % lägre än året innan. Rörelseresultatet exklusive poster av engångsnatur var 11,6 miljoner euro (11,7 miljoner euro) och 15,6 miljoner euro (9,0 miljoner euro) efter poster av engångsnatur. Den relativa lönsamheten förbättrades alltså under räkenskapsperioden.

Altias självförsörjningsgrad förbättrades med 4 %-enheter och var 34,3 % (30,3 %). Nettoskuld-sättningsgraden sjönk med 32,5 %-enheter och var 54,9 % (87,4 %).

Efter räkenskapsperiodens utgång publicerade Altia den 15.2.2010 ett meddelande enligt vilket Altia köper portföljen med vin- och starkvaruprodukter av Pernod Ricard. I affären ingår varumärken samt produkt- och logistikfunktioner i Sverige och Danmark. Köpeskillingen är 82 miljoner euro och genom affären ökar Altias omsättning med cirka 85 miljoner euro.

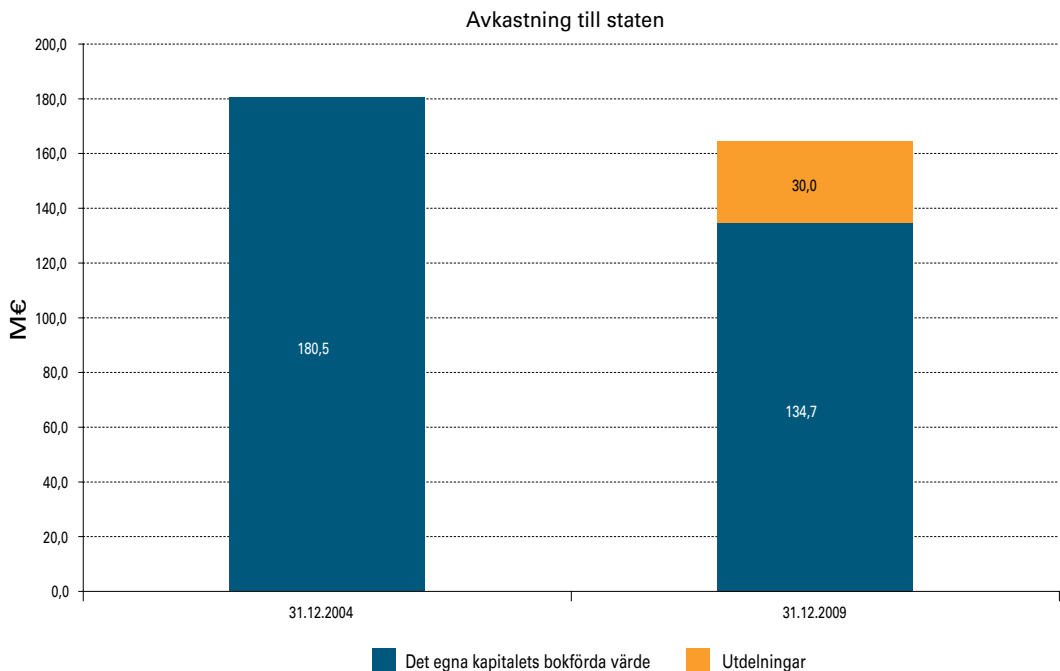
NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	407,3	463,3
Rörelseresultat	M€	15,6	9,0
Rörelseresultat %	%	3,8	1,9
Balansomslutning	M€	398,4	402,2
Soliditet	%	34,3	30,3
Nettoskuldssättningsgrad	%	54,9	87,4
Avkastning på eget kapital	%	4,3	4,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	4,2	6,8
Antal anställda		947	1123
Antal anställda i Finland		586	n.a.
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€*
Arcus	Norge	181,9

*Med valutakursen den 31.12.2009 (EUR/NOK) 8,2898

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var -1,8 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

AREK OY systemutveckling för arbetspensionsförsäkring

Statens ägarandel: 9,0 %

Styrelseordförande: Jukka Rantala

TF verkställande direktör: Päivi Harju.

Antal anställda: 34

Huvudort i Finland: Helsingfors

Arek Oy planerar datasystem för pensionsförsäkring och producerar systemtjänster för sina kunder. Bolaget ägs av pensionsförsäkrare inom den privata och offentliga sektorn samt av Pensionsskyddscentralen.

Bolagets verksamhet är baserad på det intjänandesystem som togs i produktion i början av 2007 och i vilket de uppgifter är registrerade som ligger till grund för arbetspensionerna. Intjänandesystemet är det centrala datasystemet för den finländska arbetspensionsförsäkringen. Arek Oy:s verksamhet utvidgades 1.1.2008 då bolaget av Pensionsförsäkringscentralen övertog ett antal datasystem som betjänar pensionsanstalterna. Ansvaret för dessa system överfördes på Arek i början av 2009. Den gemensamma tillämpningen för pensionsuträkning (Yhella) överfördes på Arek 1.7.2009.

Det primära målet för bolagets verksamhet år 2009 var en betydande förbättring av systemens användbarhet och därigenom förbättring av kundtillfredsställelsen. Användbarheten ökade klart jämfört med året innan och även kunderna var bättre tillfreds än tidigare. År 2010 fortsätter bolaget med sina satsningar på förbättrad användbarhet.

Areks ekonomiska resultat stannade något under det budgeterade. Den centrala orsaken till detta var att omsättningen och tjänsterna blev lägre än förutsett. Därför har bolaget höjt priserna på sina tjänster från början av år 2010 för att uppnå vinstresultat.

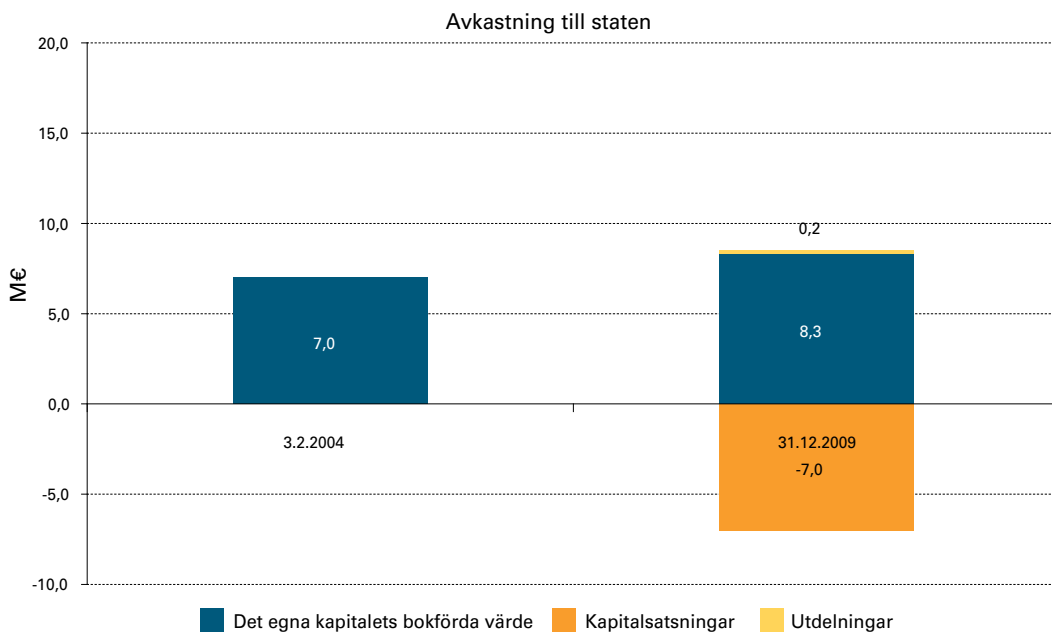
De mest betydande riskerna i verksamheten hänför sig fortfarande till kvaliteten och användbarheten på de erbjudna systemtjänsterna, hantering av system- och projektportföljen samt finansiering av investeringarna.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	52,4	30,8
Rörelseresultat	M€	-1,2	-1,8
Rörelseresultat %	%	-2,3	-5,8
Balansomslutning	M€	79,6	85,5
Soliditet	%	10,4	13,9
Nettoskuldssättningsgrad	%	758,9	532,7
Avkastning på eget kapital	%	-35,9	-27,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-1,6	-2,1
Antal anställda		34	30
Antal anställda i Finland		34	30
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Arek fortsätter under de närmaste åren att utveckla intjänandesystemet och de system som överförs från Pensionsskyddscentralen. Bolagets målsättning är att förbättra systemens användbarhet.

Statens avkastning 30.6.2005–31.12.2009 var 30,7 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

DESTIA OY infrastrukturtjänster

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Karri Kaitue från 2.12.2009

Verkställande direktör: Hannu Leinonen från 1.10.2009

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Jyväskylä, Kouvola, Kuopio, Uleåborg, Rovaniemi, Sulkava, Åbo, Tammerfors och Vasa

Destia Oy, det ledande servicebolaget inom infrabranschen i Finland, inledde sin verksamhet i början av år 2008 såsom ett av staten helägt aktiebolag. Destias utbud av tjänster omfattar byggande, underhåll och planering av trafik- och industrimiljöer, konsultation i anknötning till trafikmiljön och trafikinformationstjänster. Vägförvaltningen (Trafikverket 1.1.2010) är Destias största, enskilda kund inom Infrabyggande och underhållstjänster. Övriga kundgrupper är Banförvaltningscentralen, övriga statliga ämbetsverk, kommuner och städer samt industriföretag, vars andel ökar.

År 2009 sjönk den totala marknaden för mark- och vattenbyggande i Finland från 5,5 miljarder euro föregående år till 5,3 miljarder euro. Trots stimulansprojekten väntas recessionen ytterligare minska den totala efterfrågan år 2010 jämfört med år 2009. Recessionen och den försämrade finansieringssituationen försvårar i synnerhet inledningen av privata projekt. Den kraftiga försämringen av kommunernas ekonomi, finansieringsunderskottet i bastrafikledshållningen och den svaga investeringsgraden inom industrin och i gruvor märks i förväntningarna. I och med att volymen av bostadsbyggande har minskat har tyngdpunkten inom byggandet förskjutits mot infraprojekt och det har kommit nya aktörer på marknaden. Detta har lett till större konkurrens på marknaden och en åtstramning av priskonkurrensen. Destia koncentrerar sig på kontroll av kostnaderna, upprätthållande av konkurrensförmågan och förbättring av lönsamheten. Till följd av den svåra situationen på marknaden har funktionerna i Estland dragits in betydligt.

Utgående från Destias nuvarande, goda orderstock väntas Destias omsättning för år 2010 ligga på samma nivå som året innan. De åtgärder som är inriktade på förbättring av lönsamheten som bolaget började vidta år 2009 har redan en positiv effekt på utsikterna för innevarande år och rörelseresultatet väntas bli klart positivt år 2010. Destias mål för rörelsevinsten är 5,5 % och målet för avkastning på sysselsatt kapital är 20 % senast år 2011. Destia har som mål att omsättningen ökar på ett lönsamt sätt samt att andelen projekt inom den privata sektorn ökar.

Från och med början av år 2010 har organisationen ändrats så att fem affärsområden har ombildats till tre, det vill säga Infrabyggande, Infraunderhåll och Rocks.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	603,4	717,1
Rörelseresultat	M€	-16,9	19,3
Rörelseresultat %	%	-2,8	2,7
Balansomslutning	M€	274,1	294,4
Soliditet	%	26,3	33,4
Nettoskuldssättningsgrad	%	65,2	44,4
Avkastning på eget kapital	%	-21,2	14,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-10,6	15,7
Antal anställda		2 860	2 921
Antal anställda i Finland		2 820	2 787
Utdelning	M€	0	4,6

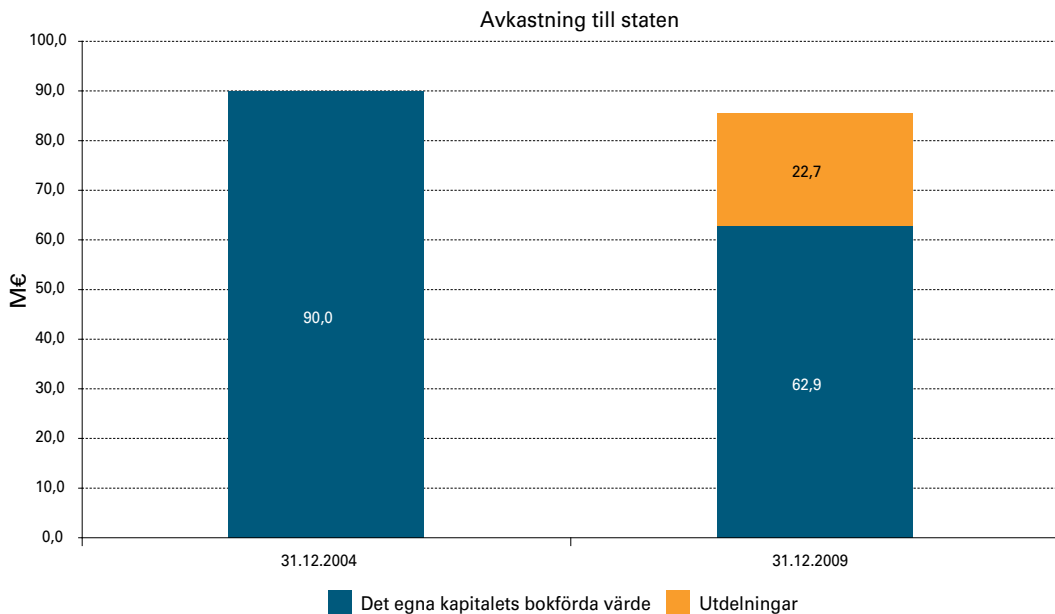
KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Hochtief	Tyskland	18 170
Skanska	Sverige	14 155
Eiffage	Frankrike	13 233
Strabag	Österrike	12 228
Koninklijke	Nederländerna	8 353
NCC	Sverige	5 362
YIT	Finland	3 452
Lemminkäinen	Finland	1 964

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Räkenskapsperiodens bruttoinvesteringar uppgick till sammanlagt 29,4 miljoner euro (66,5 miljoner euro). Av investeringarna var 19,4 miljoner euro (42,2 miljoner euro) investeringar i byggnader och inventarier och 10,0 miljoner euro (24,3 miljoner euro) övriga investeringar huvudsakligen i anknytning till företagsförvärv.

År 2009 köpte Destia de återstående 20 % av aktierna i Maarakennus Jaara Oy och Maarakennus Jaara Oy fusionerades med Destia. Destias dotterbolag Destia Norge As köpte hela aktiestocken i det norska markbyggnadsföretaget Einar Stene As. Destias innehav i Kaivujyrä koncernen, som har specialiserat sig på banbyggnad, ökade från 68 % till 76 %. I början av år 2010 ökar det avtalsenliga innehavet till 84 %. Statsrådet fattade beslut om separering av Destias färjetrafik genom en partiell delning så att färjeverksamheten blev ett statsbolag från och med 1.1.2010. Det separata färjservicebolaget heter Finlands Färjetrafik Ab. År 2009 omsatte färtjänsterna 30,7 miljoner euro.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var -1,0% p.a. (CAGR, Compound annual growth).

EDITA ABP grafisk industri och marknadskommunikation

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Lauri Ratia

Verkställande direktör: Timo Lepistö

Huvudort i Finland: Helsingfors

Edita Abp är en av staten helägd, nordisk kommunikationskoncern. På sin hemmamarknad i Finland och Sverige erbjuder Edita såväl planerings- och produktionstjänster inom marknadskommunikation som också lösningar för grafisk produktion och logistik. Genom köpet av svenska Citat Group AB blev Edita den ledande producenten av marknadskommunikation i Norden år 2008. I Finland är Edita den största förläggaren med koncentration på vetenskaplig litteratur i både bokform och som webbtjänster. Genom dotterbolaget och intressebolaget i Sverige har Edita också en grafisk produktionsenhet i Ukraina och en teknologisk utvecklingsenhet i Indien.

Inom samtliga affärsområden ledde lågkonjunkturen och avtagande efterfrågan på kommunikationstjänster till en minskning av omsättningen, vilket resulterade i att bolaget stannade för att vidta omfattande anpassningsåtgärder i både Finland och Sverige. Den jämförbara omsättningen inom Marketing Services och Editorial Communication sjönk i både Finland och Sverige till följd av den åtstramade pris- och marknadssituationen. Den betydande minskningen på tryckerimarknaden och den åtstramade priskonkurrensen i Finland och Sverige försvagade omsättningen för Print & Distribution. Omsättningen för Publishing var så gott som oförändrad huvudsakligen till följd av försäljningstillväxt inom juridik och offentlig förvaltning samt tjänster.

Trots den rådande recessionen inom ekonomin och kostnaderna för anpassningsåtgärder som belastade resultatet ökade Editas rörelsevinst något. Lönsamheten kunde bevaras tack vare anpassningsåtgärder som genomfördes i tid.

Edita har som målsättning att befästa sin ledande marknadsposition som producent av tryckt och digital kommunikation i de nordiska länderna. Edita kommer att utreda sina möjligheter till utvidgning även utanför Finland, Sverige och de nordiska länderna. Editas affärsverksamhetsstrategi grundar sig på integrering av tryckt och elektronisk kommunikation. I enlighet med strategin har Edita avstått från sådana affärsverksamheter som faller utanför bolagets kärnverksamhet och förstärkt kunskaperna inom tyngdpunktsområdena bland annat genom företagsköp och investeringar.

Den ekonomiska recessionen har haft en klart sänkande effekt på företagets satsningar på kommunikation, vilket har lett till hårdare konkurrens. Volymen reklam i medierna har minskat kraftigt, med 15 % i Finland och 16 % i Sverige. Enligt prognoserna kommer förändringarna i marknaden för kommunikation och den grafiska industrin att fortsätta i både Finland och Sverige. Enligt uppskattning kommer återhämtningen inom mediereklam i både Finland och Sverige att fortsätta med reklam på webben som sporre.

År 2010 kommer marknaden inte att växa eller åtminstone kommer tillväxten att vara liten. Lågkonjunkturen har påskyndat övergången från traditionell marknadskommunikation till ny teknologi. Edita har goda förutsättningar för framgång i den strukturella förändringen vid övergången till tjänster i flera medier. De åtgärder för anpassning av affärsverksamheten som vidtogs under år 2009 främjar upprätthållandet av lönsamheten under den rådande instabiliteten på marknaden år 2010. Avsikten är att fortsätta med anpassningsåtgärderna på Edita om tryggheten av lönsamheten i affärsverksamheten så kräver.

NYCKELTAL

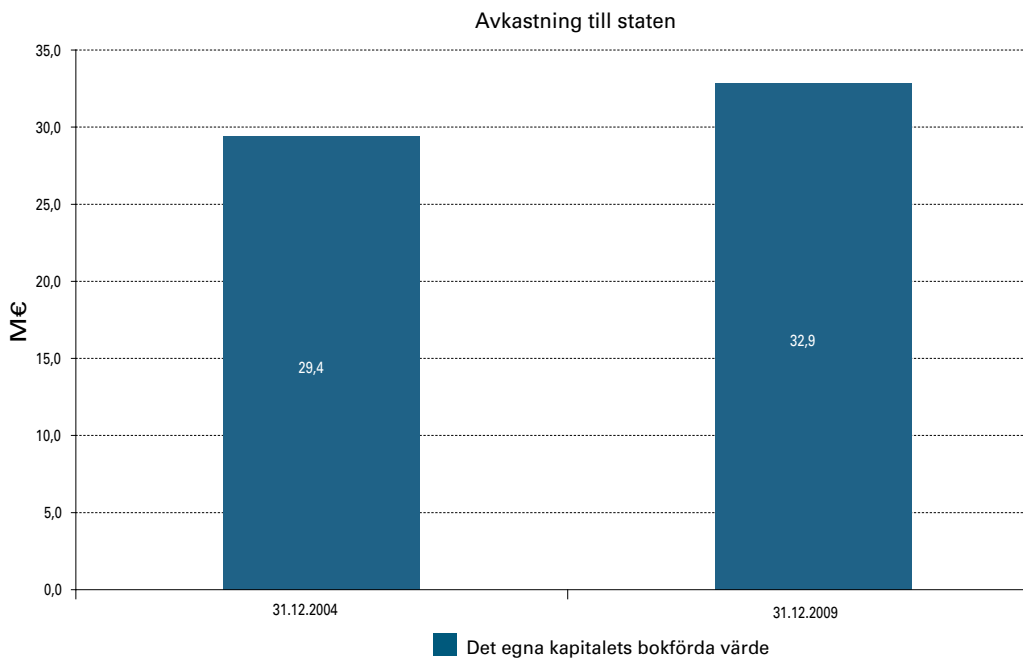
		2009	2008
Omsättning	M€	110,9	111,1
Rörelseresultat	M€	3,7	3,6
Rörelseresultat %	%	3,4	3,3
Balansomslutning	M€	91,4	93,7
Soliditet	%	37,3	31,1
Nettoskuldssättningsgrad	%	65,0	83,9
Avkastning på eget kapital	%	10,6	11,0
Avkastning på sysselsatt kapital	%	6,1	7,9
Antal anställda		890	896
Antal anställda i Finland		516	611
Utdelningar	M€	1,7	0,0
Utdelning till staten	M€	1,7	0,0

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Bonnier	Sverige	3 182,9
Sanoma Learning & Literature	Finland	345,1
Alma Media	Finland	307,8
Otava	Finland	223,1
Elanders	Sverige	165,6
Hansaprint	Finland	106,5
Talentum	Finland	66,8

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Bruttoinvesteringarna var 6,8 miljoner euro (37,7 miljoner euro). År 2008 använde Edita 31,3 miljoner euro för företagsköp. De viktigaste investeringarna år 2009 var en tryckmaskin för offsettryckning och två CTP-printrar anskaffade av Edita Prima Oy samt två tryckmaskiner anskaffade av Edita Västra Aros AB. Under de senaste åren har bolagets funktioner utvecklats kraftigt genom företagsomstrukturering. Edita kommer att investera i ny teknologi och sakkunskap. Bolaget har dessutom för avsikt att fortsätta med företagsomstruktureringarna.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var 2,2 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

EKOKEM AB avfallsbehandling, fjärrvärme och el

Statens ägarandel: 34,1%

Styrelseordförande: Maija-Liisa Friman

Verkställande direktör: Timo Piekkari

Antal anställda: 326

Huvudort i Finland: Riihimäki

Ekokem Ab är Finlands ledande producent av helhetskoncept för krävande miljöunderhåll. Bolagets styrka är sakkunskap och personlig kundbetjäning. Kärnkompetensen har bredats så att den utöver behandling av problemavfall omfattar också utnyttjande av annat avfall, energiproduktion, rengöring av förorenad jordmån och grundvatten samt miljöbyggnad och där till anknutna tjänster.

Efter att den tredje förbränningslinjen byggts finns det inga egentliga behov att utveckla Ekokems basverksamhet (krävande termisk behandling av problemavfall). Säkerställandet av anläggningens höga behandlingsnivå och de allt strängare miljöskyddskraven förutsätter emellertid kontinuerliga underhålls- och ersättningsinvesteringar. Bolaget kommer att utsättas för allt hårdare konkurrens också inom sitt basområde, eftersom allt flera företag erbjuder återvinnings- och behandlingstjänster för problemavfall. Bolagets avfallsbaserade energiproduktion är ett växande affärsområde. Bolaget har inlett planeringen av ett nytt avfallskraftverk i Riihimäki. Byggandet av ett andra avfallskraftverk i Finland är en betydande investering ur miljöperspektiv.

År 2009 sjönk Ekokems omsättning en aning jämfört med föregående år till följd av recessionen. Rörelsevinsten sjönk tydligt jämfört med året innan. Den konjunktürkänsliga andelen av koncernens omsättning har blivit mindre, vilket kommer att stabilisera de närmaste årens tillväxt och lönsamhet. Avsikten är att Ekokems planerade andra avfallskraftverk ska kunna tas i bruk våren 2012.

NYCKELTAL

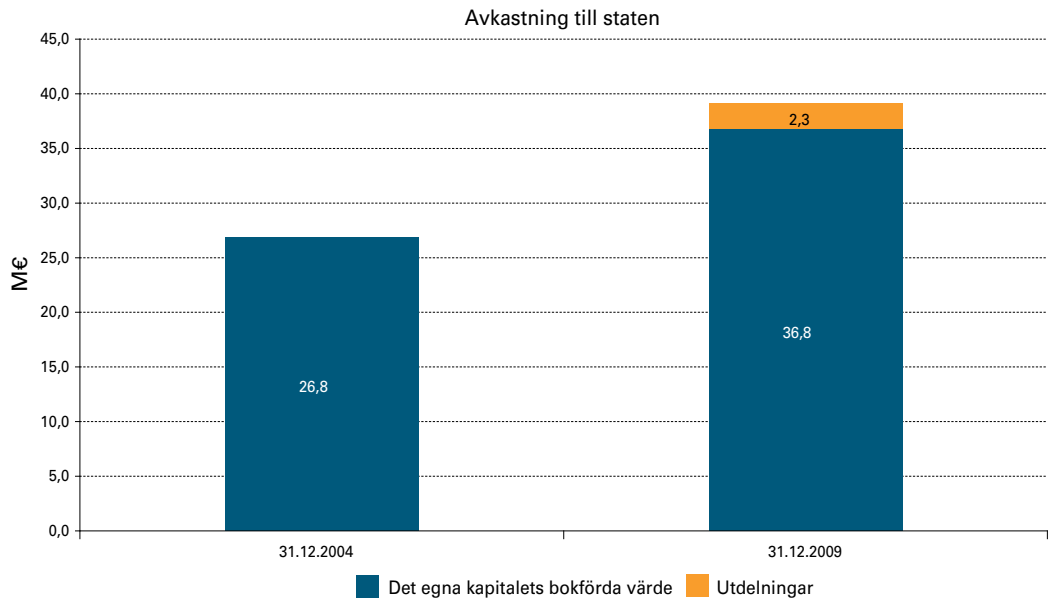
		2009	2008
Omsättning	M€	94,3	96,6
Rörelseresultat	M€	7,1	13,1
Rörelseresultat %	%	7,5	13,5
Balansomslutning	M€	160,0	157,8
Soliditet	%	67,5	62,6
Nettoskudsättningsgrad	%	16,2	16,2
Avkastning på eget kapital	%	4,0	8,5
Avkastning på sysselsatt kapital	%	5,5	11,1
Antal anställda		326	324
Antal anställda i Finland		326	324
Utdelningar	M€	3,5	3,5
Utdelning till staten	M€	1,2	1,2

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Lassila & Tikanoja	Finland	582
Sita Finland (år 2008)	Finland	70

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Riihimäki 2 avfallskraftverk, miljökonsekvensbedömningen gjord.

Statens avkastning 31.12.2004–31.12.2009 var 7,1 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

Statens ägarandel: 6,1 %

Styrelseordförande: Risto Parjanne

Verkställande direktör: Paul Paukku

Antal anställda: 843

Huvudort i Finland: Helsingfors

FCG Finnish Consulting Group Oy är ett multibranschföretag. Koncernens viktigaste verksamhetsområden är infra-, miljö- och samhällsplanering, utbildning och kompetensutveckling samt internationella utvecklingskonsultationer.

År 2009 omsatte koncernen 72,9 miljoner euro (79,5 miljoner euro) och rörelseresultatet var 0,7 miljoner euro (2,9 miljoner euro). Koncernen bevarade sin starka balansräkning, självförsörjningsgraden förbättrades något.

Den 31.10.2009 fusionerades FCG:s bolag i Finland med moderbolaget FCG Finnish Consulting Group Oy. Fusionen var en av de målsättningar som ställdes upp år 2005. Efter fusionen finns det endast ett verksamt bolag i Finland från och med november, FCG Finnish Consulting Group Oy. Samtidigt kom koncernens internationella bolag att lydda direkt under moderbolaget.

Förändringarna i bolagets struktur medförde kostnader av engångsnatur, som påverkade resultatet för år 2009.

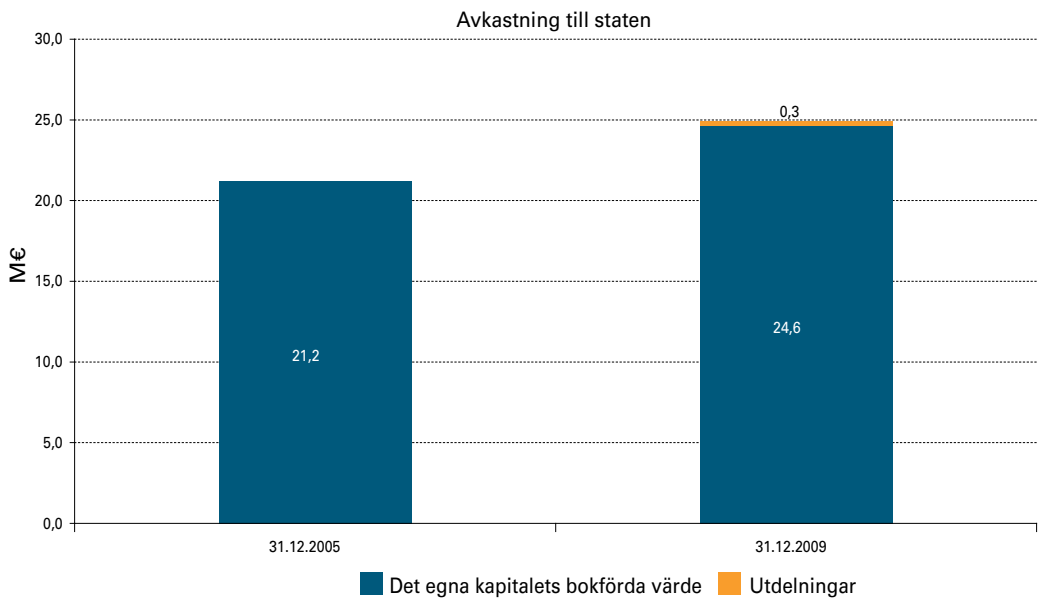
Enligt bolagets bedömning kommer koncernens omsättning år 2010 att vara på samma nivå som år 2009. Inga väsentliga förändringar är att vänta heller när det gäller den operativa lönsamheten. Svårigheten med verksamhetens lönsamhetsrisk är att det är svårt att överföra höjningarna av personkostnaderna i den arbetsintensiva organisationen till priserna. Bolaget anpassar sin verksamhet då situationen på marknaden klart försvagas. Recessionen kommer i synnerhet att påverka verksamheten år 2010.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	72,9	79,5
Rörelseresultat	M€	0,7	2,9
Rörelseresultat %	%	1,0	3,7
Balansomslutning	M€	41,6	42,4
Soliditet	%	70,7	67,8
Avkastning på eget kapital	%	1,8	9,7
Antal anställda		843	859
Utdelningar	M€	1,18	1,18
Utdelning till staten	M€	0,072	0,072

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Inga anmälda investeringar.

Statens avkastning 1.1.2006–31.12.2009 var 4,4 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

FINGRID OYJ elöverföring

Statens ägarandel: 12,3 %

Styrelseordförande: Timo Rajala till 30.6.2010 (Lauri Virkkunen från 1.7.2010)

Verkställande direktör: Jukka Ruusunen

Antal anställda: 241

Huvudort i Finland: Helsingfors

Fingrid Oyj:s affärsverksamhet omfattar elöverföring i stamnät, handel med balansel och försäljning av reservkraft. Utöver sin normala affärsverksamhet fungerar bolaget också som systemansvarig för Finlands elsystem. Till bolagets skyldigheter hör dessutom att utveckla elmarknadens funktion i Finland och internationellt.

Fingrid är ett s.k. naturligt monopol med stabila ekonomiska utsikter. Verksamheten är inte förenad med några betydande ekonomiska risker. Den 10.8.2009 orsakade en åskstorm en störning i gränskablarna mellan Finland och Sverige, vilket resulterade i att elsystemet i Finland avskiljdes till ett eget frekvensområde separat från de nordiska länderna. Störningen medförde dock inga betydande avbrott i leveranserna eller urkopplingar av kraftverk.

År 2009 var de stamnätsrelaterade intäkterna något lägre än föregående år, vilket berodde på att överföringsvolymen minskade. Detta berodde för sin del på minskad elförbrukning. Försäljningen av balansel och flaskhalsinkomsterna minskade jämfört med föregående år.

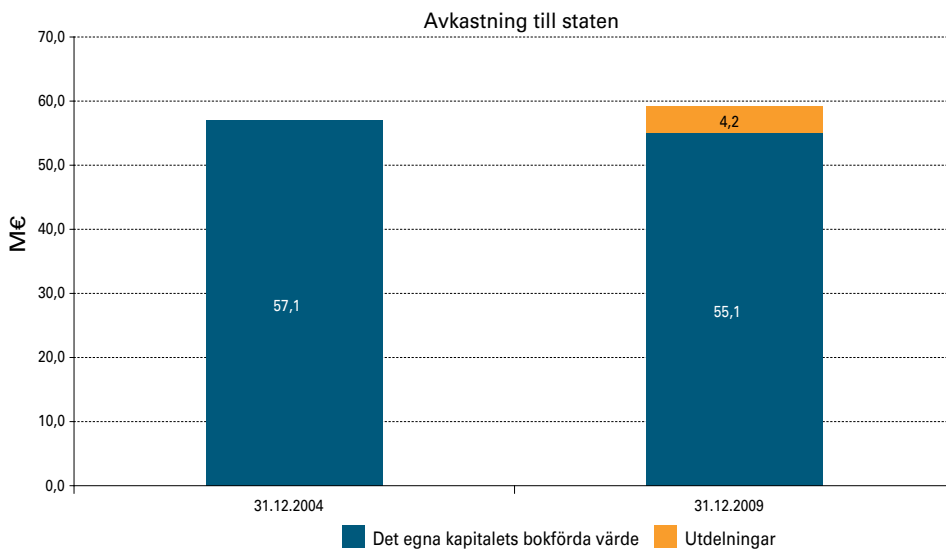
EU:s nya internmarknadsdirektiv om el trädde i kraft 3.9.2009. Direktivet kräver att elproduktionen och överföringsnätet avskiljs från varandra. Fortum och Pohjolan Voima har inlett processen med försäljning av sina aktier i A-serien.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	358,9	382,3
Rörelseresultat	M€	50,8	68,4
Rörelseresultat %	%	14,2	17,9
Balansomslutning	M€	1 648,6	1 561,6
Soliditet	%	27,2	26,7
Nettoskuldssättningsgrad	%	183	174
Avkastning på eget kapital	%	5,7	6,6
Avkastning på sysselsatt kapital	%	3,9	5,8
Antal anställda		251	241
Antal anställda i Finland		251	241
Utdelningar	M€	6,7	6,7
Utdelning till staten	M€	0,8	0,9

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Bolaget kommer att genomföra ett investeringsprogram på cirka 1,6 miljarder euro före år 2018. Investeringarna möjliggör koppling av en ny kärnkraftsenhet och vindkraftskapacitet på 2 000 MW placerad på olika håll i landet till stamnätet senast år 2020.

Statens avkastning 31.12.2004–31.12.2009 var 0,8 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

Statens ägarandel: 24 %

Styrelseordförande: Antero Jännes

Verkställande direktör: Antero Jännes

Antal anställda: 222

Huvudorter i Finland: Esbo och Valkeala

Gasum Oy importerar, överför och säljer naturgas. Kunderna är industrier, energiproducenter och småfastigheter. Gasums affärsverksamhet är relativt stabil. Resultatutvecklingen har påverkats negativt närmast av att förhöjda importpriser inte helt har kunnat läggas på försäljningspriserna. År 2009 sjönk Gasums omsättning, men rörelsevinsten mera än trefaldigades jämfört med föregående år. Detta berodde på att prisutvecklingen för jämförelsebränslena var positiv ur Gasums perspektiv.

Enligt Gasums bedömning kommer den årliga förbrukningen av naturgas fram till år 2020 att öka från den nuvarande nivån på ca 41 TWh till 49 TWh. Ökningen är en följd av kombinerad produktion av el och värme. Ett viktigt projekt med tanke på den nämnda ökningen i naturgasförbrukningen är att en stamledning byggs till Åboregionen. Intentionsavtalet gällande detta har förlängts till utgången av år 2010. Enligt bolaget är förverkligandet av projektet kraftigt beroende av de pågående förändringarna i bränslebeskattningen.

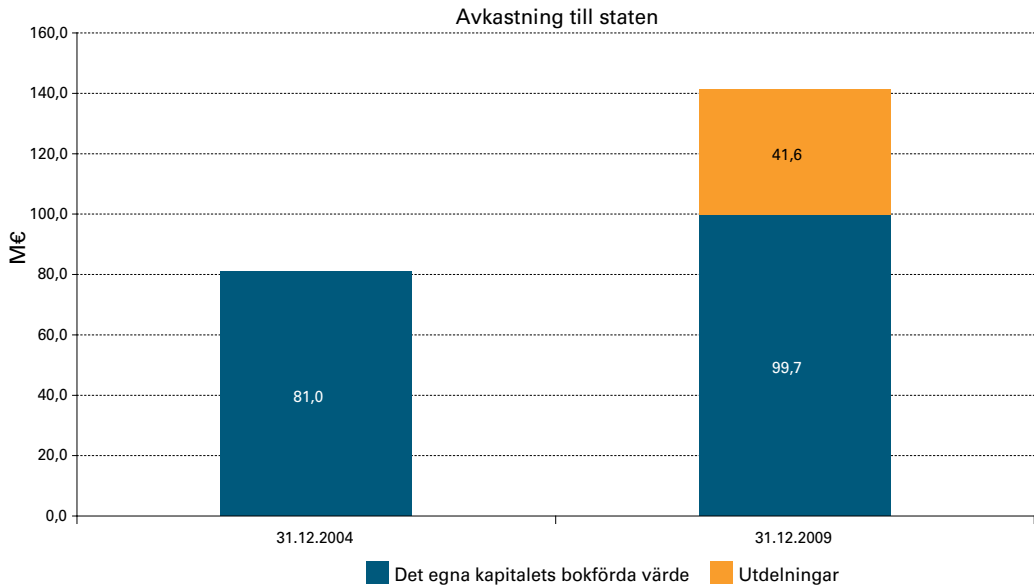
Utsikterna för ökad efterfrågan på naturgas i Finland är goda men begränsade, särskilt i fråga om rörtransporterad gas. Den ökade avfallsförbränningen i södra Finland kommer i viss mån att begränsa användningen av naturgas. Också den pågående strukturomvandlingen inom skogsindustrin minskar användningen på grund av att produktionsanläggningar som använder naturgas stängs på vissa orter. I synnerhet de bränsleskatter som har planerats för naturgas kan försämra konkurrensförmågan för naturgas och därmed begränsa efterfrågan. I den rådande situationen kommer andra sätt att använda naturgas att få större betydelse, exempelvis LNG och trafikbränsle samt naturgas i kombination med biogas.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	1064,7	1218,2
Rörelseresultat	M€	102,5	33,8
Rörelseresultat %	%	9,6	2,8
Balansomslutning	M€	793,5	671,6
Soliditet	%	52,4	54,5
Nettoskuldssättningsgrad	%	3,4	5,3
Avkastning på eget kapital	%	19,0	6,9
Avkastning på sysselsatt kapital	%	23,7	8,8
Antal anställda		222	215
Antal anställda i Finland		222	215
Utdelningar	M€	85,0	24,7
Utdelning till staten (VNK:n osuus)	M€	20,4(10,5)	5,9(3,1)

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Byggandet av en anläggning för likvifiering av naturgas och ett lager för likvifierad naturgas pågår i Borgå.

Statens avkastning 31.12.2004–31.12.2009 var 10,9 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

ITELLA ABP **posttjänster**

Statlens ägarandel 100 %

Ordförande för förvaltningsrådet: Eero Lehti; styrelseordförande: Eero Kasanen

Verkställande direktör: Jukka Alho

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Jyväskylä, Kuopio, Lahtis, Uleåborg, Seinäjoki, Tammerfors, Åbo och Vanda

Itella Abp är ett internationellt servicebolag, som har specialiserat sig på hantering av kundernas informations- och produktflöden. Itella har verksamhet i Nord- och Centraleuropa samt i Ryssland. I Finland är Itellas primära uppgift att erbjuda de dagliga posttjänsterna. Itellas verksamhet består av tre affärsområden: Itella Information, Itella Logistics och Itella Mail Communication samt därtill NetPosten, som erbjuder elektroniska webbtjänster för konsumenter och Itella IPS Oy, som erbjuder förmedling av betalningar och Finvoice-nätbaserade fakturor. Inemot en tredjedel av omsättningen är internationell. Itella är ett aktiebolag som verkar på marknadsvillkor, vars verksamhet finansieras med inkomster från kunderna.

År 2009 var omsättningen oförändrad inom Information medan den sjönk inom Mail Communication och Logistics. Inom Logistics minskade volymerna betydligt med undantag för Ryssland och avtalslogistiken. Inom Mail Communication försämrades rörelsevinsten. Rörelsevinsten har redan i flera års tid försämrats inom Logistics och uppvisade nu redan för andra året i rad förlust. Inom Information har rörelsevinsten däremot förbättrats år för år.

År 2009 satsade Itella kraftigt på sin framtida konkurrensförmåga och verksamheten anpassades till förändringarna i efterfrågan. Inbesparingarna i anpassningen av antalet anställda börjar märkas under år 2010. Genom åtgärder för höjning av produktiviteten har en nivå uppnåtts som motsvarar nuvarande volymer för Itellas affärsverksamhet.

År 2009 försämrade den ekonomiska recessionen efterfrågan på Itellas tjänster i samtliga verksamhetsländer och ingen klar förändring i efterfrågan på tjänsterna kan ännu observeras. Detta återspeglar sig kraftigast på logistikverksamhetens volymer. Å andra sidan ökade den åtsträmade ekonomiska situationen och effektiviseringsåtgärderna kundernas intresse för sådana utlagda tjänster som Itella erbjuder. Itella har som mål att vara ett av de ledande företagen i branschen i Nord Europa. Itella har redan blivit ledande leverantör av lagertjänster i Ryssland. Itellas mål för åren 2010–2014 är att omsättningen i genomsnitt ökar med över 5 % och att rörelsevinsten är minst 7 % år 2014.

Då lagstiftningen om postsektorn ändras i början av år 2011 är förändringar i konkurrensomgivningen att vänta. Då brevtrafiken avregleras för konkurrens inom EU i början av år 2011 väntas konkurrenterna introducera sin verksamhet i de största städerna i Finland. Utvecklingen inom elektronisk kommunikation påverkar fortfarande på ett centralt sätt Itellas verksamhetsomgivning. För Itella är det elektroniska ersättandet också en möjlighet inom det digitala och flerkanaliga affärsområdet. Itella har förberett sig på förändringar i konkurrenssituationen genom effektivisering av produktiviteten och beredskap för regional prissättning.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	1 819,7	1 952,9
Rörelseresultat	M€	46,7	69,0
Rörelseresultat -%	%	2,6	3,5
Balansomslutning	M€	1 408,1	1 370,5
Soliditet	%	48,5	51,1
Nettoskuldsättningsgrad	%	19,7	14,8
Avkastning på eget kapital	%	-0,7	2,6
Avkastning på sysselsatt kapital	%	5,8	12,4
Antal anställda		30 217	28 163
Antal anställda i Finland		22 032	23 496
Utdelningar	M€	0	10

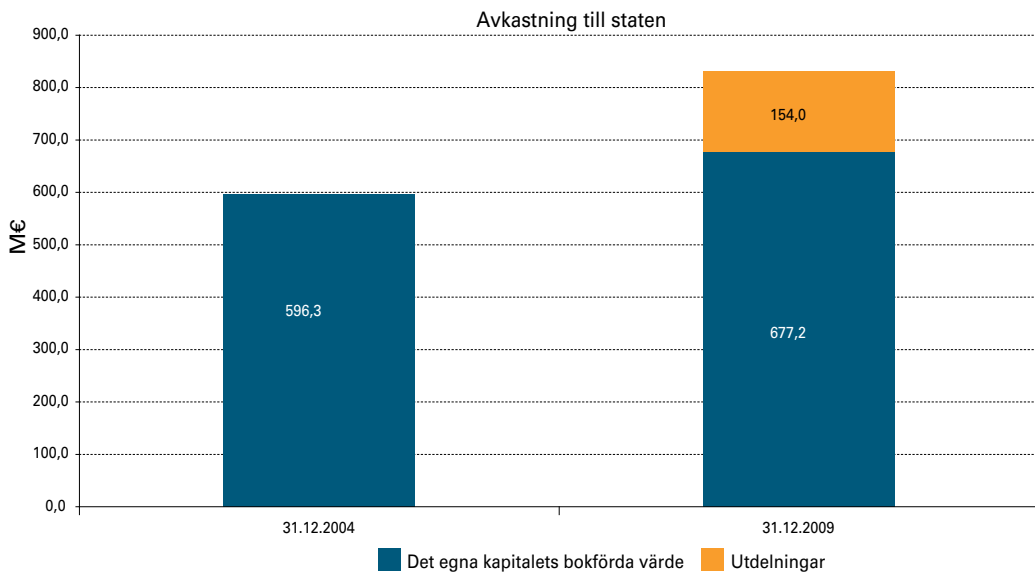
KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
DPWN	Tyskland	46 201
Royal Mail	UK	10 615
TNT	Nederländerna	10 278
Posten Norden	Sverige	4 602
Posten Norge	Norge	3 353
Österreichische Post	Österrike	2 357

ANMÄLDA INVESTERINGAR

År 2009 ökade Itellas anläggningstillgångar till 122,1 miljoner euro (110,4 miljoner euro). För företagsförvärv användes 22,8 miljoner euro (241,1 miljoner euro). De viktigaste investeringarna i anläggningstillgångar gällde maskiner, system och lokaler för postsortering i Finland. Den ryska logistikkoncernen Itella NLC övergick helt i Itellas ägo då Itella löste in den 10 % andel på 21,9 miljoner euro som en minoritetsägare hade innehaft. Av de totala investeringarna hänförde sig 104,7 miljoner euro till Finland och 40,2 miljoner euro till affärsverksamhet utanför Finland.

Åren 2007–2010 kommer bolaget att investera ca 160 miljoner euro i sorteringsnätverkets anläggningar, system och fastigheter. Vid årets slut hade 74 % av investeringarna i sorteringsnätverket genomförts. Nivån på investeringar i anläggningstillgångar kommer att sjunka från tidigare år eftersom förnyandet av sorteringsnätverket i Finland håller på att slutföras.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var 6,9% p.a. (CAGR, Compound annual growth).

KEMIJOKI OY elproduktion

Statens ägarandel: 50,1 %

Styrelseordförande: Matti Ruotsala

Verkställande direktör: Aimo Takala

Antal anställda: 266

Huvudort i Finland: Rovaniemi

Kemijoki Oy:s huvudverksamhet är elproduktion. Bolaget är för närvarande Finlands största producent av vattenkraft och därtill anknutna tjänster. Bolaget äger sammanlagt 20 vattenkraftverk varav 16 är belägna i Kemi älvs vattendragsområde, två i Lieksa älv och två i Kymmene älv. Dessutom reglerar bolaget de konstgjorda sjöarna Lokka och Porttipahta samt sjöarna Kemijärvi och Olkkajärvi. Bolaget bedriver också regional elnätsverksamhet samt säljer tjänster och produkter som har samband med vattenkraftsteknologi.

Bolaget säljer sin el till ägarna. Dessa betalar delägarpris i förhållande till sitt innehav av vattenkraftsaktier (A-serien). Bolaget är sålunda ett så kallat Mankala-bolag, frånsett att staten är delägare.

År 2009 uppgick bolagets elproduktion till 4 227 gigawattimmar, vilket är 4 % mindre än under ett genomsnittligt vattenår. Kemijoki Oy ansvarade för cirka 34 % av den inhemska vattenkraftsproducerade elen. Kemijokikraftverkens totaleffekt uppgick i slutet av 2009 till 1 100 MW och den genomsnittliga vattenkraftproduktionen till ca 4 400 GWh.

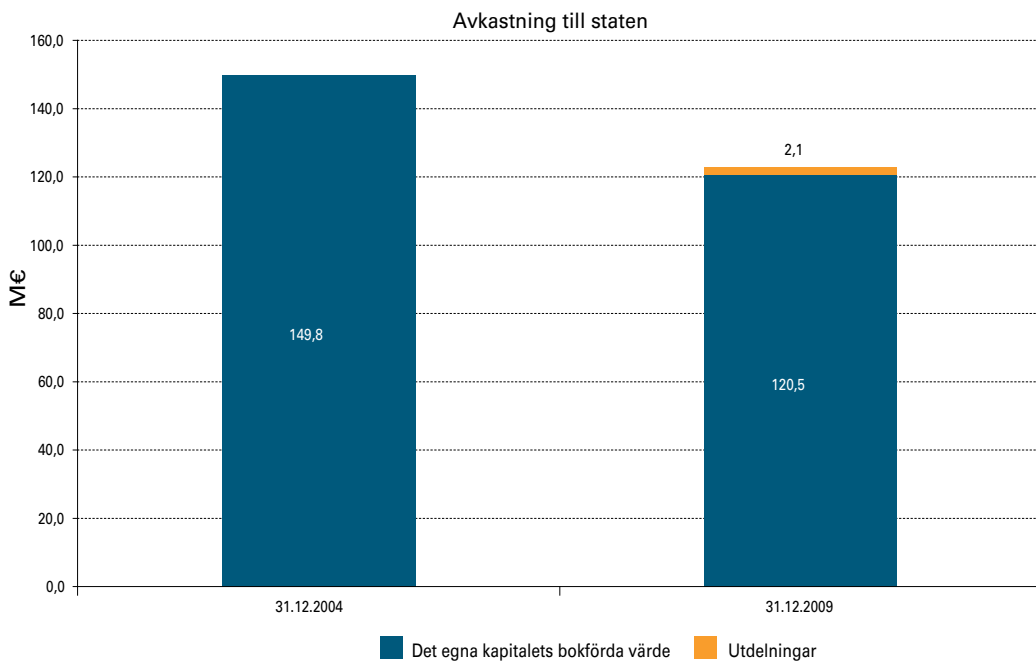
Koncernens omsättning 2009 var 39,6 miljoner euro och räkenskapsperiodens förlust 7,0 miljoner euro. Moderbolagets omsättning år 2009 var 37,8 miljoner euro och räkenskapsperiodens resultat 0,7 miljoner euro, vilket motsvarar utdelningsbeloppet enligt bolagsordningen.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	39,6	44,9
Rörelseresultat	M€	-1,2	0,5
Rörelseresultat %	%	-3,0	1,1
Balansomslutning	M€	434,5	434,6
Soliditet	%	27,7	29,5
Nettoskuldsättningsgrad	%	238,1	212,8
Avkastning på eget kapital	%	-5,6	-5,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	0,2	0,1
Antal anställda		266	273
Antal anställda i Finland		266	273
Utdelningar	M€	0,7	0,7
Utdelning till staten	M€	0,3	0,3

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Enligt investeringsplanen ska Kemijoki Oy:s kraftverks effekt öka från nuvarande 1 100 MW till över 1 200 MW år 2017.

Statens avkastning 31.12.–31.12.2009 var -4,0 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Pentti Kivinen

Verkställande direktör: Maarit Aarni-Sirviö

Antal anställda: 257

Huvudort i Finland: Vanda

Ab Myntverket i Finland är det ledande företaget inom sin bransch i Norden och Baltikum. År 2009 var koncernens omsättning 89,4 miljoner euro och det genomsnittliga antalet anställda 257, varav 158 i Finland. Av omsättningen härrörde 25,9 miljoner euro från Finland. Bruksmyntens andel av omsättningen var 34,9 %, de numismatiska produkternas (samlarprodukternas) 62,1 % och övriga produkters andel 3,0 %.

Myntverket tillverkar bruksmynt i metall, jubileums- och specialmynt, myntserier, medaljer, hederstecken och smycken. Myntverket äger i sin helhet Sveriges myntverk, Ab Myntverket samt hälften av Det Norske Myntverket och Nordic Moneta, som säljer och marknadsför Myntverkskoncernens numismatiska produkter.

Enligt bolagets strategi är Myntverkets målsättning att bli en av Europas största producenter av bruksmynt. Myntverkets framgång bygger på effektiv produktion, strategiskt marknadskunande, samarbete med eller delägarskap i en leverantör av myntämnen samt kontinuerlig produktutveckling. I fråga om produktionen av jubileumsmynt är bolagets målsättning att vara en föregångare när det gäller design och teknologi. Inom segmentet premieringsprodukter satsar bolaget på produkter som ger ett högre täckningsbidrag.

År 2009 sjönk myntverkskoncernens omsättning och resultatet var negativt. Omsättningen sjönk jämfört med föregående år med 6,9 % och 6,7 miljoner euro. Den minskade omsättningen berodde på att omsättningen för samlarprodukter sjönk. Omsättningen för bruksmynt ökade däremot betydligt och i föl gjorde bolaget nytt produktionsrekord med 1,3 miljarder mynt. År 2009 belastades resultatet i synnerhet av den försämrade lönsamheten inom Nordic Moneta, som marknadsför samlarprodukter. Detta påverkades förutom av recessionen också av förnyandet av IT- och logistiksystemen samt förändring i konkurrensomgivningen från direktmarknadsföring till webben. Koncernens rörelsevinst var 3,9 miljoner euro negativ och räkenskapsperiodens resultat uppvisade 2,1 miljoner euro förlust.

NYCKELTAL

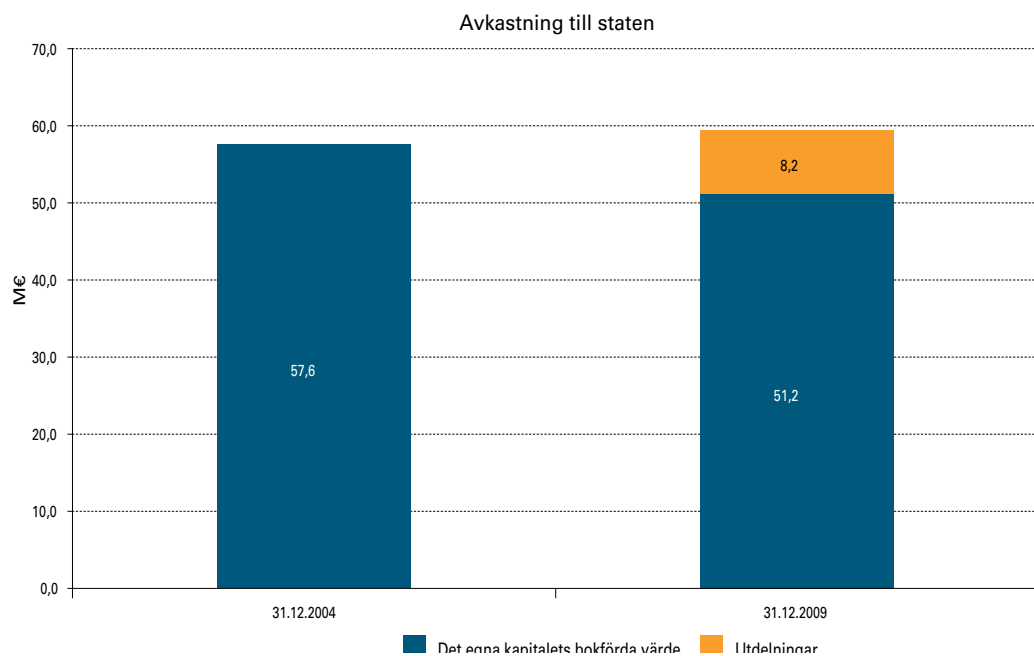
		2009	2008
Omsättning	M€	89,4	96,0
Rörelseresultat	M€	-3,9	-1,8
Rörelseresultat %	%	-4,4	-1,9
Balansomslutning	M€	71,5	72,3
Soliditet	%	84,9	86,6
Nettoskudsättningsgrad	%	-47,6	-51,2
Avkastning på eget kapital	%	-4,0	-6,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-3,2	0,0
Antal anställda st		257	268
Antal anställda i Finland		158	160
Utdelningar	M€	0,0	0,0
Utdelning till staten	M€	0,0	0,0

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Austrian Mint AG	Österrike	1444,0
Royal Canadian Mint	Kanada	430,6
The British Royal Mint	Storbritannien	190,7
Monnaie de Paris	Frankrike	125,4
Royal Dutch Mint	Holland	39,7

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Koncernens investeringar i anläggningstillgångar var 1,6 miljoner euro år 2009.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var 0,6 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

Statens ägarandel: 73,2 %

Styrelseordförande: Risto Virrankoski

Verkställande direktör: Heikki Allonen

Antal anställda: 3 414

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Tavastehus, Jämsä, Tammerfors och Vammala

Patria Abp levererar materiel och tjänster till flera länders försvar och den civila sektorn. År 2009 utgjorde försvarsmaterielens och den därtill anslutna servicens andel av bolagets omsättning 88 % och den civila sektorns andel 12 %. Av omsättningen härrörde år 2008 ca 38 % från Finland och 62 % från andra länder.

År 2009 ökade omsättningen en aning jämfört med föregående år. Rörelsevinsten fördubblades däremot jämfört med rörelsevinsten år 2008. Den största enskilda orsaken till den förbättrade rörelsevinsten var att den nedskrivningsförlust som redovisades för aktiverade utvecklingsutgifter i samband med Airbus A380 och A400M-projekten var mindre än föregående år.

Patrias orderstock var fortfarande god och uppgick 31.12.2009 till ca 1,3 miljarder euro. Av orderstocken utgörs 500 miljoner euro av de beställningar som aktiebolaget Millog Oy fått av Finlands försvarsmakt för åtta år.

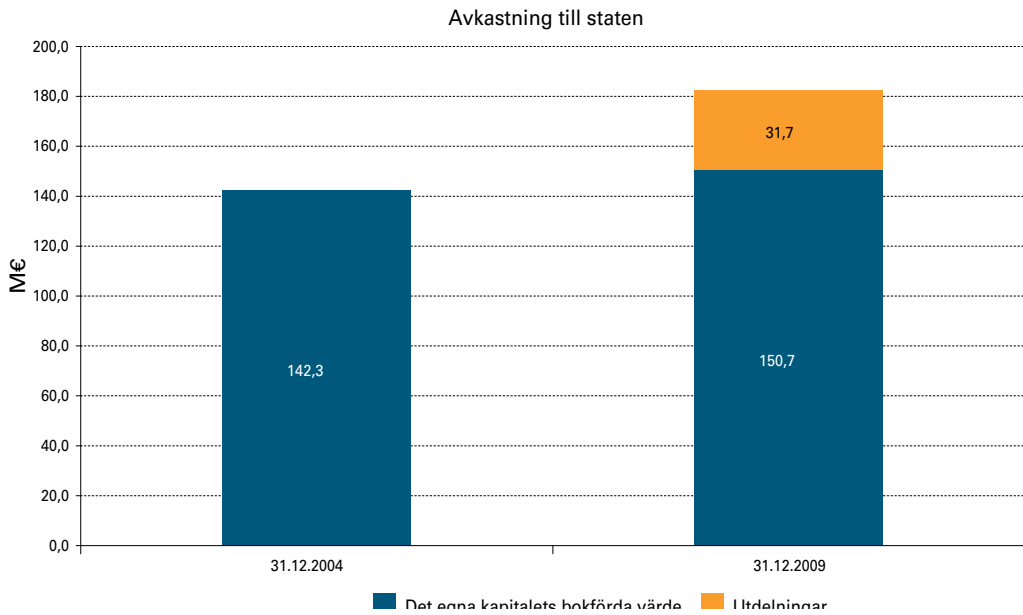
Polisundersökningen av Patrias affärsverksamhet fortgår i fråga om Sloveniens fordonsköp. I affären gällande Egyptens köp av kanonteknologi blev förundersökningsprotokoll klart sommaren 2009.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	539,5	534,6
Rörelseresultat	M€	20,0	8,9
Rörelseresultat %	%	3,7	1,7
Balansomslutning	M€	524,5	503,1
Soliditet	%	43,5	40
Nettoskuldssättningsgrad	%	40,8	55,1
Avkastning på eget kapital	%	5,7	0,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	4,5	3,1
Antal anställda		3 414	2 810
Antal anställda i Finland		3 414	2 810
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
General Dynamics	USA	22 928
BAE Systems	UK	22 867
Rheinmetall	Tyskland	3 420

Statens avkastning 31.12.2004–31.12.2009 var 5,1 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

RASKONE OY reparation och underhåll av nyttofordon, leasingverksamhet och utrustning av lastbilar

Statens ägarandel: 85,0 %

Styrelseordförande: Tuomo Rönkkö (Juho Lipsanen från 13.4.2010)

Verkställande direktör: Marjut Ontronen från 8.3.2010

Antal anställda: 958

Huvudorter i Finland: Helsingfors, verkstäder på olika orter i Finland

Raskone Oyj:s affärsverksamhet är underhåll av tunga fordon och arbetsmaskiner, reparation och underhåll av person- och paketbilar, leasing av nyttofordon samt utrustning av lastbilar och materialtjänster (reservdelar). Verksamheten grundar sig på kunskaper om flera märken och märkesoberoende. Koncernen består av tre företag Raskone Oy, Easy Km Oy och Pajakulma Oy. Moderbolaget Raskone Oy är Finlands största företag med specialisering på underhåll av nyttofordon och arbetsmaskiner. Easy Km Oy är Finlands ledande leasingföretag för nyttofordon. Pajakulma Oy har specialiserat sig på utrustning av fordon och är marknadsledare i Finland på fjädrar och lasthanteringsapparater.

Raskones omsättningsökning har fram till de senaste åren varit kraftig och grundat sig på både organisk tillväxt och företagsförvärv. Företagsförvärven har huvudsakligen finansierats med främmande kapital, vilket har lett till låg soliditet.

Konkurrensläget inom verkstadsbranschen är hårt och prissättningen aggressiv. Trots att service- och verkstadsverksamheterna inte är lika konjunktur känsliga som handeln med nya bilar har minskningen i antalet körprestationer även resulterat i inskränkningar för verkstadsverksamheten. De låga transportvolymerna belastar lönsamheten liksom även det faktum att marknaden för underhåll av inhemska nyttofordon i allt högre grad glider i händerna på importörerna.

Tack vare kunderna inom den offentliga sektorn och öknings i antalet avtal har omsättningen för leasingverksamheten ökat. Leasingmarknaden för nyttofordon växer då företagen vill lägga ut administrationen av alla sina inventarier. Utöver förändringarna i marknadsekonomi har även ändringarna i bilskatten haft en negativ effekt på bidragen i leasingverksamheten genom att riskerna för restvärden har realiserats.

Framgångarna inom utrustningsverksamheten har belastats av ett ras i försäljningen av nya lastbilar och åtstramningar i konkurrenssituationen. Raset i försäljningen av lastbilar minskar dessutom efterfrågan på påbyggda konstruktioner.

År 2009 sjönk antalet nyregistreringar med nästan en tredjedel. Den ekonomiska recessionen och det förändrade konkurrensläget har försämrat lönsamheten för hela branschen. Det finns inte ännu några tecken på ett uppsving och därför kommer en betydande effektivisering även av Raskones funktioner att krävas. I samband med effektiviseringsåtgärderna strävar man efter att Raskone ska stanna kvar på tillväxtpåret.

Raskone har bättre möjligheter än konkurrenterna att dra nytta av till exempel utvecklingen att lägga ut tjänsterna för fordonsfunktioner. Möjligheterna finns bland annat då kommunerna måste spara, vilket tvingar dem att leta efter nya verksamhetsmodeller. Raskone kan visa upp klara exempel på hur bolaget förverkligat dessa. De mest betydande förändringsfaktorer som på längre sikt påverkar Raskones affärsverksamhet är hur den offentliga sektorns övergång till att använda utlagda tjänster fortskrider och den gruppundantagsförordning som ger möjlighet till flera märken inom service och reservdelar. Den ekonomiska situationen och utvecklingen på finansmarknaden utgör en risk för positiv utveckling av tillväxt och lönsamhet.

Raskone har som mål att vara den ledande producenten av livscykeljänster och helhetsexpert på nyttofordon i Finland och det snabbast växande bolaget i Nordeuropa. Raskones målsättning är att uppnå en omsättning på 250 miljoner euro och 7 % resultat före extraordinära poster och skatter senast år 2014.

NYCKELTAL

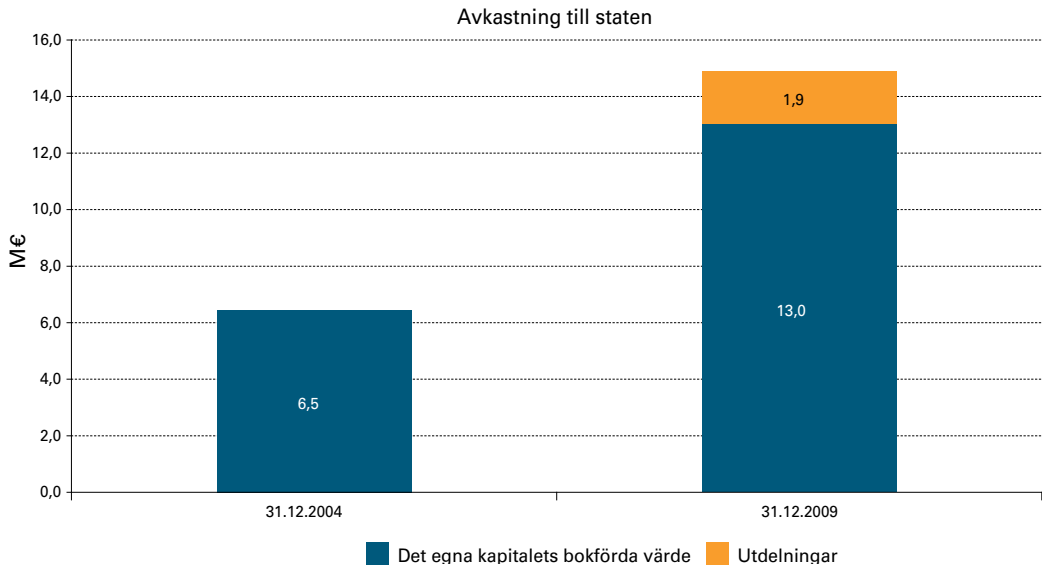
		2009	2008
Omsättning	M€	183,5	181,6
Rörelseresultat	M€	-2,0	2,0
Rörelseresultat %	%	-1,1	1,1
Balansomslutning	M€	99,7	86,6
Soliditet	%	15,6	21,8
Nettoskultsättningsgrad	%	259,6	170,2
Avkastning på eget kapital	%	-19,0	-0,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-3,2	3,8
Antal anställda		958	1002
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Servicejänster: Volvo AB	Sverige	20 579
Scania AB	Sverige	6 290
Veho Oy Ab	Finland	793
Reservdelar: Koivunen Oy	Finland	121
Leasing: LeasePlan Corporation NV	Finland	250
ALD Automotive	Finland	230
Fraikin Ltd	UK	114
Utrustning: Cargotec Finland Oy	Finland	2 581

ANMÄLDA INVESTERINGAR

År 2009 investerade Raskone sammanlagt för cirka 28,4 miljoner euro (18,6 miljoner euro). Investeringarna hänförde sig bland annat till förnyande av fordonsparken. EasyKM har därtill investerat i informationssystem och processer.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var 18,2 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

VAPO OY energiproduktion, miljöverksamhet, sågindustri

Statens ägarandel: 50,1 %

Styrelseordförande: Juho Lipsanen

Verkställande direktör: Matti Hilli

Antal anställda: 1 451

Huvudorter i Finland: Forssa, Jyväskylä, Lieksa, Nurmes och Vilppula

Vapo Oy är Östersjöregionens ledande producent av förnybara bränslen och förädlade bränsleprodukter, betydande producent av bioel och fjärrvärme samt leverantör av mångsidiga miljölösningar. Vapo äger också betydande sågindustri i Finland.

Väderleksförhållandena sommaren 2009 resulterade i ett normalt torvproduktionsår för Vapo, vilket förbättrade lagersituationen och tryggade kundleveranserna under uppvärmningsperioden. Det goda torvproduktionsåret förbättrade lönsamheten för Vapos bränsleproduktion, lönsamhetsutvecklingen inom affärsområdena trädgård och miljö var också positiv. Sågindustrin och pelletverksamheten verkade med förlust, men lönsamheten förbättrades. År 2009 sjönk Vapos omsättning jämfört med föregående år, rörelseresultatet så gott som fördubblades däremot jämfört med föregående år.

Konjunkturutvecklingen inom sågindustrin och förutsättningarna för torvproduktion sommaren 2010 kommer väsentligt att påverka Vapos omsättning och resultat år 2010.

Som resultatet av en affär som ingicks med Osuuskunta Metsäliitto den 24.6.2009 blev Suomen Energiavarat Oy ägare i Vapo med ett innehav på 49,9 %.

NYCKELTAL

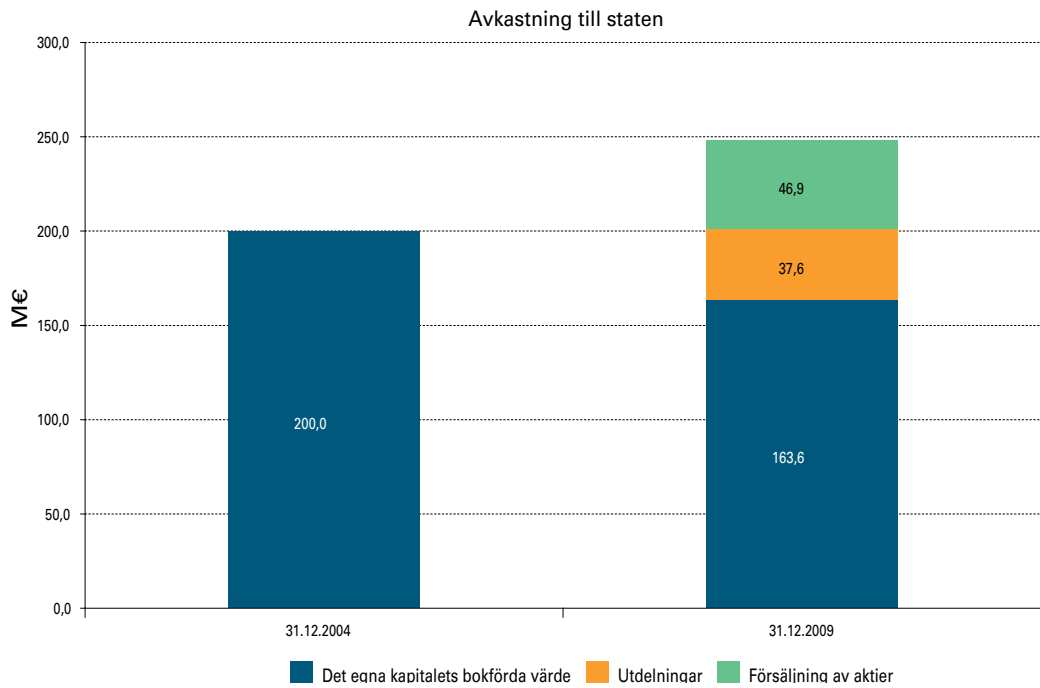
		2009	2008
Omsättning	M€	537,7	631,8
Rörelseresultat	M€	38,0	21,1
Rörelseresultat %	%	6,6	3,3
Balansomslutning	M€	847,8	764,3
Soliditet	%	39,5	42,2
Nettoskuldssättningsgrad	%	111,5	97,8
Avkastning på eget kapital	%	6,8	0,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	5,7	3,6
Antal anställda		1 451	1 780
Antal anställda i Finland		877	948
Utdelningar	M€	12,0	14,3
Utdelning till staten	M€	6,0	7,2

KONKURRENTER

Bolag	Land	Omsättning, M€
Stora Enso Abp	Finland	8 045,1
Lassila&Tikanoja Oyj	Finland	582,3
Turveruukki Oy	Finland	20,2

ANMÄLDA INVESTERINGAR

Under år 2010 kommer Vapo att fatta beslut om byggandet av en fabrik för biobränsle för trafiken.

Statens avkastning 31.12.2004–31.12.2009 var 4,4 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

VR-GROUP AB järnvägs- och landsvägstrafik samt banbyggande h oc -hålter

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Lauri Ratia

Verkställande direktör: Mikael Aro

Antal anställda: 12 376

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Kouvola, Uleåborg och Tammerfors

VR-koncernen är verksam inom många områden av transportbranschen. Koncernen bedriver både person- och fraktrafik. Den tillhandahåller också landsvägstransporter både med buss och med lastbil. Koncernens underkoncern utför banbyggnadsarbeten och banunderhåll. Vidare har koncernen bolag som tillhandahåller catering- och restaurangtjänster samt teletjänster.

VR-koncernens huvudmarknadsområde är Finland men en betydande del av godstransporterna är internationella. Cirka hälften av omsättningen härrör från järnvägstrafiken. VR-koncernens omsättning år 2009 var 1 399,4 miljoner euro och antalet anställda var i genomsnitt 12 376, varav 12 101 i Finland. Av omsättningen härrörde 1 355,9 miljoner euro från Finland. Persontrafikens andel av omsättningen var 33,1 %, godstrafikens 36,1 %, banbygge och banunderhållets 24,4 % samt övriga tjänsters 6,4 %.

År 2009 sjönk VR-koncernens omsättning och resultat klart. Omsättningen sjönk med 8,6 %, det vill säga 131,0 miljoner euro. Minskningen var speciellt stor inom godstrafiken där omsättningen sjönk med 19,0 %. Den största volymminskningen för transporter del var i den internationella tågtrafiken, men även landsvägstransporterna minskade betydligt. Den i förhållande största minskningen skedde inom skogsindustrins internationella transporter. Persontrafikens omsättningsökning stannade upp. Resorna minskade i synnerhet för fjärrtågstrafikens del. Koncernens rörelsevinst var 28,9 miljoner euro (74,4 miljoner euro) och rörelsevinsten på omsättningen var 2,1 % (4,9 %). Räkenskapsperiodens vinst var 18,4 miljoner euro (56,2 miljoner euro). Det försämrade resultatet jämfört med föregående år berodde i synnerhet på minskade trafikvolym i godstrafiken, men även persontrafiken på järnvägarna uppvisade minskad volym. Resultatet belastades dessutom av engångskostnader för 7,4 miljoner och minskning av försäljningsvinster på anläggningstillgångar (-15,5 miljoner euro).

I augusti 2009 inledde VR-koncernen ett omfattande reformprogram där målsättningen är att reagera på det förändrade marknadsläget och den minskade efterfrågan. Reformprogrammet är koncentrerat till effektivisering och omorganisering av logistikfunktionerna samt inom persontrafiken på projekt som avser att förbättra kundbetjäningen och kundernas reseupplevelse. Genomförandet av reformprogrammet tar två till tre år i anspråk. Målet är att förbättra VR-koncernens lönsamhet med cirka hundra miljoner euro på årsnivå. Detta förutsätter betydande kostnadsinbesparingar och samtidigt en utökning av affärsverksamheten. Enligt uppskattning påverkar programmet personalen genom att det finns ett behov att minska antalet anställda med 1 200 personer. Koncernen strävar efter att minskningen av antalet anställda huvudsakligen ska ske genom pensioneringar och omplaceringar.

NYCKELTAL

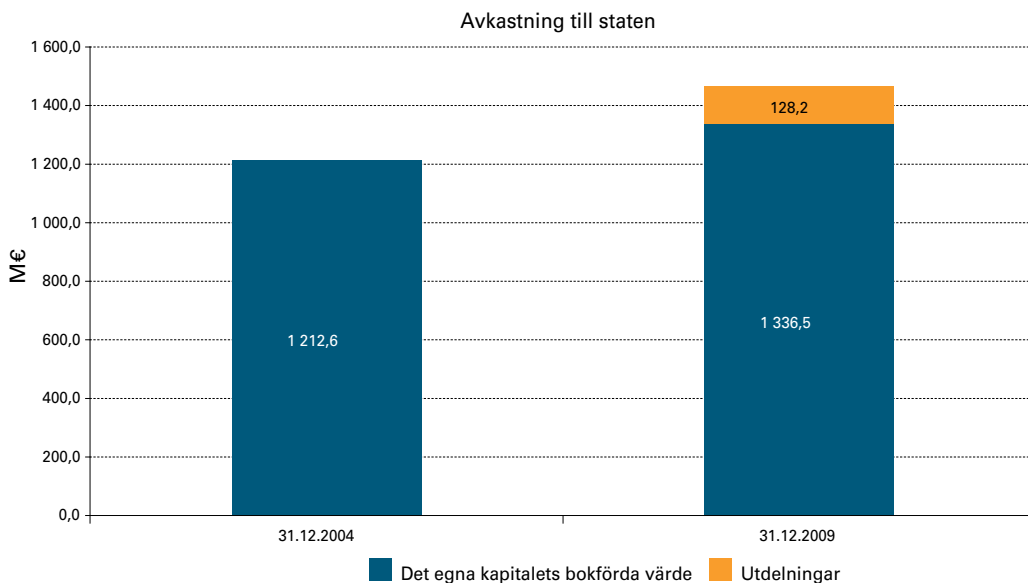
		2009	2008
Omsättning	M€	1 399,4	1 530,4
Rörelseresultat	M€	28,9	74,4
Rörelseresultat %	%	2,1	4,9
Balansomslutning	M€	1 629,7	1 623,1
Soliditet	%	83,0	82,4
Nettoskuldsättningsgrad	%	-10,9	-10,5
Avkastning på eget kapital	%	1,4	4,3
Avkastning på sysselsatt kapital	%	2,4	6,3
Antal anställda		12 376	12 516
Antal anställda i Finland		12 101	12 234
Utdelningar	M€	0,0	0,0
Utdelning till staten	M€	0,0	0,0

KONKURRENTER

Inom persontrafiken privatbilism, busstrafik och flygtrafik. Inom godstrafiken lastbilsbolag och fraktfartyg

ANMÄLDA INVESTERINGAR

År 2009 investerade koncernen 134,5 miljoner euro. Av detta var 48,0 miljoner euro investeringar i järnvägsmateriel. År 2010 inleder VR investeringar i järnvägsmateriel för persontrafiken för cirka 150 miljoner euro. Investeringarna omfattar tre olika vagnstyper och offerter kommer att inhämtas på dem.

Statens avkastning 1.1.2005–31.12.2009 var 3,9 % p.a. (CAGR, Compound annual growth).

5.3 Onoterade bolag som är verksamma på marknadsvillkor, omsättning under 25 M€

ART AND DESIGN CITY HELSINKI OY AB samhällsplanering

Statens ägarandel: 35,2 %

Styrelseordförande: Yrjö Sotamaa

Verkställande direktör: Kari Halinen

Antal anställda: 4

Huvudort i Finland: Helsingfors

Art And Design City Helsinki Oy Ab (ADC) är ett utvecklingsbolag vars målsättning är att skapa förutsättningar och producera tjänster för utveckling av området Arabiastranden till Östersjöregionens ledande konstindustriella centrum. För att uppnå sitt mål producerar bolaget marknadsförings-, utbildnings- och andra tjänster samt deltar i olika utvecklings- och andra projekt (bl.a. Helsinki Living Lab). Dessutom deltar ADC i genomförandet av innovationer på Arabiastranden, t.ex. ett regionalt datanät med digitala invånartjänster, gemensamma gårdar samt konstprojekt.

Bolagets nuvarande ägare är, utöver staten, Helsingfors stad, Iittala Group Oy, Stiftelsen för Konstindustriella högskolan, stiftelsen för Pop & Jazzkonservatoriet, Arabian Palvelu Oy, Helsingfors universitets fonder och Stiftelsen Arcada.

De viktigaste projekten under räkenskapsperioden 2009 har varit utveckling av Living Lab arbetsplattformen. Före utgången av året hade bolaget ingått ett avtal med licens för arbetsredskapet med yrkeshögskolan Haaga-Helia samt extranet avtal med 11 olika yrkeshögskolor. Bolaget deltog dessutom i det europeiska Living Lab-projektet för förbättring av konkurrensförmågan hos små och medelstora företag.

År 2009 låg bolagets omsättning och rörelsevinst på samma nivå som under tidigare räkenskapsperioder.

Den ekonomiska recessionen påverkar företagens utvecklingsutgifter och kan inverka negativt på genomförandet av ADC:s projekt. Bolagets affärsverksamhet grundar sig i hög grad på ett tjänsteavtal som årligen ingås med Helsingfors stad. Dessutom beräknas recessionen drabba byggindustrin så att färdigställandet av byggarbetena på Arabiastranden skjuts upp med några år.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	0,4	0,4
Rörelseresultat	M€	0,0	-0,0
Rörelseresultat %	%	12,1	-3,2
Balansomslutning	M€	0,5	0,4
Soliditet	%	83,7	86,3
Nettoskuldsättningsgrad	%	-107,0	-92,9
Avkastning på eget kapital	%	11,9	-0,9
Avkastning på sysselsatt kapital	%	14,4	-0,9
Antal anställda		4	4
Antal anställda i Finland		4	4
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

Statens ägarandel: 65,0 %

Styrelseordförande: Kaj Friman

Verkställande direktör: Markku Äijälä

Antal anställda: 75

Huvudort i Finland: Jockis

Boreal Växtförädling Ab (Boreal) förädlar och marknadsför växtsorter för yrkesodlare som är verksamma i nordeuropeiska förhållanden. Bolagets produkter, dvs. sorträttigheterna till de sorter som bolaget förädlar och stamutsäde, marknadsförs via utsädehandlare. Bolaget är marknadsledare inom sin bransch i Finland. Av Boreals ca 70 sorter på marknaden odlas två tredjedelar på finländska åkrar. Boreals målsättning är att utveckla verksamheten på den inhemska marknaden och dessutom exporten.

De viktigaste sorterna i Boreals förädlingsprogram är sädesslag, oljeväxter, vallväxter, potatis och ärter. Förädlingsverksamheten är koncentrerad till Jockis och dessutom har bolaget testningsnätverk på olika håll i Finland. Bolaget har utvecklat biotekniska metoder för växtförädling och förvärvat kunskaper om användning av förädlingsprogram för genetiskt modifierade organismer.

Statens ägarandel i bolaget är 65 %. De övriga ägarna är Hankkija-Lantbruk Ab (7 %), Yara Finland (7 %), Raisio Abp:s forskningsstiftelse (7 %), Tilasiemen Oy (7 %), MTK (6,5 %) och SLC (0,5 %).

Den avslutade räkenskapsperioden var moderbolaget Boreal Växtförädling Ab:s nionde räkenskapsperiod. Från och med 1.1.2009 övergick bolaget till räkenskapsperioden ett kalenderår. Föregående räkenskapsperiod var 18 månader, vilket ska beaktas vid jämförelser. Moderbolagets omsättning ökade betydligt jämfört med föregående period på 12 månader. Trots att den totala marknaden för certifierat utsäde minskade ökade royaltyintäkterna från certifierat utsäde. Försäljningen av utsäde överskred klart budgeten tack vare god efterfrågan i hemlandet samt export och import av vissa utsädespartier. De uppburna TOS-avgifterna för användning av eget utsäde sjönk med 4,3 % jämfört med föregående år. Försäljningen av växtförädlingstjänster till Försörjningsberedskapscentralen ökade något jämfört med året innan.

Under räkenskapsperioden fick odlarna en stor, huvudsakligen bra skörd. Odlarnas ekonomiska situation försvagades av det låga priset på säd och den både nationellt och internationellt täppta sädesmarknaden och minskade användningen av certifierat utsäde. Sommaren 2009 minskade den odlade marken i Finland med cirka 5 % jämfört med föregående år.

Oljeväxtbranschen ökade däremot med över en fjärdedel. Moderbolagets sorters marknadsandel av i Finland certifierat utsäde ökade trots det rika utbudet på utländska sorter med nästan

3 procentenheter från föregående period och var nu 63,8 %. Havre, vårvete och rybs uppvisade de största ökningarna i marknadsandelar.

Moderbolagets investeringar uppgick till 0,2 miljoner euro (0,7 miljoner euro 1.7.2007–31.12.2008) och inkluderar ersättande investeringar av maskiner och inventarier, grundreparationsinvesteringar i laboratorier samt patenteringar. Moderbolaget fattade beslut om upphörande med projekten för kommersialisering av dna-diagnostik till branscher utanför växtförädling och koncentrerar sig i fortsättningen på tillämpning av teknologin i förädlingen av olika sorter.

Trots att bedömningen av bolagets ställning på längre sikt är positiv kommer räkenskapsperioden 2010 att vara utmanande. På det internationella planet ligger priserna på säd lågt och sädeslagren är fulla, vilket försvårar sädesmarknaden och försämrar odlarnas resultat. Enligt prognoserna kommer den odlade markarealen att minska och användningen av certifierat utsäde att sjunka jämfört med år 2009 på bolagets huvudmarknad i Finland.

NYCKELTAL

		2009/12 månader	2008/18 månader
Omsättning	M€	7,2	9,5
Rörelseresultat	M€	0,4	0,3
Rörelseresultat %	%	5,4	3,3
Balansomslutning	M€	8,0	7,5
Soliditet	%	79,4	79,0
Nettoskuldssättningsgrad	%	-23,8	-14,7
Avkastning på eget kapital	%	7,4	3,9
Avkastning på sysselsatt kapital	%	7,5	5,7
Antal anställda		63	66
Antal anställda i Finland		63	66
Utdelningar	M€	0,3	0,1
Utdelning till staten	M€	0,2	0,1

FINSKA CENTRALEN FÖR UTSÄDESPOTATIS AB

upprätthållande, odling och
marknadsföring av potatisorter

Statens ägarandel: 22,0 %

Styrelseordförande: Reijo Moilanen

Verkställande direktör: Lauri Juola

Antal anställda: 12

Huvudort i Finland: Tyrnävä

Finska centralen för utsädespotatis Ab (SPK) är ett företag som producerar inhemsk utsädespotatis. Verksamheten går ut på att säkra produktionen av utsädespotatis så att den inte drabbas av sjukdomar samt att producera, förpacka och marknadsföra basutsäde och certifierad utsädespotatis. Sortunderhållet och produktionen av basutsäde grundar sig på kontrakt som centralen har ingått med de finländska ägarna eller sortrepresentanterna. Dessutom underhåller SPK och producerar potatisutsäde av s.k. fria sorter. År 2008 hade bolaget sammanlagt 30 sorter i produktion.

Omsättningen och rörelseresultatet stannade på samma nivå som föregående år. Räkenskapsperiodens investeringar hänförelse sig till utökning av växthuskapaciteten, täckdikning av bolagets åkerareal samt utveckling av systemet för verksamhetsstyrning.

Till följd av den stora volymen lagrad utsädespotatis är en ökad omsättning att vänta räkenskapsperioden 2010. Som en osäkerhetsfaktor bör beaktas att det finns stora mängder utsädespotatis på marknaden.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	3,4	3,4
Rörelseresultat	M€	0,2	0,2
Rörelseresultat %	%	5,0	4,8
Balansomslutning	M€	3,4	3,1
Soliditet	%	27,3	25,7
Nettoskuldssättningsgrad	%	98,5	124,5
Avkastning på eget kapital	%	10,9	13,5
Avkastning på sysselsatt kapital	%	10,1	10,1
Antal anställda		12	12
Antal anställda i Finland		12	12
Utdelningar	M€	-	-
Utdelning till staten	M€	-	-

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Heikki Joustie

Verkställande direktör: Anneli Temmes (Markku Sauri till 31.12.2009)

Antal anställda: 40

Huvudort i Finland: Helsingfors

HAUS Kehittämiskeskus Oy (HAUS) är ett utbildnings- och utvecklingsföretag med inriktning på den offentliga förvaltningen samt dess personal i hemlandet. Bolaget bedriver också internationell utbildnings- och konsultverksamhet huvudsakligen i Europa och i EU:s närområden. Bolagets omsättning år 2009 var 5,6 miljoner euro och antalet anställda i genomsnitt 40. HAUS affärsområden är ledarskapsutbildning, utbildningstjänster och HAUS International. Utbildningens andel av omsättningen var 77,4 % och den internationella verksamhetens 22,4 %.

HAUS omsättning och resultat sjönk betydligt år 2009. Omsättningen sjönk med 8,9 %, det vill säga 0,5 miljoner euro till 5,6 miljoner euro. Av detta härrörde cirka hälften från utbildning och hälften från internationell utbildnings- och konsultverksamhet. Den internationella affärsverksamheten stod för den relativt sett största omsättningsminskningen. Där minskade omsättningen med 18,6 % jämfört med föregående år. Kostnaderna sjönk också, men mindre än omsättningen. Rörelsevinsten var 0,4 miljoner euro negativ (0,0 miljoner euro) och rörelsevinsten i förhållande till omsättningen var -6,6 % (-0,2 %). Bolagets soliditet minskade betydligt till följd av den försvagade lönsamheten.

Den 1.1.2010 blev HAUS ett in-house-bolag, som främst betjänar staten, de statliga affärsverken, de statliga fonderna utanför budgeten, riksdagen och enheterna under riksdagen samt EU-förvaltningen. I samma veva övergick ägarstyrningen av HAUS från statsrådets kansli till finansministeriet.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	5,6	6,1
Rörelseresultat	M€	-0,4	-0,0
Rörelseresultat %	%	-6,6	-0,2
Balansomslutning	M€	0,9	1,4
Soliditet	%	17,0	37,7
Nettoskuldskattning	%	-127,3	-82,3
Avkastning på eget kapital	%	-106,9	1,9
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-106,4	2,6
Antal anställda		40	43
Antal anställda i Finland		40	43
Utdelningar	M€	0,0	0,0
Utdelning till staten	M€	0,0	0,0

LABTIUM OY **laboratorietjänster**

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Raimo Korpinen

Verkställande direktör: Harry Sandström

Antal anställda: 86

Huvudorter i Finland: Esbo och Rovaniemi

Labtium Oy:s (Labtium) verksamhetsidé är att producera och tillhandahålla testnings-, laboratorie- och experttjänster som ger kunderna möjlighet att koncentrera sig på sin kärnverksamhet. Labtiums affärsverksamhet är uppspjälkad på två affärsområden, det vill säga geotjänster samt industri- och miljötjänster. Labtium grundades 5.7.2007 genom att Geologiska Forskningscentrals (GTK) kemiska laboratoriefunktioner överfördes till ett helt statsägt aktiebolag. Verksamheten inleddes 1.9.2007. Bolagets första räkenskapsperiod var 5.7.2007–31.12.2008.

Omsättningen för Labtiums första räkenskapsperiod var 10,5 miljoner euro och resultatet visade en förlust på 0,172 miljoner euro. Resultatet belastades i samband med att bolaget grundades av engångsposter till följd av de nya förvaltningsstrukturerna, ekonomiförvaltningen och kommunikationssystemet. Labtiums verksamhet har gått med förlust även räkenskapsperioden 2009 delvis till följd av recessionen i ekonomin.

Förutom genom kostnadsinbesparingar strävar Labtium även efter att förbättra förutsättningarna för sin affärsverksamhet genom företagsköp och samarbetsavtal. Labtium utvidgade sin verksamhet till Sverige genom att köpa 50,2 % av start-up företaget Laponia Laboratories (LapLab) AB i november 2009. Rovaniemi livsmedelslaboratorium har övergått till Labtium från och med 1.2.2010.

Labtium har vunnit den första konkurrensutsättningen av GTK:s kemiska analystjänster för åren 2010–2011, avtalet innehåller en tvåårig tilläggsoption.

NYCKELTAL

		2009	5.7.2007–31.12.2008
Omsättning	M€	7,0	10,5
Rörelseresultat	M€	-0,6	-0,284
Rörelseresultat %	%	-9,1	-2,8
Balansomslutning	M€	6,1	4,6
Soliditet	%	48,4	78,9
Nettoskuldssättningsgrad	%	12,9	-46,8
Avkastning på eget kapital	%	-20,7	-9,6
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-10,4	-9,5
Antal anställda		86	100
Antal anställda i Finland		86	100
Utdelningar	M€	0	0
Utdelning till staten	M€	0	0

MOTIVA OY

energieffektivitet, förnybar energi och materialeffektivitet

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Juhani Wiio

Verkställande direktör: Jouko Kinnunen

Antal anställda: 36

Huvudort i Finland: Helsingfors

Motiva Oy producerar expert- och projektjänster i syfte att förbättra energieffektiviteten och öka användningen av förnybar energi. Motiva har också materialeffektivitet på sitt program. Motiva håller på att utarbeta en naturresursstrategi som under de närmaste åren öppnar nya möjligheter framförallt för Motivass materialeffektivitetsverksamhet

Inom statsförvaltningen fungerar Motiva som en s.k. inhouse-enhet, vilket innebär att bolaget inte har några egentliga konkurrenter när det gäller energi- och materialeffektivitet. Motivass dotterbolag Motiva Services Oy verkar däremot helt på marknadsvillkor och under konkurrenssutställning. Avsikten är att dotterbolaget ska inrikta sin verksamhet framförallt på områden med marknadsbrist.

Motivass kunder är ministerierna, den övriga offentliga förvaltningen samt företag. Motiva genomför också EU-finansierade internationella projekt som stöder det nationella utbudet av tjänster. Enligt faktureringen var förhållandet mellan kundgrupperna 2009:

- arbets- och näringsministeriet 71 %
- övriga ministerier 9 %
- den övriga statsförvaltningen 6 %
- företag och kommuner 5%
- EU-kommissionen och övriga länder 9%

År 2009 var omsättningen 5,9 miljoner euro och resultatet 0,3 miljoner euro. År 2009 försvagades resultatet av intressebolaget STC Simulator Training Oy:s konkurs och redovisning av aktiernas värde som kostnad.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	5,9	5,1
Rörelseresultat	M€	0,4	0,0
Rörelseresultat %	%	6,1	0,9
Balansomslutning	M€	3,1	2,7
Soliditet	%	56	53
Nettoskuldsättningsgrad	%	-31,9	-42,4
Avkastning på eget kapital	%	21,6	5,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	36,9	6,0
Antal anställda		36	31
Antal anställda i Finland		36	31
Utdelningar	M€	0,0	0,0
Utdelning till staten	M€	0,0	0,0

SILTA OY

outsourcing av personalförvaltning

Statens ägarandel: 10,2 %

Styrelseordförande: Seppo Matikainen

Tjänsteförordande verkställande direktör: Jukka Rinne

Antal anställda: 296

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Tammerfors och Åbo

I Silta Oy:s serviceutbud ingår förutom löneräkning även pensionstjänster, personalfonder, rekryteringstjänster, omplaceringstjänster samt konsult-, tränings- och uthyrningstjänst inom personaladministration samt ekonomiförvaltningstjänst för offentliga samfund. År 2009 omsatte bolaget 22,2 miljoner euro och sysselsatte i genomsnitt 296 personer. Siltas viktigaste verksamhetsområde är lönetjänster för företag, sammanslutningar och organisationer inom den offentliga sektorn. Dessa tjänsters andel av Siltas och dess dotterbolags omsättning år 2009 var 72,1 %.

Den 31.12.2009 fusionerade Silta Oy sina dotterbolag Rahastopalvelu RP Oy, Konsulttitoimisto Jaakko Lehto Oy, Oy ProMotive Ab, Silta HRM Oy och SV Benefic Oy. Genom fusionen koncentrerades all verksamhet i bolagen från och med 1.1.2010 till Silta Oy.

Silta Oy ägs av Logica Suomi Oy (44,9 %), Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma (39,1 %), finska staten (10,14 %) och Sampo Abp (5,8 %).

Silta Oy:s lönsamhet sjönk fortfarande klart i fjol och resultatet sjönk till negativt. För andra året i rad försämrades lönsamheten av de ökade kostnaderna, som överskred omsättningsökningen. Avkastningen på sysselsatt kapital sjönk i fjol till -2,3 % från 10,5 % föregående år. Omsättningen ökade med 9,3 % och kostnaderna med 12,9 %. Majoriteten av omsättningsökningen kom från en ökning av lönetjänsterna. I fjol sjönk Siltas självförsörjningsgrad med inemot tio procentenheter jämfört med föregående år. Sänkningen berodde på förlustresultatet, utdelningar och ökad balansomslutning.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	22,2	20,3
Rörelseresultat	M€	-0,4	0,2
Rörelseresultat %	%	-1,9	1,2
Balansomslutning	M€	8,6	8,1
Soliditet	%	45,5	54,9
Nettoskuldssättningsgrad	%	-7,2	-23,5
Avkastning på eget kapital	%	-2,5	9,0
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-2,3	10,5
Antal anställda		296	267
Antal anställda i Finland		296	267
Utdelningar	M€	0,0	0,4
Utdelning till staten	M€	0,0	0,0

SUOMEN VILJAVA OY hantering och lagring av spannmål

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Kari Kolu

Verkställande direktör: Kari Nurmentaus

Antal anställda: 90

Huvudorter i Finland: Helsingfors, Kokemäki, Korja, Kuopio, Loimaa, Lovisa, Mustio, Nådendal, Bjärnå, Raumo, Seinäjoki, Turenki, Vanda och Ylivieska

Suomen Viljava Oy:s primära verksamhet är hantering och lagring av spannmål och råvaror av spannmålstyp.

Betydande aktörer inom branschen för kommersiell lagring och hantering är industrin som använder spannmål, spannmålsodlarna och Suomen Viljava Oy. Merparten av Finlands säkerhetslager av spannmål finns i bolagets silor. Bolagets omsättning på ca 17 miljoner euro utgörs till största delen av hantering och lagring av spannmål.

Suomen Viljava Oy:s silokapacitet är 1,4 miljoner ton på 21 orter. Bolaget hanterar årligen närmare 2 miljoner ton spannmål och andra produkter.

År 2009 låg bolagets omsättning och rörelsevinst på samma nivå som under tidigare räkenskapsperioder.

NYCKELTAL

		2009	2008
Omsättning	M€	17,7	16,7
Rörelseresultat	M€	4,1	4,0
Rörelseresultat %	%	23,2	23,6
Balansomslutning	M€	27,2	28,3
Soliditet	%	77,4	73,3
Nettoskuldsättningsgrad	%	10,7	11,1
Avkastning på eget kapital	%	15,7	13,3
Avkastning på sysselsatt kapital	%	16,2	15,7
Antal anställda		90	91
Antal anställda i Finland		90	91
Utdelningar	M€	3,0	3,0
Utdelning till staten	M€	3,0	3,0

5.4 Specialuppgiftsbolagen Solidium Oy och Governia Oy

GOVERNIA OY placeringsverksamhet

Statens ägarandel: 100,0 %
Styrelseordförande: Harri Pynnä
Verkställande direktör: Raimo Korpinen
Antal anställda: 19
Huvudort i Finland: Helsingfors

Governia Oy (Governia) är ett under avdelningen för ägarstyrning vid statsrådets kansli verksamt bolag, som sköter specialuppgifter för staten. Bolagets bransch är placeringsverksamhet. Governia grundades år 2009 då Solidium Oy, som tidigare skötte Governias uppgifter, delades upp i Solidium, som förvaltar statens aktieplaceringar i ickestrategiska börsbolag och Governia, som fortsätter med den affärsverksamhet som Solidium tidigare idkade. Governia är ett holdingbolag, vars mest betydande dotterbolag är Kruunuasunnot Oy.

Kruunuasunnot Oy grundades år 1999 i första hand för att sanera de hyresbostäder som hade ägts av försvarsmakten. Kruunuasunnot har sedermera även köpt upp bostäder på annat håll. Bolaget utvecklar sin fastighetsportfölj på över 3 000 hyresbostäder bland annat genom grundrenoveringar, rationalisering av energiförsörjningen, försäljning av fastigheter och bostadsaktier samt detaljplanering. Governia äger hela aktiestocken i Kruunuasunnot Oy.

Omsättningen för Governia-koncernens första räkenskapsperiod var 20,5 miljoner euro. Största delen av omsättningen var hyresintäkter och driftsersättningar. Försäljning av fastigheter och fastighetsaktier stod för en knapp tredjedel. Resultatet uppvisar en förlust på 2 miljoner euro. Försäljningsförlusten på en fastighetsaffär belastade resultatet.

NYCKELTAL

		2009
Omsättning	M€	20,5
Rörelseresultat	M€	-0,3
Rörelseresultat %	%	-1,3
Balansomslutning	M€	204,8
Soliditet	%	61,8
Nettoskuldsettingsgrad	%	57,3
Avkastning på eget kapital	%	-0,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	0,3
Antal anställda		19
Antal anställda i Finland		19
Utdelningar	M€	0
Utdelning till staten	M€	0

Governia-koncernens första räkenskapsperiod var 1.5.–31.12.2009.

SOLIDIDIUM OY placeringsverksamhet

Statens ägarandel: 100,0 %

Styrelseordförande: Keijo Suila

Verkställande direktör: Kari Järvinen

Antal anställda: 11

Huvudort i Finland: Helsingfors

Solidium Oy (Solidium) är ett av finska staten helägt placeringsbolag, som agerar i samråd med de övriga ägarna. Ett nationellt intresse är förknippat med Solidiums placeringar, men placeringsbesluten grundar sig på ekonomiskt övervägande. Solidium är en aktiv aktör på den finländska kapitalmarknaden. Bolagets verksamhet finansieras med avkastning från placeringarna och lånade pengar.

Statsrådet fattade den 21.10.2008 ett beslut om att det av staten helägda Solidium Oy ändrades till ett placeringsbolag som sköter statens ickestrategiska börsportfölj. Från det statliga ägandet överfördes åtta börsbolag till Solidium den 11.12.2008, det vill säga Kemira, Metso, Outokumpu, Rautaruukki, Sampo, Sponda, Stora Enso och TeliaSonera. Solidiums organisation och inledningen av verksamheten började våren 2009. Den 11.6.2009 beslöt statsrådet om överföring av de statligt ägda aktierna i Elisa till Solidium.

Solidiums första räkenskapsperiod var 1.5 – 30.6.2009. Bolagets föregångare upphörde med sin verksamhet den 30.4.2009 till följd av delningsprocessen och efter det att samtliga tillgångar och skulder i sin helhet hade överförts på de mottagande bolagen, det vill säga Solidium och Governia Oy i enlighet med delningsavtalet.

Under sin första räkenskapsperiod köpte Solidium 625 tusen aktier i Elisa Abp för 7 miljoner euro den 16.6. Genom köpet av denna aktiepost ökade Solidiums innehav i Elisa med 0,03 procentenheter och överskred gränsen 10 %.

I juni 2009 deltog Solidium till fullt belopp i Spondas teckningsrättsemission genom att placera sammanlagt 71 miljoner euro. I samband med emissionen bevarades Solidiums innehav i Sponda oförändrat, det vill säga på 34,3 %.

Under det sista kvartalet år 2009 tecknade Solidium nya aktier i Kemira för sammanlagt 34,6 miljoner euro. Efter emissionen är Solidiums innehav i Kemira 16,67 % (innehavet före emissionen var 16,52 %).

Efter halvårsperioden köpte Solidium i april 2010 5,0 % av aktierna i Tieto Oyj för 57,8 miljoner euro.

NYCKELTAL

		1.7.–31.12.2009*	1.5.–30.6.2009*
Omsättning	M€	0	0
Rörelseresultat	M€		-1,1
Rörelseresultat %	%		
Balansomslutning	M€	5 738	5 740
Soliditet	%	100	100,0
Nettoskudsättningsgrad	%		
Avkastning på eget kapital	%		0,0
Avkastning på sysselsatt kapital	%		0,0
Antal anställda		11	7
Antal anställda i Finland		11	7
Utdelningar	M€		0
Utdelning till staten	M€		0

*Solidiums första räkenskapsperiod var 1.5.–30.6.2009. Halvårsrapport 1.7.2009–31.12.2009.

6 Ekonomiskt mervärde som bolagen skapar

Det ekonomiska mervärdet är en siffra som anger bolagets rörelseresultat i förhållande till det kapital som bolagets verksamhet binder. Eftersom det bundna kapitalet kostar måste en kostnad fastställas för det. Den genomsnittliga kostnaden består av kostnaden för främmande kapital och avkastningskravet på det egna kapitalet.

I följande tabell sammanställs det årliga ekonomiska mervärde som bolagen i den av staten direkt ägda börsportföljen producerade åren 2008–2009. Av tabellen framgår dessutom bolagens bundna kapital 2009 och den genomsnittliga kapitalkostnaden vid utgången av 2009.

Tabell 2: Producerat ekonomiskt mervärde 2008–2009

	Sysselsatt kapital, M€	Kapital-kostnad WACC, %	Ekonomiskt mervärde, M€	
	2009	2009	2009	2008
Finnair Oyj	1 085	7,6	-145	-102
Fortum Abp	12 272	6,9	608	1 039
Neste Oil Abp	3 924	8,0	11	-96
Onoterade bolag sammanlagt			-79	-58

Av de onoterade bolagen var Gasum Oy och Suomen Viljava de som bäst producerade ekonomiskt mervärde.

Tabellen avspeglar bolagens resultatutveckling under granskningsperioden men också det faktum att affärsverksamhet som kräver mycket kapital inte alltid producerar ekonomiskt mervärde, trots att verksamheten eventuellt visar bokföringsmässig vinst. Kärnan i resonemanget är att verksamheten alltid borde avkasta åtminstone så mycket vinst att kostnaden för det bundna kapitalet täcks. I annat fall producerar bolaget ett negativt ekonomiskt mervärde under granskningsåret.

Kapitalkostnaden bygger på uppfattningen att bolagens verksamhet påverkas av cykliska fluktuationer och riskexponeringar (s.k. betatal). Kapitalkostnaden är baserad på marknadsräntnivån och till denna läggs kostnaderna för aktiefinansiering som är beroende av bolagets risknivå. Kapitalkostnaden avspeglar också bolagets kapitalstruktur.

BILAGOR

BILAGA 1: Centrala nyckeltal

Av följande tabeller framgår de centrala nyckeltalen för de i statens portfölj ingående bolagen åren 2008 och 2009, M€.

2009	Omsätt- ning	Förelse- vinst	Rörelse- vinst	Balans- omslutning	Soliditet	Nettoskuld- sättnings- grad	ROE	ROI
Finnair	1 838	-124	-6,7 %	2 447	35,5 %	86,9 %	-12,7 %	-8,4 %
Fortum	5 435	1 782	32,8 %	19 841	42,8 %	70,3 %	16,0 %	12,1 %
Neste Oil	9 636	335	3,5 %	5 700	39,1 %	86,3 %	10,2 %	9,0 %
Altia	407,3	5,6	1,4 %	398,4	34,3 %	54,9 %	4,3 %	4,2 %
Arek	52,4	-1,2	-2,3 %	79,6	10,4 %	758,9 %	-35,9 %	-1,6 %
Art and Design City Helsinki	0,4	0,0	-12,1 %	0,5	83,7 %	-107,0 %	11,9 %	14,4 %
Boreal Växtförädling	7,2	0,4	5,6 %	8,0	79,4 %	-23,8 %	7,4 %	7,5 %
Destia	603,4	-16,9	-2,8 %	274,1	26,3 %	65,2 %	-21,2 %	-10,6 %
Edita	110,9	3,7	3,4 %	91,4	37,3 %	65,0 %	10,6 %	6,1 %
Ekokem	94,3	7,1	7,5 %	160,0	67,5 %	16,2 %	4,0 %	5,5 %
Fingrid	358,9	50,8	14,2 %	1 648,6	27,2 %	183,0 %	5,7 %	3,9 %
FCG Finnish Consulting Group	72,9	0,7	1,0 %	41,6	70,7 %		1,8 %	
Gasum	1064,7	102,5	9,6 %	793,5	52,4 %	3,4 %	19,0 %	23,7 %
Governia*	20,5	-0,3	-1,5 %	204,8	61,8 %	57,3 %	-0,4 %	0,3 %
HAUS kehittämiskeskus	5,6	-0,4	-6,6 %	0,9	17,0 %	-127,3 %	-106,9 %	-106,4 %
Itella	1819,7	46,7	2,6 %	1 408,1	48,5 %	19,7 %	-0,7 %	5,8 %
Kemijoki	39,6	-1,2	-3,0 %	434,5	27,7 %	238,1 %	-5,6 %	0,2 %
Labtium	7,0	-0,6	-8,6 %	6,1	48,4 %	12,9 %	-20,7 %	-10,4 %
Motiva	5,9	0,4	6,8 %	3,1	56,0 %	-31,9 %	21,6 %	36,9 %
Myntverket i Finland	89,4	-3,9	-4,4 %	71,5	84,9 %	-47,6 %	-4,0 %	-3,2 %
Patria	539,5	20,0	3,7 %	524,5	43,5 %	40,8 %	5,7 %	4,5 %
Raskone	183,5	-2,0	-1,1 %	99,7	15,6 %	259,6 %	-19,0 %	-3,2 %
Silta	22,2	-0,4	-1,9 %	8,6	45,5 %	-7,2 %	-2,5 %	-2,3 %
Finska Centralen för Utsädespotatis	3,4	0,2	5,9 %	3,4	27,3 %	98,5 %	10,9 %	10,1 %
Suomen Viljava	17,7	4,1	23,2 %	27,2	77,4 %	10,7 %	15,7 %	16,2 %
Vapo	537,7	38,0	7,1 %	847,8	39,5 %	111,5 %	6,8 %	5,7 %
VR-Group	1399,4	28,9	2,1 %	1 629,7	83,0 %	-10,9 %	1,4 %	2,4 %

*räkenskapsperiod 1.5.–31.12.2009

2008	Omsätt- ning	Förelse- vinst	Rörelse- vinst	Balans- omslutning	Soliditet	Nettoskuld- sättnings- grad	ROE	ROI
Finnair	2 256	-58	-2,3 %	2 084	36,9 %	65,1 %	-5,3 %	-3,0 %
Fortum	5 636	1 963	34,8 %	20 278	41,6 %	73,5 %	18,9 %	15,2 %
Neste Oil	15 043	186	1,2 %	4 720	46,2 %	46,1 %	4,2 %	6,1 %
Altia	463,3	9,0	1,9 %	402,2	30,2 %	87,4 %	4,7 %	6,8 %
Arek	30,8	-1,8	-5,8 %	85,5	13,9 %	532,7 %	-27,7 %	-2,1 %
Art and Design City Helsinki	0,4	0,0	-3,2 %	0,4	86,3 %	-92,6 %	-0,9 %	-0,9 %
Boreal Växtförädling**	9,5	0,3	3,3 %	7,5	79,0 %	-14,7 %	3,9 %	5,7 %
Destia	717,1	19,3	2,7 %	294,3	33,4 %	44,4 %	14,7 %	15,7 %
Edita	111,1	3,6	3,3 %	93,7	31,1 %	83,9 %	11,0 %	7,9 %
Ekokem	96,6	13,1	13,5 %	157,8	62,6 %	16,2 %	8,5 %	11,1 %
Fingrid	382,3	68,4	17,9 %	1561,6	26,7 %	174,0 %	6,6 %	5,0 %
FCG Finnish Consulting Group	79,4	2,9	3,7 %	42,4	67,8 %		9,7 %	
Gasum	1218,2	33,8	2,8 %	671,6	54,5 %	5,3 %	6,9 %	8,8 %
HAUS kehittämiskeskus	6,1	0,0	-0,2 %	1,4	37,7 %	-82,3 %	1,9 %	2,6 %
Itella	1952,9	69,0	3,5 %	1370,5	51,1 %	14,8 %	2,6 %	12,4 %
Kemijoki	44,9	0,5	1,2 %	434,7	29,5 %	212,8 %	-5,4 %	0,1 %
Labtium	10,5	-0,3	-2,7 %	4,6	78,8 %	-46,8 %	-4,8 %	-4,8 %
Motiva	5,1	0,0	0,9 %	2,7	52,9 %	-42,4 %	5,4 %	4,1 %
Myntverket i Finland	96,0	-1,8	-1,9 %	72,3	86,6 %	-51,2 %	-6,7 %	0,0 %
Patria	534,6	8,9	1,7 %	503,1	40,0 %	55,1 %	0,4 %	3,3 %
Raskone	181,6	2,0	1,1 %	86,6	21,8 %	170,2 %	-0,4 %	3,8 %
SantaPark***	1,8	0,2	13,0 %	1,8	50,1 %	70,1 %	22,0 %	14,8 %
Silta	20,3	0,2	1,2 %	8,1	54,9 %	-23,5 %	9,0 %	10,5 %
Finska Centralen för Utsädespotatis	3,4	0,2	4,8 %	3,1	25,7 %	124,5 %	13,5 %	10,1 %
Suomen Viljava	16,7	4,0	23,6 %	28,3	73,0 %	11,1 %	13,3 %	15,7 %
Vapo	631,8	21,1	3,3 %	764,3	42,3 %	99,1 %	0,8 %	5,6 %
VR-Group	1530,4	74,4	4,9 %	1623,1	82,4 %	-10,5 %	4,3 %	6,3 %

** räkenskapsperiod 1.7.2007–31.12.2008

*** räkenskapsperiod 1.5.2007–30.4.2008

BILAGA 2: Anvisningar från staten som ägare om premiering av och pensionsförmåner för företagsledningen

Finanspolitiska ministerutskottets ställningstagande 8.9.2009

I dessa anvisningar behandlas premieringen av ledningen för statsägda bolag i pengar. Anvisningarna utgår från att man vid premieringen av företagsledningen måste kunna göra en avvägning mellan företagets förmåga att konkurrera om de bästa personerna och skälighetsaspekter.

Utgångspunkten för premieringen är en rätt dimensionerad fast lön. Vid fastställandet av den beaktas såväl bolagets interna lönestruktur som den premieringsnivå som konkurrenterna tillämpar. Premieringar utöver detta ska grunda sig på goda prestationer som gagnar bolaget och dess ägare. De kriterier för premiering som bolagets styrelse fastställer ska vara noggrant övervägda, tydliga och tillåta insyn, och de ska så väl som möjligt beakta konjunkturväxlingarnas inverkan på premieringen av ledningen. De kriterier som uppställs ska leda till mätbara resultat som främjar bolagets framgångar på lång sikt.

Bolagets hela personal ska ha en möjlighet att dra nytta av företagets framgångar. De resultatlöne- och bonussystem som används i bolaget ska garantera personalen en rättvis andel av bolagets goda resultat. Resultatavlöning och personalfonder är de viktigaste instrumenten för att belöna personalen. Staten anser att personalfonder är en välfungerande lösning särskilt då man försöker sammanjämka personalens, företagsledningens och ägarnas intressen genom premieringssystem.

Statens ägarstyrning och statens verksamhet som ägare grundar sig på en tydlig definition av behörighet och ansvar mellan ägarna, styrelsen och den operativa ledningen. Ägarna fastställer bolagets verksamhetsområde och de centrala målen för bolagets verksamhet, väljer en styrelse som ska genomföra de mål som ägarna ställt upp och övervakar och utvärderar genomförandet. Ägarskapet sköts enligt aktiebolagslagen så att ägarna fattar konkreta beslut i bolagsstämman eller i aktieägarmöten. Staten iakttar som ägare utan undantag aktiebolagslagens bestämmelser om aktieägarnas likställighet samt bolagsordningarnas bestämmelser om företagets syfte och verksamhet.

Bolagets styrelse svarar för bolagets förvaltning och för att bolagets verksamhet är ändamålsenligt organiserad. Verkställande direktören svarar för den dagliga ledningen av bolaget i enlighet med styrelsens direktiv och beslut. Ägarens kontakter till bolaget sköts främst genom styrelsens ordförande.

Ett företags affärsverksamhet och dess framgångar är beroende av hur kunniga bolagets anställda är och hur bra de lyckas i sitt arbete, och företagsledningens insats är av avgörande betydelse. Antalet nyckelpersoner vid ett företag är dock ofta betydligt större än den egentliga företagsledningen, och en framgångsrik företagsverksamhet kräver en kunnig och engagerad personal. Det ligger i ägarnas gemensamma intresse att bolaget har en kunnig ledning, som är engagerad i verksamheten och som agerar i enlighet med ägarnas intressen, och att bolaget

både kan anställa och i sin tjänst hålla kvar sådana personer som det behöver för en framgångsrik verksamhet.

Staten ska därför i egenskap av ägare trygga bolagets möjlighet att på konkurrenskraftiga och skäliga villkor tävla om ledare och andra nyckelpersoner. Samtidigt ska man noga se till att premieringen inte leder till sådana överdrifter att t.ex. de mål som ägaren satt för premierings-systemet äventyras. Man bör dessutom beakta att företagets framgång inte endast beror på eller är ledningens och styrelsens förtjänst. En yrkeskunnig och motiverad personal är en central framgångsfaktor inom företagsverksamhet, vilket innebär att hela personalen måste garanteras en rättvis möjlighet att dra nytta av företagets goda resultat.

En annan viktig omständighet för ägarna är styrelsens sammansättning samt styrelsemedlemmarnas kunnande och säkerställandet av deras engagemang för verksamheten. Ägarna måste därför se till att styrelsernas arvoden motsvarar det engagemang och den tidsanvändning som krävs av ordförandena och ledamöterna. Särskilt styrelseordförandenas betydelse och ansvar har kontinuerligt ökat under de senaste åren.

Staten har likväl i egenskap av enda ägare, majoritetsägare och betydande minoritetsägare ett särskilt intresse att säkerställa att premieringen av såväl ledningen, nyckelpersonalen och förvaltningsorganens medlemmar som hela personalen långsiktigt stöder och förbättrar bolagets verksamhetsbetingelser och konkurrenskraft. Samtidigt är det dock viktigt för ägarna att premieringen grundar sig på en resultatrik verksamhet, som också ägaren eller ägarna har blivit delaktiga av och som inte grundar sig på kortsiktigt risktagande. Därför fastställer finanspolitiska ministerutskottet följande riktlinjer som gäller statsägda bolags

- avlöning och premiering av den operativa ledningen och andra nyckelpersoner,
- premiering av medlemmarna i förvaltningsorganen samt
- bolagsstyrelsens ansvar för att riktlinjerna för premieringen av ledningen iakttas.

1. Beslutssystemet och anvisningarnas betydelse i olika bolag

1.1. Bolagets styrelse beslutar om premiering av ledningen. Ägarna fattar sådana beslut endast om det enligt aktiebolagslagen krävs bolagsstämman samtycke. **Beredningen av premierings-system** ska alltid ske på styrelseordförandens och ett eventuellt premieringsutskotts ansvar. Endast av bolaget oberoende styrelseledamöter kan delta i beslutsfattandet om premiering. Vid bolagsstämman ska styrelsens ordförande beskriva de gällande systemen för premiering av ledningen och genomförandet av dem för aktieägarna samt bedöma hur bra de fungerar och vilken betydelse de har.

1.2. Bolagets styrelse ansvarar för tillämpningen av anvisningarna och, i relation till staten som ägare, även för att de iakttas. Anvisningarna påverkar inte styrelsens lagstadgade skyldigheter eller styrelsens ansvar gentemot övriga aktieägare, placerare eller bolagets avtalsparter, varför anvisningarnas betydelse varierar mellan olika slags bolag enligt följande:

- I bolag som helt ägs av staten ska man inte avvika från anvisningarna utan förhandsgodkännande av ägaren.
- I onoterade bolag där staten innehar aktiemajoriteten ska anvisningarna följas om inte aktieägarnas gemensamma intresse förutsätter något annat.
- I noterade bolag där staten innehar aktiemajoriteten förväntas styrelsen beakta anvisningarna inom ramen för aktiebolags- och värdepappersmarknadslagen och den kod för bolagsstyrning som uppgjorts av Värdepappersmarknadsförbundet rf och som införts i reglerna för Helsingfors Börs.
- I onoterade statliga intressebolag och i noterade intressebolag som överförs i Solidium Oy:s ägo beskriver anvisningarna en betydande ägares uppfattning om god och godtagbar premiering. Bolagets styrelser ska beakta dem som detta i sitt beslutsfattande.

1.3. Anvisningarna gäller nya uppdrags- och arbetsavtal samt beslut som fattas efter det att anvisningarna godkänts. När tidigare premieringssystem och individuella avtal uppdateras eller kompletteras ska man sträva efter att övergå till praxis enligt dessa anvisningar.

1.4. Anvisningarna har skrivits för att gälla premieringar vid bolag som fungerar på marknadsvillkor, varför de inte till alla delar lämpar sig för bolag som sköter statliga specialuppgifter och deras ägarstyrning. I dessa bolag bör kriterierna för premieringen planeras bolagsvis så att de beaktar specialuppgiften i fråga, hur väl bolaget lyckas i fullföljandet av sin uppgift och bolagets ekonomiska effektivitet. Samtidigt ska man beakta de riskfria intäkter som flyter in av de statliga specialuppgifterna och på grund av eventuell dispens, ensamrätt eller ändringar i lagstiftningen, vilka inte får utgöra grund för ledningens resultatlön.

1.5. I anvisningarna har man beaktat Europeiska kommissionens rekommendationer om ordningen för ersättningar till ledande befattningshavare i börsnoterade bolag (de senaste av den 30 april 2009) och den kod för bolagsstyrning som uppgjorts av Värdepappersmarknadsförbundet rf år 2008. Koden för bolagsstyrning är då dessa anvisningar meddelas under utvärdering uttryckligen i fråga om premieringar, och noterade bolag ska i eventuella konfliktsituationer iaktta koden för bolagsstyrning.

2. Premieringen av ledningen och nyckelpersoner – beståndsdelar och maximala nivåer

Den centrala beståndsdel i premieringen är personens fasta lön, vars storlek återspeglas på övriga arvoden. Därför bör man fästa uppmärksamhet vid att grundlönen är skälig och rätt dimensionerad i relation till jämförbara bolag.

2.1. Då man utvecklar premieringen och premieringssystemen är de centrala målen att premieringen utformas klarare, samt att målpersonernas förankring i bolaget ökas och att långsiktigheten stärks. Varje premieringssystem som tas i bruk bör (i) stå i samklang med statens ägarroll, (ii) styra och binda till en långsiktig ökning av ägarvärdet samt (iii) till sina villkor vara skäligt och i fråga om genomförandet så förutsägbart att oskäliga arvoden inte är möjliga. Staten förutsätter att styrelserna beaktar dessa utgångspunkter för att säkerställa en långsiktig förankring.

2.2. När premieringen utvecklas, bör särskild uppmärksamhet ägnas sambandet mellan målpersonens insats och arvodet. Insatserna från de nyckelpersoner som tas med i ett premieringsprogram ska kunna mätas och den mätare som väljs får inte ge utrymme för konstgjord manipulering av resultatet. Dessutom bör uppmärksamhet fästas vid att premieringssystemen också måste ha en förankrande effekt, och att de inte bör användas enbart för premieringsnivåns skull. Därför är det motiverat att sträva efter att målgruppen för dessa system är skälig till sin storlek så att verkningsgraden kan upprätthållas. De som omfattas av premieringssystem för ledningen och nyckelpersoner bör inte omfattas av personalfonder eller andra premieringsystem som gäller hela personalen.

2.3. Ägarna förutsätter att styrelserna följer med utvecklingen av premieringspraxis och ser till att det tillämpade premieringsförfarandet är konkurrenskraftigt. Samtidigt ska styrelserna försäkra sig om att premieringsbesluten inte under några som helst omständigheter leder till oskäliga förmåner. Utgångspunkten är att grundlönen är konkurrenskraftig och att tilläggspremierna grundar sig på ett mätbart resultat och på en god prestation av den som erhåller premien. När ett företags prestationsförmåga bedöms, ska sådana kriterier användas som på ett rättvist sätt tar fram företagets framgång i relation till konkurrenternas och som även beaktar skapandet av förutsättningar för långsiktig tillväxt i företaget.

2.4. Företagsledningens och nyckelpersonernas avlöning behandlas som en helhet som består av såväl personens lön som direktörs- eller arbetsavtalets villkor gällande pension och naturaförmåner. Den totala lönen kan bildas av olika beståndsdelar, såsom en på års- eller månadslön baserad grundlön eller fast lön (och som också innehåller beskattningsbara naturaförmåner), en resultatlön som baserar sig på en årlig bedömning samt ett incitament på lång sikt som grundar sig på en bedömning som omfattar minst tre räkenskapsår. De kostnader som bolaget har av en eventuell tilläggs pension ska ingå i det totala premiebeloppet.

2.5. Premieringen ska på ett rättvist och klart iakttagbart sätt grunda sig på företagets framgång och på skapande av förutsättningar för långsiktig tillväxt. Nivån på grundlönen måste vara skälig och alla tilläggspremier ska vara bundna vid resultatet. Den årliga resultatlönen och incitamentet på lång sikt får inte grunda sig på samma kriterier, varför fleråriga kriterier och jämförelsegrunder för incitamentet på lång sikt måste användas.

2.6. Premieringen ska vara förutsebar och tillåta insyn, så att alla parter kan bedöma hur bra den lyckats. De fleråriga programmen är till sin natur avtal som både bolaget och de som deltar i programmen förbinder sig att iaktta. I programmens allmänna villkor ska man i avtalsskedet förbereda sig för situationer, där av företaget oberoende förändringar i omständigheterna när programmet tillämpas leder till ett slutresultat som är skadligt eller oskäligt för bolaget. I sådana situationer ska man antingen kunna skära ned premierna enligt programmet eller åtminstone skjuta upp utbetalningen av dem till en för bolaget lämpligare tidpunkt. Premierna ska även kunna återtas eller återkrävas i en situation där antingen programmets mätare för erhållande av premier har manipulerats eller man har handlat i strid med lag eller företagets etiska regler eller annars oetiskt.

2.7. Maximibeloppet för den årliga resultatlönen är 40 procent av den grundlön som betalats till mottagaren under bedömningsåret, om det inte finns särskilda skäl för något annat. Om resultatlönens maximibelopp tidigare har varit mindre än detta, ska en höjning av maximibeloppet ersätta samtidiga höjningar av grundlönen.

2.8. Minimilängden för incitamenten på lång sikt är tre år och premiens maximibelopp är 100 procent av den grundlön som betalats till mottagaren under den tid programmet varat. Om treåriga program inleds med ett års mellanrum som så kallade rullande program, får den sammanlagda maximala avkastningen av de treåriga programmen för samma bedömningsår utgöra högst 100 procent av den grundlön som betalats till premietagaren under året i fråga.

2.9. Inom de maximigränser som anges i anvisningarna kan även användas t.ex. premieringsprogram som förutsätter en betydande egen investering i bolaget av premietagaren. Vid tillämpningen av de maximala gränserna beaktas i detta fall inte värdestegringen för premietagarens egen investering.

3. Utbetalning av premier och anslutande villkor

3.1. De årliga resultatlönerna betalas i första hand i pengar. Incitamenten på lång sikt betalas i noterade bolag i främsta hand som en kombination av bolagets egna aktier och pengar så att ca 40 procent av premien består av aktier. Staten kommer vid bolagsstämmor inte att godkänna optionssystem i anslutning till premiering.

3.2. När aktiepremier används övergår aktierna i mottagarens ägo och betalas skatterna på premierna i slutet av intjäningsperioden, när premiebeloppet har fastställts. Från och med detta inleds ett minst treårigt överlåtelseförbud, som man kan avvika från endast med bolagsstyrelsens tillstånd som beviljats av särskilda skäl. Regeln om den maximala premien i punkt 2.8 tillämpas vid tidpunkten då premien betalas. Därefter räknas aktiernas värdestegring mottagarna till fördel och en värdeminskning dem till nackdel.

3.3. I onoterade bolag betalas incitamenten på lång sikt alltid i pengar. Man bör sträva efter att foga villkor som motsvarar aktiepremierens målsättningar till premierna, för att på så sätt öka programmets långsiktighet. På motsvarande sätt som i fråga om överlåtelseförbuden inom aktiepremierens systemen kan ca 40 procent av premien lämnas i bolaget som ett treårigt lån från premietagaren, så att låneräntan motsvarar avkastningen på bolagets eget kapital i enlighet med det fastställda bokslutet, utan effekterna av poster av engångsnatur. Lånetiden kan förkortas endast genom bolagsstyrelsens beslut som fattats av särskilda skäl.

3.4. Ett väsentligt syfte med premier på lång sikt är att harmonisera premietagarens och ägarens intressen. I noterade företag ska företagsledningen under hela sin befattningsperiod ständigt ha aktier i bolaget som motsvarar minst ett års fasta bruttolön åtminstone i de fall när aktierna har erhållits genom aktiepremierens system.

3.5. Den undantagsklausul och möjlighet till återkrav som avses i punkt 2.6 ska enligt systemets villkor vara i kraft under den tid överlåtelseförbudet i fråga om aktier och avtalet om utlåning av premiebeloppet gäller. Om premietagaren säger upp sig eller om befattnings- eller arbetsavtalet hävs på grund av ekonomiska oklarheter eller andra eventuella misstankar om missbruk innan överlåtelseförbudet eller låneavtalet löper ut, återgår premien till bolaget utan vederlag.

4. Pensionsavtal och uppsägningskostnader samt deras kostnader

4.1. I befattningsavtalen för verkställande direktörer och övrig högre ledning får inte godkännas villkor som ger upphov till överstora pensionsförmåner eller som tillåter att personen i fråga går i pension innan han eller hon har uppnått den allmänna pensionsåldern, som när anvisningarna utfärdas är 63 år.

4.2. De kostnader som pensionerna orsakar bolaget ska behandlas som en del av den totala avlöningen alltid när man avtalar om tilläggs pensioner som avviker från sedvanlig ArPL-pension och arbetsgivarprestationer i anslutning till dem. I nya avtal ska inte användas villkor som garanterar en minimipensionsnivå (s.k. defined benefit-pension), utan avtalas om en tilläggsavgift som betalas av arbetsgivaren (s.k. defined contribution), vars omfattning även ska offentliggöras.

4.3. Totalkostnaderna för verkställande direktörens och övriga nyckelpersoners löner inklusive pensionskostnader ska följa företagets allmänna löne- och premieringspolitik. Pensionskostnader som klart överskrider den sedvanliga nivån kan accepteras endast i särskilda fall, till exempel i fråga om en nyckelperson som rekryteras till Finland från utlandet.

4.4. I fråga om lön under uppsägningstid och avgångsbidrag för verkställande direktörer och övrig högre ledning tillämpas allmän praxis eller lösningar som kommer nära den. För verkställande direktören kan maximiersättningen uppgå till högst lönen under uppsägningstiden för 12 månader och en engångsersättning motsvarande lönen för 12 månader. Maximiersättningen för nyckelpersoner i arbetsförhållande ska vara betydligt lägre.

5. Styrelsernas och förvaltningsrådets arvoden

5.1. Arvodena till bolagens styrelseordförande och styrelseledamöter ska vara jämförbara med konkurrenternas och jämförbara bolags arvoden. Vid dimensioneringen av ordförandens arvode beaktas omfattningen av ordförandens roll och skyldigheter i bolaget.

5.2. I noterade bolag ska de föreslagna premierna och statens ställningstaganden vid bolagsstämman grundas på bedömningar utifrån ett jämförelsematerial som omfattar åtminstone de inhemska börsbolagen. De onoterade bolagen grupperas vid fastställandet av arvodena enligt bolagets storlek och verksamhetens art samt särskilda grunder som gäller det enskilda bolaget.

5.3. Styrelsearvodena kan i noterade bolag betalas i aktier, om detta är rådande praxis i typiska konkurrerande bolag eller om det enligt bolagets eget övervägande annars finns skäl för detta. Optionssystem riktade till styrelserna ska inte användas, och styrelseledamöterna får inte delta i premieringssystemen för ledningen och nyckelpersoner.

5.4. Arvodena för förvaltningsrådets ordförande och ledamöter ska i första hand bedömas utifrån förvaltningsrådets uppgifter och ansvar.

6. Insynen i premieringen och dess offentlighet

6.1. Av ett bolag, där staten är en betydande ägare, krävs i fråga om premieringen minst samma möjlighet till insyn och tillgång till information, som koden för bolagsstyrning kräver av noterade bolag.

6.2. För att uppnå den öppenhet som behövs krävs att företaget antingen i sin tryckta årsberättelse, eller om sådan saknas, på ett annat ändamålsenligt sätt offentliggör den centrala informationen i anslutning till premieringen. Åtminstone de förmåner som utbetalats till verkställande direktören och ledningsgruppen ska årligen offentliggöras senast före utgången av april.

6.3 Staten som ägare ser till att åtminstone information om de bolag som helt ägs av staten eller där staten innehar aktiemajoriteten finns tillgänglig via en webbadress (valtioniomistus.fi). På ägarstyrningens webbplats ska finnas länkar till noterade bolags webbsidor. I fråga om onoterade bolag tillhandahålls följande uppgifter:

1. Bolagets firma samt statens ägarandel och andel av rösträtten.
2. Bolagsordningens bestämmelse om bolagets bransch.
3. Föregående räkenskapsperiods resultaträkning eller sammandrag av resultaträkningen samt balansräkningen.
4. Namnet på verkställande direktören och det sammanlagda beloppet av de löner och premier som betalats till honom eller henne under föregående kalenderår samt en beskrivning av vilka element premieringen består av.
5. Verkställande direktörens pensionsålder och fastställandet av pensionen samt tilläggspensionsarrangemang och kostnaderna för dem.
6. Verkställande direktörens uppsägningstid, lönen under uppsägningstiden och annan eventuell ersättning på basis av uppsägning.
7. En beskrivning av ledningsgruppens och den eventuella nyckelpersonsgruppens storlek samt principerna och beslutsordningen för de premieringssystem som används för att

premiera dem, såsom uppdelningen av löner och premier i en fast och en föränderlig del, samt de viktigaste uppgifterna om grunderna för fastställande av lönerna och premiernas föränderliga delar, aktiepremieystem och aktiebaserade premieringssystem samt tilläggspensionssystem.

8. Namnet på styrelsens ordförande, vice ordförande och ledamöter, det sammanlagda beloppet av deras löner och arvoden samt grunderna för hur de fastställs. Om styrelsen har betalats arvode i form av aktier ska även antalet aktier anges.

9. Uppgifter om premier som baserar sig på resultat och framgångsfaktorer, om personalfonder och eventuella övriga premieringsmekanismer som gäller övrig personal.

Statsrådets kansli
Avdelningen för ägarstyrning
PB 23, 00023 Statsrådet
Fabiansgatan 31 D, Helsingfors
Tfn 09 16001
www.vnk.fi/svenska

Distribution och försäljning:
Universitetstryckeriets bokförsäljning
<http://kirjakauppa.yliopistopaino.fi/>
books@yliopistopaino.fi
PB 4 (Berggatan 3 A)
FI-00014 HELSINGFORS UNIVERSITET
Tfn (09) 7010 2363 eller 7010 2366
Fax (09) 7010 2374

ISBN Tryck 978-952-5896-05-3
ISBN PDF 978-952-5896-06-0

